DRAUGAS
4545 W. 63-RD ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 17 (1108) 1971 BALANDŽIO - APRIL 29 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Tradicijos ir naujovės

Vienokia ar kitokia tradicija yra visuomenės, šeimos, tautos ir kitų junginių turtas. Naujakurys, kuriam reikia pradėti gyvenimą nuo a b c, jaučiasi gana skurdžiai — neturi į ką atsiremti, negali pasinaudoti perteikta patirtimi, nes jos dar nėra. Kas kita žmogui, turinčiam savas tradicijas. Jam daug lengviau kurti savąjį gyvenimą, nes jau daug kas pastatyta, sukurta — belieka tęsti pradėtąjį kelią. Sakysim, kai atsigavo 1918 m. nepriklausoma Lietuva, susidūrė su milžiniškais sunkumais visose srityse, nes, išskyrus liaudies tradicijas, visa kita reikėjo kurti galima sakyti iš nieko. Nebuvo likusių nei valstybinių, nei kultūrinių tradicijų. Dėlto atgimusios Lietuvos karta buvo priversta kurti iš naujo visą krašto gyvenimą nuo pradžios mokyklų iki universiteto, nuo kaimo iki sostinės miesto, nuo raštininko iki ministerio, nuo daržinės iki valstybės teatro, nuo elementorių iki mokslo ir meno veikalų, nuo eilinio kareivio iki generolo ir t.t.. Bet kai visa tai **stabilizavosi, pasiekė pakankamą lygį, — išsiliejo į daugiau ar mažiau pastovias formas, išsikristalizavo į to laikotarpio tradicijas, kurių dalis atlaikė ir okupaciją, ir emigraciją. Visa tai yra tautos turtas, jaugęs savo žmonių sąmonėn. Be jo tauta liktų primityvi, nesubrendusi.** Ta prasme teisingas yra posakis: žmonės, nepažįstą savo istorijos, yra vaikai.

* * *

Bet ar tai viskas? Ar naujų kartų uždavinys tėra saugoti rastas tradicijas, laikyti jas šventomis ir daugiau nieko? Jeigu naujų kartų uždavinys tebūtų statinis, t.y. siekiąs tiktai konservuoti rastas formas, tai tradicija taptų akmeniu ir vienintelis jaunųjų rūpestis būtų saugoti jį nuo apsamanojimo. **Tradicija anaiptol nėra mechaninis palikimas. Ji nėra mašina, kurią belieka tepti ar sukti. Tradicija turi ir kūrybinį aspektą — joje visuomet lieka atviras kelias kūrybinei iniciatyvai.** Pvz. senos kultūringos tautos, turinčios vertingą literatūrą, jos tradiciją, nėra suakmenėjusios — vyksta nuolatinis kūrybinis procesas, tradicijos turtinamas naujovėmis. Tradicija tam ir yra, kad būtų atrama naujiems žingsniams. Kaipgi atrodytų pasaulio literatūra, jeigu visi rašytų kaip Homeras? Kaipgi atrodytų lietuvių poezija, jei visi eiliuotų kaip Maironis? Įsivyrautų didelė monotonija, kuri ilgainiui atbaidytų nuo literatūros. Tradicijoj paprastai glūdi ne tik forma, bet ir mintis. Pvz. senose lietuvių vestuvinėse tradicijose, kur, rodos, vyrauja tiktai spalvingos formos, glūdi paslėpta mintis, iškelianti žmogiškąjį turinį — prisirišimą prie tėviškės, nuotakos atsiskyrimą ir t.t. Tose apeigose atsispindi ištisa žmogaus drama. Bet tai nereiškia, kad tos formos nekintamos, kad ta pati mintis atskirose krašto vietovėse negalėtų būti kitaip išreikšta ar nauju spalvingumu pavaizduota. Tradicija nėra negyvas kodeksas, uždaras kelius senosios tradicijos plėtotei ar net naujos atsiradimui.

* * *

Kokia gi lietuviškosios visuomenės pažiūra į tradicijas? Nors lietuviai pasižymi tradicingumu, tačiau jų nusistatymas šiuo požiūriu nėra vienodas. Vieni jų yra griežti tradicininkai, nepripažįstą naujovėms jokių teisių. Pvz. dažnas būdavo lietuvių kaimiečių posakis: mano tėvas taip gyveno, ir aš taip gyvensiu. O jo tėvas gyveno dūminėje pirkioje! Daug vargo būdavo agronomams su tokiais ūkininkais, nepripažįstančiais naujovių. Tas pats bruožas prasikiša ir kitose srityse. Pvz. šiuo metu aktualus tautinių drabužių ir šokių klausimas. Kaikurie tuos dalykus sudogmino, laiko juos nepaliečiamais, nes tai tradicijos dalis. Mažiau yra, atrodo, tokių, kurie paneigtų tradiciją ir eitų visai nauju keliu. Daugumas visdėlto supranta, **kad tradicijoj yra esminių elementų, kurie lieka pastovūs, ir pripuolamų, kurie atveria kelią stilizacijai.** Bene ryškiausia tradicininkų persvara matyti išeivijos organizaciniame gyvenime, kur tradicijos vietomis tapo sau tikslu. Čia norima išsaugoti tradicijas net ir tais atvejais, kai jos nebetenka turinio ir tampa negyvomis, mechaninėmis formomis. Pvz. garbinga išeivių organizacija, sulaukusi 60 metų sukakties, tampa nebeveiklia, nors popieriuje užima gyvųjų vietą. Visuomenės veikėjai mato, kad ta organizacija nebepateisina savo egzistencijos, kad jos vietoje turėtų atsirasti naujos formos organizmas, bet nedrįsta judinti garbingos tradicijos. Dėl tokio klaidingai suprasto tradicingumo kenčia visuomeninė veikla. O turėtų būti kitaip. **Organizacijoms ir asmenims, sulaukusiems garbės amžiaus, priklauso panteonas, o jauniems ir veikliems — dirvonuojas visuomeninis gyvenimas. Laurų nereikėtų maišyti su veikla.** Tradicija yra turtas, bet ne užtvara naujiems gyvenimo reiškiniams, kylantiems tos pačios tradicijos įtakoje. **Pr. G.**

Okupuotos Lietuvos tautiečiai vestuvių metu užmiršta visus sovietinius vargus...

Generolas prašneko iš kapo

D. D. Eisenhowerio pareiškimai dėl Berlyno ir Rytų Europos atidavimo sovietams

Amerikiečių žurnalas "U. S. News and World Report" balandžio 26 d. laidoje paskelbė kandidatuojančio į prezidentus gen. D. Eisenhowerio 1952 m. liepos 29 d. Denveryje turėtą pokalbį su rinkiminio vajaus respublikininkų partijos organizatoriais ir patarėjais. Šis dokumentas turėjo būti panaudotas tik tokiu atveju, jeigu demokratai būtų ėmę kaltinti kandidatą į prezidentus gen. D. Eisenhowerį Berlyno ir R. Europos atidavimu sovietams. Kadangi didžioji kaltės dalis teko velioniui F. D. Rooseveltui, demokratų buvusiam prezidentui, šis klausimas nebuvo iškeltas rinkiminiame vajuje. Taip Denveryje įvykusio pokalbio užrašai ir liko nepaskelbti beveik 20 metų.

Kodėl dabar?

Jų dabartinį paskelbimą paskatino kontraversinė N. Chruščiovo atsiminimų knyga, kurioje jis teigia: "Man dažnai teko girdėti Staliną, girianti Eisenhowerio kilnias savybes... Stalinas teigė, kad tik Eisenhowerio dėka mums pavyko užimti Berlyną. Amerikiečiai būtų galėję pirmieji įžengti į Berlyną, bet Eisenhoweris sustabdė savo dalinius, nutraukė ofenzyvą ir Berlynan įleido mūsų karius..." Gen. D. Eisenhoweriui nepalankių prasitarimų randama ir J. A. V. jungtinio štabo viršininkų paskelbtuose dokumentuose, kur jis Berlyno nelaiko reikšmingu strateginiu punktu ir pagrindinį dėmesį skiria Ruhro apsupimui.

Prieš rinkimus

Denveryje įvykusiame pokalbyje gen. D. Eisenhoweris pabrėžė, kad jis tik vykdė prez. F. D. Roosevelto ir vėliau prez. H. S. Trumano įsakymus, jiems palikdamas politinius sprendimus. Tai, žinoma, nereiškė, kad jis pritarė tiem sprendimam. Sužinojęs apie planuojamą Vokietijos padalinimą ir Berlyno palikimą sovietų zonoje, gen. D. Eisenhoweris jau 1944 m. pradžioje buvo nuskridęs į Vašingtoną atkalbėti prez. F. D. Roosevelto nuo tokios pavojingos minties. Prez. F. D. Rooseveltas tada jam pareiškė: "Aš mokėsiu susitvarkyti su dėde Joe!" Prieš Jaltos konferenciją 1945 m. vasario mėn. gen. D. Eisenhoweris vėl pasiuntė laiškus prez. F. D. Rooseveltui ir Britanijos premjerui W. Churchilliui, patardamas nesutarti jokio Europos padalinimo iki karo pabaigos. Deja, abu Vakarų pasaulio vadai nepaklausė šio patarimo ir oficialiai patvirtino Stalino reikalaujamą Vokietijos padalinimą, kuris šiandien yra tapęs Europos suskaldymu.

Nevykusi politika

Gen. D. Eisenhowerio teigimu Denverio pokalbyje, minėtasis sprendimas buvęs padarytas jieškant draugų betkuriomis nuolaidomis. Nors draugystė iš esmės esanti sveikintina, tačiau jai buvęs pasirinktas nevykęs kelias. Užuot parodžius pilną turimą jėgą, vagies palankumą buvo bandoma laimėti papirkimu. Gen. Eisenhoweris konstatuoja: "Tai buvo mūsų draugų ir sąjungininkų išdavimas. Liūdniausia, kad jie sutiko padalinti Lenkiją — rytinę jos dalį atiduoti Sovietų Sąjungai, o jai pačiai atsilyginti Vokietijos dalimi..." Kalbėdamas apie katastrofiškas užsienio politikos klaidas, gen. D. Eisenhoweris prisimine ir Sovietų Sąjungos pasiglemžtas Baltijos respublikas: "1946 m. pabaigoje mes turėjome sutelkę didžiausias karines jėgas pasaulio istorijoje. Tada mes tikrai galėjome reikalauti teisingumo kaikurioms tautoms, ypač baltiečiams, lenkams ir Balkanų kraštams..."

Denveryje įvykusio pokalbio dalyviams gen. D. Eisenhoweris pareiškė: "Esu įsitikinęs, kad mes niekada nebūsime patenkinti, kol komunizmas neatsitrauks į tą valstybę, iš kurios jis išsiliejo, ir kol laisvės siekiantiems kraštams nebus suteikta apsisprendimo galimybė..." Tai buvo gražios gairės Vašingtono ateities užsienio politikai, bet jas užmiršo gen. D. Eisenhoweris, išrinktas prezidentu, ar galbūt pakeitė nuomonę, nusivilkęs uniformą ir atsisėdęs politiko kėdėn.

Generolų nuomonės

Šiandien visiems yra aišku, kad gen. D. Eisenhowerio vadovaujama Vakarų sąjungininkų kariuomenė lengvai galėjo užimti Berlyną. Tiesa, svarstant šį klausimą 1945 m. kovo pabaigoje, sąjungininkų daliniai buvo tik spėję persikelti per Reiną, o sovietų kariuomenė jau buvo pasiekusi Oderio upę. Sąjungininkų karius nuo Berlyno skyrė 250 mylių, sovietų — tik 33 mylios. Ir politikai, ir karo vadai tada nepramatė, kad vokiečiai pagrindines savo jėgas nukreips prieš sovietus. Gen. ltn. W. H. Simpsono vadovaujama amerikiečių IX armija jau balandžio 12 d. pasiekė Elbės upę, nuo kurios iki Berlyno tebuvo 65 mylios. Tuo tarpu sovietų raudonoji armija prie Berlyno priartėjo tik balandžio 22 d. ir jo užėmimą užbaigė gegužės 2 d. Taigi, proveržiui į Berlyną Vakarų sąjungininkai turėjo beveik dvi savaites laiko sovietams pralenkti, bet nepajudėjo nuo Elbės ir Muldės upių.

1945 m. balandžio 1 d. gen. D. Eisenhoweris pranešė JAV kariuomenės štabo viršininkui gen. G. C. Marshallui, kad jis būtų linkęs užimti Berlyną, jeigu ši operacija nepareikalautų didesnių aukų. Tačiau kariniu požiūriu Berlynas nesąs vertas pagrindinio dėmesio, nes rusus nuo jo skiria tik 35 mylios. Visišką nesusigaudymą dėl galimų aukų skaičiaus liudija gen. O. Bradley prasitarimas atsiminimų knygoje "A Soldier's Story". Jis sakosi informavęs gen. D. Eisenhowerį, kad amerikiečių žygis į Berlyną pareikalautų apie 100.000 žuvusių ir sužeistų karių. Garsusis tankų gen. G. S. Pattonas buvo kitokios nuomonės. Balandžio 11 d. gen. D. Eisenhowerį jis ragino: "Užimkime Berlyną ir skubiai veržkimės prie Oderio!" Gen. G. S. Pattonas netgi teigė, kad gen. ltn. W. H. Simpsono IX armija nuo Elbės krantų Berlyną pasiektų per dvi paras. Gen. D. Eisenhoweris tada jam atsakė: "Kam gi tas Berlynas reikalingas?" Gen. G. S. Pattonas, netekęs kantrybės, karčiai šyptelėjo: "Atsakymą į šį klausimą duos istorija..." Šį pokalbį tarp gen. D. Eisenhowerio ir gen. G. S. Pattono yra paskelbęs John Toland savo knygoje "The Last 100 Days".

Churchillio laiškas

Britanijos premjeras W. Churchillis kovo 31 d. atsiųstame rašte gen. D. Eisenhoweriui patarė nesustabdyti amerikiečių kariuomenės dalinių prie Elbės, bet veržtis toliau dėl svarbių politinių aplinkybių. Jo nuomone, Berlynas nėra praradęs strateginės ir ypač politinės reikšmės. Panašų laišką W. Churchillis buvo pasiuntęs ir prez. F. D. Rooseveltui. Premjeras W. Churchillis taipgi reikalavo, kad gen. D. Eisenhoweris neatitrauktų amerikiečių kariuomenės nuo Elbės ir neužleistų sovietams užimtos teritorijos. Gen. D. Eisenhoweris Denverio pokalbyje teisinosi W. Churchilliui duotu atsaku, kad jiems, Rooseveltui ir Churchilliui, Jaltoje reikėjo vengti tokio sprendimo, dėl kurio dabar jis turįs atitraukti savo kariuomenę nuo Elbės.

Denverio pokalbio paskelbtasis tekstas neišsprendžia ginčo ir nenustato kaltininkų, kuriem tenka atsakomybė už R. Europos atidavimą Sovietų Sąjungai, tik suteikia papildomos medžiagos istorikams. Pagrindinė kaltės dalis, atrodo, priklauso F. D. Rooseveltui, bet negalima užmiršti, kad Jaltos konferencijoje dalyvavo ir W. Churchillis, bent jau oficialiai tada pritaręs Roosevelto ir Stalino planams. Gen. D. Eisenhoweris, be abejonės, galėjo užimti Berlyną, tačiau progos neišnaudojo, pasitenkindamas tik įsakymų vykdymu. Įsakymams nepaklusti jam trūko gen. Douglas MacArturo polinkio į politiką ir drąsos. **V. Kst.**

Pasaulio įvykiai

KINIJA TĘSIA PASAULINIŲ ŽAIDYNIŲ METU NETIKĖTAI PRADĖTĄ stalo teniso politinę diplomatiją. Išvykus JAV, Kanados, Britanijos, Nigerijos ir Kolumbijos rinktinėms, Kinijon buvo pakviesti Australijos stalo tenisininkai. Nors jų vadovas teigia, kad viešnagė nieko bendro neturės su politika, ją su dideliu dėmesiu seka Australijos ūkininkai, tikėdamiesi naujos sutarties kviečiams parduoti. Australija Kinijai siūlo trečdalį viso savo kviečių derliaus, vertą daugiau kaip $100.000.000. Dėl diplomatinių ryšių užmezgimo Kinija padidino 10% kviečių pirkimą Kanadoje ir nutraukė derybas su Australija. Kinijos stalo teniso rinktinė jau yra pakviesta į JAV ir Kanadą. Amerikiečiai skelbiasi gavę oficialų kiniečių stalo tenisininkų sutikimą atvykti į JAV sekančių metų laikotarpyje, greičiausiai 1972 m. pavasarį. Kanadiečiai kiniečius pakvietė į Toronto CNE parodą Darbo Dienos savaitgaliui, kai parodos rėmuose bus pravestos Kanados stalo teniso žaidynės. Du Kanados Stalo Tenisininkų Draugijos atstovai iš Toronto lankėsi komunistinės Kinijos ambasadoje Otavoje ir už kiniečių pakvietimą buvo pavaišinti pietumis. Didžiausia amerikiečių orinio susisiekimo bendrovė "United Air Lines" jau beldžiasi į Baltųjų Rūmų duris, reikalaudama prez. R. Niksono sutikimo leisti skrydžius į Pekingą, Šanchajų ir Kantoną. Pretenzijas į šių miestų aerodromus reiškia ir "Pan American Airways" bendrovė, turėjusi reguliarių susisiekimą su Kinija 1946-49 m. Boeing lėktuvų gamykla jau yra pasiruošusi parduoti Kinijai moderniuosius keleivinius lėktuvus, jeigu kiniečiai jų norėtų įsigyti ir būtų gautas prez. R. Niksono pritarimas. Stalo teniso diplomatija palietė net ir Bulgariją, ištikimiausią Sovietų Sąjungos satelitą. Kompartijos X suvažiavime bulgarų komunistų vadas T. Živkovas žadėjo sunormalinti santykius su Kinija ir Pekingą garbinančia Albanija. Šių T. Živkovo pažadų klausėsi suvažiavime svečio teisėmis dalyvavęs sovietų kompartijos vadas L. Brežnevas.

BANKROTO KRYPTIMI

Pilietinis karas R. Pakistane visam kraštui graso finansiniu ir ekonominiu bankrotu. 1970 m. trečiajame ketvirtyje deficitas buvo pasiekęs $90 milijonų. Užsienio valiutos atsargos mažėja apie $20 milijonų kiekvieną mėnesį. Dėl pilietinio karo $80 milijonų paskolą sustabdė JAV, $45 milijonų — Britanija ir $40 milijonų — Japonija. Remti Pakistaną atsisakė ir tarptautinė institucija Pasaulio Bankas. Indiją užplūdo jau beveik pusė milijono pabėgėlių iš Bengalijos respublika pasiskelbusio R. Pakistano. Bengalijos viceprez. S. N. Islamas artėjančio pralaimėjimo grėsmėje kreipėsi į viso pasaulio vyriausybes, prašydamas diplomatinio pripažinimo naujajai Bengalijai. Pats Bengalijos prezidentas šeikas M. Rahmanas, nepriklausomybės reikalaujančios Awami partijos vadas, atrodo, yra suimtas. Indiją pasiekė gydytojų pranešimas, kad jiems jį teko gydyti vienoje Pakistano sostinės Rawalpindi ligoninėje V. Pakistane. Ligoninėn jis buvęs paguldytas dėl širdies sutrikimo ir bandęs skelbti bado streiką.

NAUJA VYRIAUSYBĖ

Grįžęs iš ligoninės Havajuose, atsistatydino Kambodijos premjeras L. Nol. Vasario 1 d. jis buvo ištiktas širdies smūgio ir dalinio paralyžiaus. Amerikiečiai gydytojai norėjo operuoti ir pašalinti kraujo krešulį, bet L. Nol operacijos atsisakė. Prez. Ch. Heng, su kuriuo L. Nol pernai nuvertė princą N. Sihanuką, atsistatydinusį premjerą paprašė sudaryti naują ministerių kabinetą. Taigi, kraštą ir toliau valdys iš ligonio lovos premjeras L. Nol, kurį Kambodijos parlamentas pakėlė į maršalus ir suteikė tautos didvyrio vardą.

SOVIETAI CEILONE

Ceilono premjerė S. Bandaranaike per radiją paskelbė ultimatumą sukilusiems maoistams: pasiduokite arba jus sutvarkys kariuomenė. Sovietų Sąjungą ji paprašė paskolinti "MIG-17" naikintuvų kovai prieš sukilėlius. Britų dienraščių "The Daily Telegraph" ir "The Guardian" pranešimu, į sostinę Colombo jau atvyko apie 100 sovietų, jų tarpe 12 lakūnų. Laikraščiai daro išvadą, jog sovietinių lėktuvų "paskolinimas" baigsis Sovietų Sąjungos karo aviacijos baze strateginiu požiūriu svarbioje Ceilono saloje.

NAUJOJI FEDERACIJA

Paskelbę trijų arabų kraštų federaciją, Egipto, Sirijos ir Libijos vadai vėl žada laikytis kietos linijos su Izraeliu, atsisakydami oficialaus pripažinimo ir net taikos derybų. Izraelio vicepremjeras Y. Allonas lankėsi Vašingtone ir valstybės sekretoriui W. P. Rogers išdėstė paskutines Izraelio nuolaidas. Egipto prez. A. Sadatas buvo pasiūlęs atidaryti Suezo kanalą, jeigu Izraelis sutiktų atitraukti savo kariuomenę nuo jo krantų ir leistų egiptiečiams persikelti į rytinę Suezo pakrantę. Spėjama, jog Izraelis sutiktų pasitraukti nuo Suezo, bet nenori egiptiečiams užleisti rytinės pakrantės. Šią dilemą bandys spręsti valstybės sekr. W. P. Rodgers savo vizito metu Izraelyje ir Egipte. Izraelio namų statybos ministeris Z. Sharefas paskelbė, kad Egiptui priklausiusioje Sharm el Sheik vietovėje, pietiniame Sinajaus pusiasalio iškyšulyje, jau statomas Izraelio miestelis. Šis nutarimas, be abejonės, sukels naują įtampą su Egiptu. Problemą sudaro ne tik šio strateginio punkto nusavinimas, bet ir susisiekimas su juo per visą Sinajaus pusiasalį, kurį greičiausiai teks grąžinti Egiptui.

STOTIS ERDVĖSE?

Sovietų Sąjunga, neseniai atžymėjusi Jurijaus Gagarino skrydžio aplink žemės rutulį dešimtmetį, išsiųsė į erdves "Saliut" platformą ir "Sojuz 10" erdvėlaivį su trimis kosmonautais — V. Šatalovu, M. Rukavišnikovu ir A. Jelisejevu. Buvo spėjama, jog sovietai mėgins įrengti pirmąją stotį erdvėse, tačiau "Sojuz 10" erdvėlaivis po bandomųjų susijungimų su "Saliut" vėl grįžo žemėn. Maskvoj kalbama, kad pradėtą darbą tęs kiti erdvėlaiviai ir jų įgulos. Pergreitas "Sojuz 10" erdvėlaivio kosmonautų susigrąžinimas žemėn gali reikšti sturikimus jo valdymo sistemoje. Šiuo metu sovietinio "Saliuto" planai tebėra neaiškūs.

SUGRĮS J. PERONAS?

Argentinos naujasis prez. A. Lanusse, trečiasis generolas šiose pareigose pastarajame penkmetyje, pradėjo pokalbius su 1955 m. pašalinto J. Perono šalininkais, turinčiais tvirčiausią balsą demokratiniuose rinkimuose. J. Peroną remiančios Darbo Federacijos vadas J. Rucci prezidentui A. Lanusse pastatė du pagrindinius reikalavimus: leisti J. Peronui grįžti Argentinon ir sugrąžinti jo mirusios žmonos Jievos Peronienės palaikus, kurie dabar yra palaidoti nežinomoje vietoje. J. Peronienė, 1952 m. mirusi vėžiu, buvo labai populiari darbininkų sluogsniuose. J. Rucci dabar planuoja pasitarimą su J. Peronu Madride. Sakoma, kad jis nėra linkęs grįžti Argentinon.

TRŪKSTA VYRŲ

Maskva paskelbė 1970 m. sausio 15 d. pravesto gyventojų surašymo duomenis, kurie nėra linksmi milijonams moterų, nes Sovietų Sąjungoje jų yra beveik 16 milijonų daugiau, negu vyrų. Taigi, šešiolikai milijonų moterų teks senmergių dalia. Kaltė vis dar suverčiama II D. karui, kuriame žuvo rekordinis skaičius į beviltiškas ofenzyvas mestų karių. Galimas dalykas, įtakos turėjo ir prieškariniai bei pokariniai Stalino įsakyti valymai. Sibiro koncentracinėse stovyklose didžiąją kalinių dalį sudarė vyrai, kurių kaulai šiandien pūva Sibiro taigose. Šūviai į pakaušį Sovietų Sąjungos kalėjimų rūsiuose taip pat daugiausia buvo skirti vyrams.

KANADOS ĮVYKIAI

NAUJAS SOCIALISTŲ VADAS

Kanados socialistų NDP partija savo VI suvažiavime Otavoje naujuoju vadu išsirinko veteraną politiką David Lewis, kurį rėmė darbo unijų atstovai. Suvažiavimas atmetė kairiojo sparno Waffle grupės rezoliucijas, siūlančias komunizmą primenantį kraštutinį socializmą, bet šios grupės kandidatas J. Laxer buvo rimčiausiu D. Lewis varžovu. Skilimas įvyko ir su Kvebeko NDP atstovais, norėjusiais laisvo apsisprendimo teisės šiai provincijai. Atrodo, D. Lewis yra pasiryžęs tęsti buvusio vado T. C. Douglas politiką, bet jis turės daug vargo su triukšmingąja Waffle grupe, kuri jau yra tapusi partija partijoje.

Ontario Gydytojų Draugija nuo š.m. gegužės 1 d. pabrangina medicinos paslaugas. Pacientai už vizitą pas gydytoją turės mokėti $0.50 daugiau, o gydytojas už paciento aplankymą reikalaus daugiau $1. Specialistų paslaugos pabrangs maždaug 4.5%. Ontario sveikatos ministerio B. Lawrence pranešimu, sveikatos drauda OH SIP, kaip ir lig šiol, padengs 90% gydytojo sąskaitos pagal Ontario Gydytojų Sąjungos nustatytą atlyginimų lentelę. Kaikurie gydytojai pasitenkindavo OHSIP mokamu 90% atlyginimu ir nereikalaudavo 10% papildo iš paciento. Kiti sąskaitas siųsdavo ne OHSIP draudai, bet pacientui, kuris turėdavo sumokėti pilną atlyginimą, iš OHSIP draudos atgaudamas 90%. Dabargi bus įvesti didesni suvaržymai gydytojams: jie turės pasirinkti vieną iš dviejų galimybių — visas savo sąskaitas siųsti OHSIP draudai arba tiesiog pacientams. Šių dviejų principų maišymas neleidžiamas. Kadangi OHSIP drauda sąskaitas tuojau pat apmoka, o pacientai jų apmokėjimą gali uždelsti, manoma, jog ši taisyklė paskatins gydytojus kreiptis į draudos įstaigą ir atsisakyti 10% papildo iš paciento. Gydytojai, kurie pasirinks tiesioginį ryšį su pacientais, iš anksto jiems turės įteikti savo paslaugų kainaraštį, jeigu jos prašoka Ontario Gydytojų Draugijos nustatytą atlyginimą. Tokiu atveju galutinis sprendimas priklauso pacientui, kuris gali pasirinkti kitą gydytoją, dirbantį OHSIP draudos rėmuose. Sveikatos ministeris B. Lawrence taipgi pabrėžė, kad iki 1972 m. nėra numatytas sveikatos ir ligoninės draudu įmokų padidinimas. 1972 m. abi draudos bus sujungtos į vieną.

Kvebeko premjeras R. Bourassa buvo priimtas popiežiaus Pauliaus VI privačioje audiencijoje. Pusvalandi trukes pokalbis daugiausia lietė Kvebeko problemas ir dabartinę įtampą pasaulyje. Romoje R. Bourassa taipgi susitiko su Italijos prem-

(Nukelta į 3-čią psl.)

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $7, pusmetinė — $4. Rėmėjo prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $7 per year, $4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368 - 6813

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Popiežius Paulius VI** pareiškė, kad jaunuolis šiandieną dažnai nori parodyti, jog yra nusistatęs prieš dabartinių santvarkų trūkumus, ir todėl tampa protestuotoju ir net revoliucininku. Tačiau perdažnai jis įsijungia savo protestais į mados puoselėtojų eiles ir tampa balsu be savo vertės ir reikšmės. Krikščioniškasis jaunuolis turėtų būti logiškas, vientisas, atsakingas, laisvas ir ištikimas. Popiežius taipgi įspėjo jaunuolius netapti tuščiaviduriais krikščionimis, kurie pasiduoda viešajai opinijai. Kitu atveju, kalbėdamas apie jaunimo auklėjimą, popiežius pabrėžė, kad lytinis jaunimo auklėjimas turi būti labai atsakingai atliekamas tėvų bei mokytojų. Jie turi viską jaunuoliui perteikti palaipsniui, aiškiai ir skaisčiai. Yra gražus dalykas būti skaisčiu: tai nesanti priespauda, o laisvė, ne menkystės jausmas, o dvasinė stiprybė, tai galutinis subrendimas savitvardoje ir apsisprendime.

★ **Pietinės Baptistų Konvencijos** narių skaičius praeitais metais paaugo 140,267 nariais. Dabar ta Baptistų Bendrija turi 11,629,880 narių. Tai gausiausia protestantų Bendrija Amerikoj.

★ **Kardinolas Eugene Tisserant,** 87 m., kardinolų kolegijos dekanas, pasitraukė iš Katalikų Bendrijos vyriausiojo bibliotekarijaus ir archivaro pareigų. Jis paskirtas kardinolu 1936 m. popiežiaus Pijaus XI; priklauso garsiajai prancūzų Akademijai ir turi eilę garbės doktoratų iš Amerikos bei Europos universitetų. Iš profesijos kalbininkas, rytietiškųjų kalbų specialistas, jis savo karjerą pradėjo kaip asirų kalbos profesorius ir rytietiškųjų dokumentų prižiūrėtojas Vatikano bibliotekoje.

★ **Graikijos vyskupų konferencijos** nutarimu, Graikijos katalikai šiais metais Velykas šventė tą pačią dieną, kaip ir ortodoksai, būtent, balandžio 18 d.

★ **Kanados vyskupų konferencija** savo posėdyje priėmė katalikių moterų delegaciją, pateikusią savo reikalavimus, liečiančius moters vaidmenį Katalikų Bendrijoj. Vyskupai principe sutiko: 1. moterys, kaip pilnos Katalikų Bendrijos narės, turi turėti tas pačias privilegijas kaip ir vyrai; 2. visos tradicinės bei teisinės diskriminacinės užtvaros moterų atžvilgiu turi būti pašalintos; 3. kvalifikuotos moterys turi teisę į dvasiškuosius šventimus; 4. kvalifikuotų moterų dalyvavimas Bendrijos vadovaujančiuose slogsniuose turi būti skatinamas; 5. turi būti imamasi praktinių priemonių užtikrinti dvasiškijos pagarbą moteriai jos prigimties bei santuokos klausimų atžvilgiu. Konferencijos pirmininkas arkiv. Plourde pareiškė, kad šiuo metu nesitikima iš vyskupų konferencijos galutinių sprendimų.

★ **Liuteronų Pasaulio Federacijos informacijų biuras praneša,** kad 1969 m. buvo 75,157,353 liuteronai pasaulyje, o 1970 m. — 75,124,215. Taigi per metus sumažėjo 33,138 nariais. Didžiausias sumažėjimo nuošimtis buvęs Rytų Vokietijoje.

★ **Rytų apeigų katalikų ukrainiečių** net dvi grupės lankėsi Vatikane, protestuodamas dėl mons. John Stock paskyrimo Filadelfijos ukrainiečių vyskupijos vyskupu-pagalbininku. Jie protestavo ne prieš paskirtąjį vyskupą, bet prieš Vatikano paskyrimo būdą. Esą rytų apeigų katalikų vyskupai niekada neskiriami betarpiškai Vatikano, o savųjų apeigų sinodo. Vatikanas tokius paskyrimus galįs tik patvirtinti.

★ **Kardinolas Michael Browne, OP,** 83 m., didesnę savo gyvenimo dalį praleidęs Romoje, mirė po ilgos ligos. Jis buvo gimęs Grangemockler, Airijoje. Kunigu įšventintas 1910 m., nuo 1919 m. iki 1951 m. profesoriavo domininkonų Angelicum universitete Romoje, o nuo 1955 m. iki 1962 m. buvo domininkonų ordino generolu. Popiežius Jonas XXIII pakėlė jį į kardinolus ir paskyrė nariu į visą eilę Vatikano kongregacijų. Paskutiniu metu jis buvo nariu Šv. Rašto studijų, Katalikų Bendrijos teisių komisijos ir Vatikano augščiausiojo teismo Apostolica Signatura.

★ **Kun. T. Lincoln Bouscaren, SJ,** žymus Katalikų Bendrijos teisės specialistas, mirė sulaukęs 86 m. Jis buvo baigęs teisės mokslus ir iki 1916 m. vertėsi advokatūra. Tada, būdamas 32 m., įstojo į jėzuitus; įšventintas kunigu 1925 m. Nuo 1931 m. jis profesoriavo visoje eilėje universitetų Amerikoje ir Italijoje. 1948 m. jis tapo jėzuitų ordino prokuratoriumi (antroji augščiausia vieta jėzuitų vienuolijoje) ir tose pareigose buvo iki 1962 m.

★ **Toronto Teologinė Mokykla** — tarptikybinis Toronto universiteto teologijos fakultetas — veikia jau antri metai. Šią mokyklą sudaro kolegijos: Emmanuel (United Church), Knox (presbiterininkų), Trinity ir Wycliffe (anglikonų), Regis, St. Augustine's ir St. Michael's (katalikų). Be to, šios mokyklos nare-bendradarbe yra Hamiltono McMaster Divinity College. Taipgi ribotas bendradarbiavimas vyksta su Waterloo liuteronų kolegija. Šiuo metu pagrindiniame kurse studijuoja 385 studentai, o augštesnių laipsnių siekia 166. Mokomąjį personalą sudaro 84 asmenys. Mokykla turi bendrą tvarkaraštį su 263 kursais. Šie kursai yra atviri visiem studentam, įsiregistravusiem minėtose kolegijose. Šis kolegijų junginys teisiškai buvo inkorporuotas 1970 m. balandžio mėnesį.

★ **Vyskupas Adrian J. Simonis,** 39 m., dėl kurio nominavimo vyskupu Olandijoje buvo daug svyravimo, savo vyskupiškos konsekracijos metu pareiškė norįs būti tiktai paprastu ganytoju, vedančiu sau pavestuosius į Tą, kuris yra Gerasis Ganytojas. Jo konsekracijos iškilmėse dalyvavo visi Olandijos vyskupai, išskyrus jo pirmataką vysk. Jansen, tuo metu gulėjusį ligoninėj. Vėliau savo vyskupiškajame laiške Leiden universiteto kapelionams jis išaiškino, kad tęs savo pirmatako laikyseną vedusių universiteto kapelionų atžvilgiu. Jis leis jiems apaštalauti studentų tarpe, bet draus vedusiem kunigam laikyti Mišias. Jei kurioj studentų parapijoj vedęs kunigas laikys Mišias, jis, Haarlem vyskupo Zwartkruis pavyzdžiu, paskelbs tokią studentų parapiją už savo teritorijos ribų.

Kun. J. Stš.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Nelaidokite savųjų svetimame kapinyne

ALGIRDAS GUSTAITIS

Skaudžiai rėžė akį paskutinis sakinys iš Vilniečių Sąjungos centro valdybos pirmininko Kazio Veikučio paskaitos, skaitytos 1971 vasario 28 d. Detroite, Mich., ir vėliau pakartotos spaudoje:

Jeigu mūsų istorikai ir archeologai aiškiai pasisakytų, kad prūsai ir jotvingiai yra lietuvių kiltis, galima būtų tas sritis laikyti lietuvių tautos žemėmis už Lietuvos etnografinių sienų.

Sakinys nelogiškas, nes jei prūsai ir jotvingiai yra lietuviškos kiltys, tai jos savaime turi priklausyti lietuvių tautai bei įeiti į lietuvių tautos etnografines žemes ir negali likti už tų ribų, kaip vilniečių atstovas aiškina.

Gal nereikia šauktis visų archeologų ir istorikų talkos. Pasiskaitykime, ką apie tai yra paskelbę ne tik lietuvių, bet ir objektyvūs kitų tautų mokslininkai.

1966 m. Vilniuje yra išleista mokslinė knyga "Prūsų kalbos paminklai". Ją parengė Vytautas Mažiulis. Red. kolegija: J. Galvydis, A. Ivaškevičius (ats. redaktorius), J. Marcinkevičius, V. Mažiulis. Ten rašoma:

Prūsai yra tie patys baltai, kaip ir lietuviai bei latviai. Visus baltus artimai sieja pirmiausia kalbos giminystė. Neliečiant pereinamųjų bei kitų išnykusių mažiau žinomų baltų tarmių problemos, prūsų kalbos vietą baltų kalbų šeimoje trumpai čia galima nusakyti: 1. prūsų kalba yra artimiausia lietuvių bei latvių kalbų giminaitė; 2. kalbos bendrybių su lietuviais bei latviais prūsai turi mažiau, negu lietuviai su latviais; 3. prūsų kalba išlaikė daugiau archaizmų, negu lietuvių kalba, o pastaroji — daugiau, negu latvių; 4. prūsų kalba, bent jau savo žodynu, artimesnė yra labiau lietuvių, negu latvių kalbai. Be kalbos giminystės, prūsus su kitais baltais artimai sieja ir kultūros bei tradicijų, senosios religijos bendrumas, teritorijos vientisumas. Todėl negalima abejoti, kad iki XIII a., kada grobikai kryžiuočiai pavergė prūsus, pastarieji su lietuviais bei kitais baltais aiškiai jautėsi esą artimiausi giminaičiai; tą patį baltų tautinio bendrumo suvokimą atspindi ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto teisėtas reikalavimas, 1413 m. (Salyno derybose), pareikštas apsilpusiam po Žalgirio mūšio (1410 m.) Kryžiuočių ordinui: "Prūsai yra buvę taip pat mano tėvų žemė ir jos, kaip savo tėvų palikimo, aš reikalauju net iki Osos upės.[1]) Deja, ano meto istorinės sąlygos nebuvo palankios Lietuvai išvaduoti savo brolių prūsų kraštą iš kryžiuočių jungo" (11 psl.).

Okupuotoj Lietuvoj J. Jurginis leidinyje "Lietuvos TSR istorija" (Kaunas, 1957 m.) rašo: "Lietuva ir lietuviai pirmą kartą raštuose paminėti 1009 metais, pasakojant apie įvykius prūsų žemėje" (10 psl.).

Dr. V. Sruogienė savo veikale "Lietuvos istorija", kurio šešta laida išleista Čikagoje 1967 m., aprašydama Lietuvos senovę, sako:

Lietuviai seniau gyveno didesniame žemės plote, negu dabar. Prūsai gyveno tarp Vyslos (gal ir toliau į vakarus) ir Nemuno. Jotvingiai gyveno į pietų rytus nuo prūsų — iki Narevo upės (22 psl.).

Dr. A. Šapoka knygoje "Lithuania Through the Ages", išleistoje 1948 m. Miunchene (V. Vokietijoj), pakartotinai išleistoje Los Angeles, Calif., rašo:

Thus, Eastern Prussia is but the homeland of the third member of the family of the Balts — the Old-Prussians or Borussians, who are therefore related to the Latvians and Lithuanians" (7 psl.).

Lietuvių tauta susideda iš eilės atskirų genčių arba kilčių. Be lietuviško vardo, kitos turi kitus pavadinimus, nors jos taip pat yra lietuvių tautos dalis. J. Jakštas "Dirvos" 1971 m. 21 nr. rašo:

Lietuvos valstybė siekė toliau į šiaurę, žiemgalių srities, kuri tęsėsi iki Dauguvos. Kai 13 a. gale žiemgaliai gynėsi nuo kryžiuočių, lietuviai rėmė juos. Tačiau jie ordinui teko. Kraštas liko už Lietuvos ribų ir tapo todėl šių dienų latviškąja Zemgala. Dar Gediminas reiškė pretenziją į jį, kai prie savo karališko titulo demonstratyviai bent poroje žinomų dokumentų pridūrė "žiemgalių kunigaikščio ir princo" (dux et princeps Semigalie). Tuo būdu Livonijos ordinas pastojo Lietuvos valstybei ir tautai kelią plėstis į šiaurę. Aisčiai likę valdžioje per ilgus šimtmečius išsivystė kita — latvių tauta.

Gyvenkime su latviais broliškai. Lai tik jie nuoširdžiai talkina lietuvių tautos siekiams kitose lietuvių tautai priklausančiose žemėse. Betgi lietuviai kartais nepamiršta, kad Latvijoj yra nemaža lietuviškų žemių, kurių nepamiršta ir latviai. Serijiniame rašinyje "Nesurašyti susitarimai" Pr. N. Savėnas "Tėviškės Žiburių" 1971 m. 9 nr. sako:

Su tais lietuviais sutarė, kad jie dabar nelandys pirkti ginklų ir sulaikys betkokią veiklą, nes slaptą lietuvių judėjimą pajutę latviai gali pamanyti, kad lietuviai organizuoja slaptą sąjūdį atplėšti Alūkštos apylinkei nuo Latvijos ir prijungti prie Lietuvos. Dauguma latvių tokiu slogučiu seniai sirgo, nes vis nesijautė patys gerai padarę, kai atplėšė mišrias apylinkes nuo Lietuvos, pasinaudodami lenkų puolimu.

Apie lietuvių kalbą, seniau vadintą baltų kalba, prof. K. Būga taip rašo "Rinktiniuose raštuose", I t., Vilnius, 1958 m.:

Kalbininkai, belygindami lietuvių kalbos žodyną su latvių ir prūsų kalbos žodynu, aptiko jog lietuvių, latvių ir prūsų kalbos kadai kitkart būta v i e n o s ir tik ilgainiui jos suskilta. Kalbininkai tvirtina aną kalbą, lietuvių latvių ir prūsų kalbų motyną, iš pradžių suskilus į dvi tarmi. Viena tųjų tarmių buvusi prūsų kalbos motulė. Tumet lietuviai ir latviai, atskilus prūsams, buve viena tauta. Tosios tautos kalba, kad ir buvusi viena, bet nebuvusi vienaluomė: buvę jau žymu dvi artimi tarmi. Iš tųjų tarmių ilgainiui išaugusi dvi atskiri kalbi: lietuvių ir latvių. Prūsų ir lietuvių bei latvių kalbų motyną kalbininkai praminė baltų prokalbe" (403-404 psl.).

Jotvingiai — lietuvių tautos kiltis

Kaip ir prūsai, neabejotina baltų (lietuvių) tautos gentis (kiltis) yra ir jotvingiai. Jotvingių vardas minimas 983 m. Kievo kronikoje, vadinamam Nestoro metraštyje. Baigdamas apie jotvingius aprašymą Lietuvių Enciklopedijos IX t. 502 psl. dr. A. Salys sako:

Iš šių vardų paplitimo gudiškose ir ukrainiškose srityse galima spėti, kad jotvingiais visų pirma bus vadinusis kuri pietų rytų sūduvių kiltis, bet rusai ir lenkai tą kiltinį vardą anksti išplėtė visiems sūduviams.

Negi dabar reikės aiškinti, kad sūduviai yra lietuviai...

Lenkų archeologas dr. Jerzy Antoniewicz, Varšuvos universiteto archeologinio baltų skyriaus organizatorius, nuo 1964 m. "Acta Baltico — Slavica" knygų redaktorius, eilės mokslinių knygų autorius, taip rašo "Tautos Praeityje" I t. pirmoj knygoj (Čikaga, 1959) straipsnyje "Paslaptingieji sūduviai":

Sūduviai buvo karinga giminė, neįveikta nei lenkų, nei kitų slavų ir ilgai išsilaikė prieš gerai ginkluotą kryžiuočių ordiną. Istorikams dar kyla ir antras klausimas, kur buvo jų giminės centras? Yra žinomi du svarbūs dokumentai kaip šioks toks šaltinis sūduvių istorijai: Ipatijaus arba Volinijos kronika, rašyta netrukus po sūduvių tragedijos ir Dusburgo kronika. Anų kronikų faktus patvirtina dar ir archeologiniai duomenys. Visa tai suėmus kartu, galima tvirtinti, kad sūduvių centras turėjo būti netoli dabartinio Suvalkų miesto (63 psl.).

Dar aiškiau paskelbta didžiulėje, 1965 m. Lenkijoj išleistoje knygoje — albume "Miasta Polskie W Tysiącleciu" (du tomai), kur I t., rašant apie Balstogės vaivadiją, sakoma:

"W okresie kształtowania się państwa polskiego polnocne tereny dzisiejszego woj. bialostockiego (pow. augustowski, suwalski, sejneński, elcki, olecki, goldapski oraz częsc powiatu grajewskiego) zajmowal baltycki lud Jacwingow, ktorich glowne siedziby się w okresie poznorzymskim (III-V w.), jak wskazują najnowsze badania archeologizcne, w poblizu Suwalk i Rajgrodu" (231 psl.).

Tauta — tarsi pilnos sudėties žmogus. Neleistina kapoti rankas, kojas ar kitką nuo tokio gyvo kūno. Nukirstą dalį prigydyti labia sunku. Ypač gailu, kai tokius kapojimus atlikinėja lietuviai, net organizacijų vadovai.

Švedų mokslininkas prof. dr. Knut-Olof Falk, žinomas švedų lingvistas, baltų ir slavų kultūrų tyrinėtojas, yra glaudžiai susijęs su lenkų literatūrinėm, mokslinėm studijom, pradedant 1931 m. Jis studijavo Krokuvos ir vėliau Varšuvos universitetuose. Prof. Falk studijavo Seinų, Augustavo, Vigrių, Suvalkų rajonus. Jei mūsų mokslininkai su juo susisiektų, gautų vertingų duomenų. Nuo 1959 m. prof. Falk su savo studentais iš Lund, Švedijos, atvyksta tyrinėjimams į Lenkiją.

Andrzey Bonarski, pristatydamas profesorių Falk mėnesinio žurnalo "Poland" skaitytojams (žurnalas spausdinamas Varšuvoje atskiromis laidomis lenkų, anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų ir švedų kalbomis), užsimena ir apie jotvingių kalbą:

In the more than one thousand years, the original Jadvingi (Balts, a Prusso-Lithuanian people) and Lithuanian cultures were..." (1971 sausis, 4 psl.).

Prof. Knut-Olof Falk to žurnalo 3 psl. rašo:

The ancient Prussians were a Balt people who inhabited a country coextensive with the present-day Lithuania... The Prussians were related to their nearest neighbors, the Lithuanian and Lett Balt tribes.

Broliai ir sesės lietuviai, man net sopu, kad tokiom pagrindinėm ir mūsų tautai svarbiom temom reikia aiškinti ne svetimiesiems, ne lietuvių tautos priešams, bet saviems, net patriotiškų organizacijų viršūnėms. Nelaidokite lietuvių tautos genčių (kilčių) svetimų tautų kapinynuose!

[1]) Codex epistolaris Vitoldi, magni ducis Lithuaniae (1376-1430), ed. A. Prochaska, Cracoviae, 1882, p. 257.

Nesurašyti susitarimai

Pr. N. SAVĖNAS

Vienos apylinkės laisvės kovos, būdingos ir visai Lietuvai

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Šeimos konfliktai

Pajutau kiek čia susikrovę pastoriškos šeimos kartėlio ir kartu neįvertinto vokiškojo pranašumo prieš latvius. Man tai priminė ir Bizokų šeimos buvusius nesusipratimus, kaip vienas kumščiais gindavo lenkų kalbą ir rekalaudavo savo įžūlius brolius kalbėti lenkiškai, bet ne chamų kalba, kaip vieną kartą pešė seseriai plaukus. Mišroms kultūroms susidūrus, Zentos elgesys nevienintelis... Apraminęs Zentą, palikau ją pailsėti, nes to žvėrelio nenorėjau prie svečių leisti, kad vėl neprasidėtų nauji išsišokimai. Sugrįžau pas visus. Irma buvo dar ašarotomis akimis, bet jau vėl juokėsi. Dabar čia ji buvo savotiška didvyrė, jautėsi draugų tarpe. Ji suprato mano žygį ir džiaugėsi, kad Zentą išnešiau, nes tuo apsaugojau nuo naujų išsišokimų. Papasakojau, kad Zenta, Irmos pasakojimo nesupratusi, gynė kažkokia draugę pastoriūtę. Tai Irmai buvo jau perdaug. Ji atsiprašusi dingo šalutiniame kambaryje. Reikėjo eiti dabar šios raminti. Pasirodo, ta pastoriūtė buvo Zentos giminaitė. Ir kai Irma papasakojo tos nedalią Birutei su Mirga, Zenta ją ne juokais apdaužė, už tai, kad ši išpasakojusi slaptus pastoriaus šeimos reikalus katalikėms ir dar nevokietėms

Irmos skundas

Man Irma skundėsi daugeliu pastoriškos didybės primestų skausmų. Ji papasakojo, kaip toji pastoriaus suvokietėjusioji giminė niekino jos motiną, kaip reikalavo Zentą nekalbėti su pamote latviškai, bet tik vokiškai... Kartą reikalavusi net tėvą skirtis, nes vedęs žemos kilmės latvaitę, kuri savo giminėje turinti ir katalikų. Ji papasakojo, kaip kartą nuėjo su drauge į katalikų bažnyčią pasiklausiti Mišių giedojimo. Tai sužinojusi Zenta įskundė savo giminėms ir tėvui. Prie tėvo Zenta kirtusi jai į veidą už tokią negarbę namams. Tėvas nesudraudęs Zentos, bet dar pagyręs, kad saugo sesers tikėjimą. Tą smūgį Irma išgyvenusi tiek skaudžiai, kad nebelankiusi evangelikų pamaldų ir suabejojusi aplamai tikėjimu. Tik Birutės nuoširdi draugystė jai padėjusi išbristi iš maišaties. Bet nuo tada ir ėmusi vis dažniau ir dažniau lankyti katalikų pamaldas, nes ten radusi daugiau jaukumo ir ramybės. Toliau dar pasisakė, kad jos senelė buvusi tikra lietuvė, atitekėjusi nuo Bauskės. Jos motina su senele kalbėdavusi ir lietuviškai. Tai labai pykinę pastoriškąją giminę. Todėl aš ją galįs vadinti ne tik Irminia, bet ir Irmute... Su Irma sutariau, kad sutikdami Naujuosius Metus, nueisime ir pabučiuosime abu Zentą, lyg nieko nebuvo atsitikę.

Pažintis su vilniečiais

Tuo metu, kai mes čia lyginome visokius nesusipratimus, mano draugai susitiko porą įdomių lietuvių, kurie vėliau buvo labai naudingi naujame ginklų kelyje. Su šiais Vilniaus draugais juos supažindino antazaviškiai, kurie iš dalies jau ir anksčiau buvo kalbinę. Tie alūkštiškiai vyrukai paaiškino ir apie įsitempusius bolševikų metais vietos tautinius bei religinius santykius, kad vilniečiai mano d r a u g a i tikrai i š s i g ą n d o ir stebėjosi, kaip lietuviai iš viso čia per tuos okupacijos metus gyvi išliko. Apskritai, jie pasakojo tikrais išgyventų dienų pavyzdžiais, kurie savo šiurpu tiesiog purtė. Tokių tarpe buvo ir Zentos skundas prieš savo pamotę, Irmos motiną. Tą skundą pirmomis dienomis surado vienas lietuvis ir neperdavė latviams, kurie pirmomis dienomis būtų tikrai sušaudę Zentą ir jos patarėją iš pastoriškos giminės — tikrą Zentos tetą. Dabar toji Zenta taip neseniai kirto Irmai į veidą... Jaunimas to visai nežinojo, bet visas buvo Irmos pusėje. Jis Zentos nekentė už visur pabrėžiamą vokiškumą, nenorą su visais kalbėti latviškai.

N. Metų apeigos

Senieji Metai jau virto strapalais. Kažkas nužilusia barzda ir nusibaigusiu seniu šlauminėjo tarp šokančio jaunimo. Birutė jau ruošėsi Naujųjų Metų sutiktuvių rateliui. Pagal mūsų giminės papročius, turėjau būti pusračio viduryje, nes aš dabar giminėje vyriausias, išskyrus įsiligojusi nušalimu mūsų tolimą giminaitį, kuri atvežėme čia šeimininkauti. Birutė su Mirga jo niekaip nepripraše būti vyriausiuoju, nors jis ir vaikštinėjo į šlepetes įsistojęs. Taip dabar aš turėjau būti viduryje, o Mirga (namų šeimininkė) man kairėje, gi Birutė (ji vyresnė) — dešinėje, šalia jų — po svečią vilnietį ir šalimais kairėje — Zenta, o dešinėje — Irma, nes ji mūsų giminei visaip artimesnė viešnia, o toliau kiti giminaičiai, namiškiai ir kaimynų jaunimas.

Mano vieta

Birutė pasakė man, kad ji pakeičia savo vietą — prie manęs turinti stovėti Irma, o ji eisianti į Irmos vietą. Šį vakarą aš turįs pirma pabučiuoti šalia manęs stovinčią Irmą, o tik tada Mirgą, kad jau visiems parodyčiau, kad Irma galbūt ateinanti į mūsų giminę; lai bus Irmai parodyta tikrai daugiau pagarbos, ypač po to nelaukto Zentos smūgio. Su Birute buvo beprasmiška ginčytis: ji atėjo su savo ir moteriškosios mūsų giminės (ji čia vyriausia) sprendimu, tik mane įspėjo, kad žinočiau jos išsilenkimą. Bet su ja pavyko susitarti, būtent, bus geriau, jei aš pirma pabučiuosiu dar Mirgą, o tik tada Irmą, kuri turi būti taip pat įspėta ir dėl vietos. Birutė pranešė Mirgai, kokie jai skirti juokingi vyrukų dovaniniai sprendimai. Pirma jie buvo numatę pasijuokti iš Zentos, bet pakluso Birutės reikalavimui, nors tas sugaudytas kates nutarė įteikti ne Zentai, o Mirgai. Vokiškai sakomas eilėraštis kels visiems juoką, nes vokiškai su jaunimu kalba tik viena Zenta, o visi kiti — lietuviškai ar latviškai. Todėl ir kitai nunešus tokią kačių dovaną bus visiems aišku kam ji skirta, tik viskas bus padaryta daug švelniau.

Pradedam rateliu

Birutė pradėjo ratelio "vartus", prie durų pastatė senesniuosius tarnus. Atstūmė ir Senuosius Metus su tuščiu maišu, kuriam jaunimas jau buvo apkirpęs vieną pusę barzdos, nes šis senis tuojau jau mirs... Pagal susidarytą tvarką ji darė ratelį, nes labai gerai žinojo, kas kam iš jaunimo patinka, nevengdama maišyti giminaičių, kad užpildytų ratelio spragas. Rateli baigė palikdama sau vieta šalia suvalkiečio mano svečio, o šalia manęs atvesdama Irmą, kairėn Mirga, latviškai kalbantį svečią ir Zentą, kuri buvo pusiau apalpusi, nes jai visai buvo aišku kur Irmos bus "tautinios", t.y. martaus. (B. d.)

A † A **Jonui Rudokui**

staiga mirus, nuoširdžiai dėkojame Šv. Kazimiero parapijos Delhi, Ont., klebonui kun. dr. J. Gutauskui už vakarines maldas laidotuvių namuose ir už palydėjimą į kapines; už iškilmingas Mišias bažnyčioje: kun. dr. J. Gutauskui, mons. dr. J. Tadarauskui, kun. dr. V. Gidžiūnui, OFM; kun. B. Pacevičiui už vargonavimą; parapijos chorui už gražų giedojimą bažnyčioje; karstanešiams: p.p. M. Bartuliui, W. Bikui, J. Dudurkai, C. Mateliui, S. Skudai, J. Strodomskiui; KLB Delhi apyl. pirm. St. Jakubickui už atsisveikinimo žodį kapinėse.

Taip pat nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir visiems pažįstamiems už gausų lankymą laidotuvių namuose, už gausų dalyvavimą pamaldose bažnyčioje ir palydėjimą į kapines; taipgi užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, aukojusiems Ontario Heart Foundation, Kanados Lietuvių Fondui; pareiškusiem užuojautas žodžiu ar raštu mūsų liūdesyje.

Nuliūdę: žmona Marija, posūnis Vytautas, brolis Alfonsas su šeima

PADĖKA

Netekus mylimo vyro, tėvo, uošvio ir senelio

a. a. Jurgio Šergalio,

liūdesio valandose susilaukėm gausių užuojautų. Nuoširdžiai dėkojame kun. P. Ažubaliui, visiems Tėvams pranciškonams, kun. Br. Jurkšui, kun. P. Urbaičiui ir visiems, kurie prisidėjo vienokiu ar kitokiu būdu prie laidotuvių.

Nuliūdę: žmona, duktė, sūnūs, marti, žentas ir anūkai

A † A **Romui Benotui**

mirus, mielą narę TEKLĘ BENOTIENĘ jos skaudžioje nelaimėje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

KLK Moterų Draugijos
Šv. Jono Kr. par. skyrius

A † A

brangiai Motinėlei

amžinybėn iškeliavus, sūnų JUSTINĄ LAURECKĄ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

Delhi Šv. Kazimiero parapijos choras

Mylimai Mamytei

Lietuvoje mirus, dukrai O. PRANCKŪNIENEI ir vyrui nuoširdi užuojauta —

J. M. Astrauskai **P. A. Jakubauskai**
V. P. Gudaičiai

Leokadijai Laureckienei

mirus, jos sūnų ir marčią mieluosius J. ir P. LAURECKUS, jų dukrą DANUTĘ ir kitus artimuosius nuoširdžiausiai užjaučia ir kartu liūdi —

Daniliūnai

AMERIKIETIS ATPAŽINO VYDŪNĄ

LEONAS URBONAS

Išpūstais žandais, rimtos minos portreto fotografija kabėjo ant pageltusios sienos. Veidas Ričardo Niksono, Amerikos prezidento, visada rimtas.

Šiuo momentu aš tiktai vienas žiūrėjau į Ričardą Niksoną. Visi valdininkai ir tarnautojai žiūrėjo į liesais įtrauktais veidais ant muitinės stalo žilabarzdžio senuko portretą. Iš jo žvelgė gilios ir ramios, viską matančios išminčiaus akys. Aš tas akis portretui daviau.

— Aš jį žinau. Aš jį tikriausiai atpažįstu, — gyvai šnekėjo pagyvenęs amerikietis muitinės viršininkas.

—Taip, mes jį pažįstam, — pritarė vienas kitas tarnautojas.

Ant Kanados ir JAV sienos muitininkai atpažino mirusį patriarchą Vydūną. Su tais sakiniais muitinėj nuotaika pasikeitė. Įtampa atsileido. Sakau, mano automobilio jie nekratys. Būtų akiplėšiška, jei Vydūno portreto autoriaus lagamine imtų ieškoti marijuanos ar kokaino. Atpažino Vydūną iš krūvos paveikslų ir dabar bus gerai. Leis man toliau važiuoti.

Tarp Kanados ir JAV aš važinėjau per sieną kokį dešimt kartų ir manęs niekad nesulaikė. Patikrindavo popierius. Žvilgterėdavo į automobilyje sukrautus paveikslus:

— Kas čia?
— Paveikslai.
— Originalai?
— Originalai.
— Visi pasirašyti?
— Pasirašyti.
— Tai dailininkas?
— Yes, sir.
— O.K.

Tiktai ne šį kartą. Betrūko pilnos kratos. Paveikslus reikėjo glėbiais nešti ir krauti, rodyti ant ilgo muitinės stalo.

— Tai kaip vadinasi šie paveikslai? Ar tik nebus abstraktai? Modern stuff!? Eh!

— Abstraktai, — prisipažinau nedrąsiai.

Jaučiausi lyg ir kaltas, kad paveikslai yra abstraktai, kad jų yra tiek daug. Daugelis buvo dar nepasirašyti. Už tuos aš jaučiausi dar kaltesnis. Šitie man atrodė negražūs. Man darėsi negera, gailėjaus, kad bekeliaudamas naujų darbų sukūriau. Reikėjo vežtis tik tuos, kuriuos iš Australijos atsigabenau. Jų ir sąrašas yra — oficialus, su agentūros antspaudais. Ėmiau galvoti, kad mane gali net suimti. Velnias mane nešė per Fort Erie važiuoti! Kaip ir kitus kartus, reikėjo per Niagara Falls. Per smalsumą štai išokau kaip triušis į kilpą. Nepraleis. Visi kelionės planai susimaišys. Paroda pavėluos.

Valdininkas irgi rūpinosi. Metų dvidešimt muitinėj išdirbęs — galvoja. Atsakymo taip ir nėra. Knygą varto, bet ji nesako, ar šie paveikslai, šie abstraktai, tapyti ant popieriaus, neįrėminti yra menas, ar ne? Jei ne, tai kaip juos vertinti, kaip registruoti? Jei ne akrilika, tik aliejus, būtų tvarkoj. Apie aliejų, pastelę knygoj visas paragrafas. Nė žodžio apie akriliką, abstraktą.

Valandos slenka. Lauke medžių, telefono stulpų šešėliai ištyso. Viduj, peršildytoj muitinėj, mano ir tarnautojų veidai irgi ištyso sprendimo belaukiant. Tas sprendimas kiekvienu momentu turėtų telefonu iš Buffalo ateiti. Buffalo būstinėj esąs vyriausias specialistas. Jis patars, ar akrilika ant popieriaus abstrakčiai patepliota yra meno kūrinys.

— Bring the rest of your paintings while we are waiting, — sako valdininkas.

Aš klausau, atnešu kitą glėbį paveikslų ir iškarpų knygą, kur Amerikos ir Kanados laikraščių meno kritikai sutinka, kad mano paveikslus galima meno kūriniais laikyti ir galerijose kabinti.

Galingos valstybės muitinės viršininkas šukteli:

— Sure, I can recognize this old fellow. You made a good job out or him. You can paint!

Tarnautojai apsupo viršininką. Jis laikė rankose Vydūno portretą. Žiūri amerikiečiai į Vydūno portretą. Žiūri amerikiečiai į Vydūno žilą barzdelę ir galvas linguoja. Kažkas man atnešė puoduką kavos ir sausainiu.

Vydūno portreto atėjo pažiūrėti ir valdininkas, kuris kampe iki šiol pustuzinį bytnikų ilgaplaukių kratė, kad net jų seni megztiniai dulkėjo. Mergaitės net ir lūpų pieštuką išardė. Matyt, marijuanos ar LSD nerado.

Buffalo specialistas paskambino ir sakė, mane galima praleisti. Mano menas, nors ir abstraktus, bet valstybės saugumui nepavojingas. Reikėjo sąrašas trijuose egzemplioriuose padaryti, visokios formos pasirašyti. Reikėjo pažadėti, kad visus paveikslus už metų laiko išsivešiu.

Atsisveikinant mandagiai atsiprašė mane už sugaištą laiką.

Įdomu vis tik buvo sužinoti, kur šis pagyvenąs amerikietis galėjo Vydūną sutikti ir pažinti. Neiškenčiau, atsisukau ir paklausiau.

— Oh, I've never met this fellow, but I can always recognize when I see a good painting. I am afraid, I am not much for the abstract!

Susikroviau savo abstraktus į automobilį. Pasiėmiau Vydūną, žvilgtelėjau dar kartą į išpūstus Niksono skruostus. Palikau jį ten žiūrėti nuo sienos į savo tarnautojus, kurie jį nedaugiau pažįsta, kaip mano Vydūną.

Atvelykio sekmadienį Toronto Prisikėlimo salėje daugiausia N. Pr. Marijos seserų iniciatyva buvo surengtas vaikų karnavalas, sulaukęs gražaus pasisekimo. Nuotraukoje — karnavalo juokdarys su mažaisiais

Nuotr. V. Pranaičio

Lietuvis gubernatorius savo tėviškėje

Stambi buvo suvalkiečių Kriaučiūnų giminė, bet išsisklaidė po pasaulį

"TŽ" 1970 m. 45 nr. parašyta: "Ilgesnį laiką negalavęs, Sunnybrook ligoninėj mirė a. a. Juozas Kriaučiūnas, 75 m. amžiaus suvalkietis. Velionis paliko žmoną ir tris ištekėjusias dukras". Šitą stambią Kriaučiūnų giminę labai gerai pažinojau: Su velionies Juozo mirtimi išnyko garsios giminės dviejų generacijų aštuonių vyrų pavardė.

Tėvai, norėdami, kad Juozukas išaugtų geras ūkininkas, pririšo prie ūkio darbų dar jauną — 15 m. vaiką. Juozukas turėjo sutikti su tėvų valia, nors turėjo palinkimą į mokslą. Velionies brolį Joną 14 m. 1902 m. užmušė arklys. Liko tik velionis Juozas, dar jaunas vaikinas, ir jo sesutė Viktorija. Tuo laiku velionies brolis Stanislovas dar nebuvo atėjęs į šį pasaulį. Stanislovas baigė gimnaziją Lietuvos nepriklausomybės laikais, įstojo į karo mokyklą ir ją baigė. Po kurio laiko tapo bolševikų auka, kaip ir daugelis mūsų Lietuvos karininkų. Velionies Juozo tėvas Juozas buvo stambus ūkininkas, tėvo brolis Vincas — taipgi nemažas ūkininkas ir trys seserys — stambios ūkininkės. Petras Kriaučiūnas kurį laiką Plokščiuose ėjo teisėjo pareigas, vėliau buvo perkeltas į Marijampolę gimnazijos mokytoju. Jeigu būtų keliavęs kur į Rusijos užkampį, būtų gavęs nuolatinę teisėjo vietą. O jeigu būtų priėmęs pravoslavų tikybą, būtų gavęs ir arčiau augštą vietą, bet tik ne Lietuvoj. Petrui Kriaučiūnui, kaip ir daugeliui lietuvių, buvo gaila Lietuvą palikti, skirtis su artimaisiais, tad ir pasirinko Lietuvoje mokytojo vietą. Jonas Kriaučiūnas, pulkininkas, buvo Tambovo gubernatorium 1904—1918 m. Kazys Kriaučiūnas mokėsi kunigų seminarijoje ir Vištytyje, savo parapijos bažnyčioje, po Mišių sakė pamokslus. Vėliau išvyko į Ameriką. 1928 m. skaičiau žurnalą "Mūsų Vilnius". Ant vieno puslapio buvo dviejų vyrų nuotrauka: vyskupas Kukta ir vyriausias Niujorko teisėjas Kazys Kriaučiūnas. Ar tokis postas Niujorke buvo, aš ne žinau, bet buvo taip parašyta.

Nežinau, kaip gyveno Kanadoj velionis J. Kriaučiūnas, bet prie savo tėviškės buvo labai prisirišęs — nemažiau kaip velionies dėdė Jonas Kriaučiūnas, Tambovo gubernatorius. Pastarasis beveik kas antri metai parvažiuodavo į savo tėviškę pas brolį Juozą vasaros metu į svečius. Tik vieną kartą buvo parvažiavęs su savo šeima, šiaip daugiausia parvažiuodavo vienas. Tada Kriaučiūnai pakviesdavo mano tėvą ateiti pas juos. Mano tėvai su Kriaučiūnais labai gerai sugyveno ir artimai draugavo. Jie buvo visų Kriaučiūnų vaikų krikšto tėvai, o Kriaučiūnai — mūsų. Draugavo mūsų tėvai, draugavom ir mes, jų vaikai. Mano tėvas su Jonu Kriaučiūnu kartu lankė pradžios mokyklą už 5 km. Liukių dvare. Svečias gubernatorius išsivesdavo mano tėvą į savo tėviškės laukus pasivaikščioti. Kartą jam pasakė: "Aš galiu važiuoti kur noriu, bet man niekur nėra taip miela, kaip vaikščioti po šituos laukus. Kai parvažiuoju į savo tėviškę ir pasivaikščioju po šituos laukus, labai atsigaunu. Čia nėra vietos, kurios nebūtų palietusi mano koja. Ar tu, Juozai, supranti, kaip yra miela prisiminti vaikystės dienas? Štai, šitoj vietoj augo pulkas ąžuolų, tenai toliau — labai senas ąžuolas. Mano tėvas sakydavo, kad tas ąžuolas turi daugiau kaip porą šimtų metų. Tenai augo didelis kaštanas, gulėjo labai didelis akmuo". Šitaip svečias su mano tėvu vaikštinėdavo po savo tėviškės laukus ilgas valandas. Kai iš namų atėjęs svečio brolis kviesdavo į namus pavalgyti, tai svečias sakydavo, kad dar neviską apėjo.

1918 m. Tambovo gubernatorius Jonas Kriaučiūnas grįžo į Lietuvą, bet kelionėje susirgo šiltine ir mirė Vilniaus geležinkelio stotyje prekiniame vagone. Kur buvo palaidotas, neturiu žinių. Į Papečkių kaimą pas Kriaučiūnus atvažiavo tik buvusio gubernatoriaus žmona ir dukra. Netrukus atvažiavo iš Amerikos jaunas inteligentiškas vyras, nusivežė našlę Kriaučiūnienę su dukra į Kauną, sudarė dokumentus ir abi išsivežė į Ameriką. Matyt, pasitarnavo broliui brolis Niujorko teisėjas. Išskyrus Petrą Kriaučiūną, visi kiti Kriaučiūnai pasitraukė labai ramiai į amžinybę, beveik niekam nežinant.

Kai vyskupas Pranciškus Karevičius buvo nuvykęs pas Vokietijos kaizerį prašyti nepriklausomybės Lietuvai, tai tas pareiškė: jūs neturite žmonių, kurie sugebėtų valdyti vals-

(Nukelta į 6-tą psl.)

MATAU TAVE ŽYGIUOJANTĮ...

Stepą Kairį prisimenant mirties metinių proga

Dar ir dabar tave matau žygiuojantį... per Palangos pušyną Baltijos jūrai pušų ošimui dusliai akompanuojant. Dar ir dabar tave matau žygiuojantį... per Panemunės mišką ir didingojo senelio Nemuno krantais... Matau tave žygiuojantį per bundančio ryto kylančias miglas ir ūkanas... su tvarkinga kuprine ant pečių. Matau tave aš tiesų ir liekną, iškelta galva kaip augštąjį topolį erdvėn ir į saulę besistiebiantį... Tiesų ne tik kūnu, bet ir dvasia. Juk tu visur gyvenime norėjai tik saulę matyti ir kiekvieną iš purvo prikelti. Tu ėjai per gyvenimą tik gero trokšdamas, niekam nieko nepavydėdamas, save pamiršdamas ir kitiem padėdamas. Tu netroškai garbės, bet tik bendrojo gėrio. Tu nesivaržei dėl pirmenybės, bet stengiaisi eiti į apleistus dirvonus ir plėšti juos nuosavais pečiais... kiek tik galėdamas ir kitų pagalbos nelaukdamas. Tu nenurodinėjai, ką kiti turi daryti, bet savo asmeniniu pavyzdžiu nevienam buvai šviesiu kelrodžiu. Sielojais už visus, bandei dirbti už kelis... todėl taip anksti ir palūžai...

* * *

Dar ir dabar girdžiu pravirkusį tavo smuiką... Pažaislio besiklausančio pušyno nakties glūdumoj... Dar ir dabar matau susirūpinusį tavo veidą, nerodantį pigios šypsenos, bet gerumu ir saulėtu grožiu spinduliuojantį... Tu švietei jaunimui ir buvai neatskiriama jo dalis... Tu gyvenai jų lūkesčiais... lietuvių tautos labui. Dar ir dabar jaučiu tavo dideles pastangas tam gležnam jaunimui lietuviško medžio užuovėjoj išlaikyti... Skudučių ir birbynių muzikos garsams aidint, girdžiu nemirtinguosius tavo ryžto žodžius: "Duokime jaunimui geriausias sporto priemones ir sales, duokime tobuliausius muzikos instrumentus ir grandiozinius parengimus... kad jie pas mus ateitų su noru... ne lazda atvaryti... Duokime jiems viską, kas geriausia. Atidarykime mūsų brangiojo lobyno skrynias—atskleiskime jiems mūsų tautinio meno grožį, kad jie galėtų didžiuotis tuo, kad jie yra lietuviai."

* * *

Tai yra tavo, mielas Stepai, garbingas ir įpareigojantis testamentas mums ir mūsų ateities kartoms... kad lietuvių tauta gyventų... Nors tu ir išėjai, bet... tu liksi mūsų širdyse ir mintyse kaip pavyzdys nuoširdaus lietuvio veikėjo. Nors tu išėjai jau prieš metus, išėjai staiga... nė sudiev nepasakęs, vistiek aš dar tebegirdžiu tavo smuiko raudą ir tebematau į saulę besistiebiantį... matau tave garbingą... iškelta galva per saulėtą ir nenykstantį gyvenimą žygiuojantį...

DANILIŪNAS

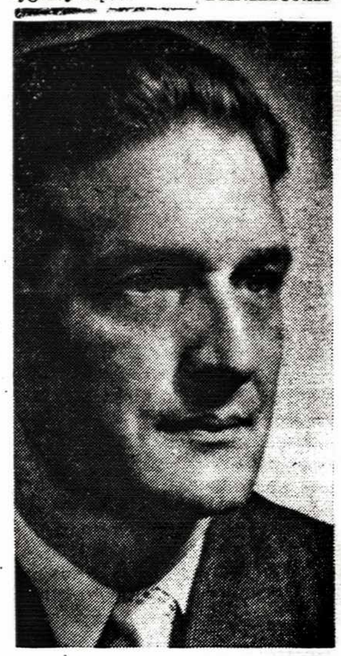

A. a. Stepas Kairys, miręs 1970 m. kovo 25 d. Mirties metinių proga jį prisiminė ne tik šeima, bet ir skautai, ir visa lietuviškoji visuomenė

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

jeru E. Colombo, tačiau pagrindinis dėmesys buvo skiriamas jo viešnagei Prancūzijoje. Čia aplankė buvusio prez. gen. Charles de Gaulle kapą, turėjo pokalbius su Prancūzijos prez. G. Pompidou, premjeru J. Chaban-Delmas, užsienio reikalų ministeriu M. Shumanu ir finansininkais, nes pagrindinis kelionės tikslas yra ieškojimas kapitalo ūdarbo spaudžiamai Kvebeko provincijai. Susitikimuose su Europos finansininkais premjeras R. Bourassa pareiškė, kad Kvebeko ekonomija ir toliau laikysis Kanados bei Š. Amerikos principų.

E. J. Folkenbergo vadovaujama amerikiečių bendrovė "Radex International" nutarė importuoti iš Kvebeko Gatineau Hills artezinių šaltinių vandenį ir Labradoro jūros ledą. Vanduo bus pardavinėjamas bonkomis, o ledkalnių ledo gabaliukai plastikiniuose maišeliuose. E. J. Folkenberg mano, jog amerikiečiai, gerdami kanadišką "Canadian Club" degtinę, norės ją atskiesti kanadiškų šaltinių vandeniu ir ledkalnių senuoju ledu, kuris galbūt yra paskandinęs "Titanic" laivą. Ledo tiekimas parūpins darbo Newfoundlando žvejams. Šia proga tenka priminti, jog kanadišką "Canadian Club" degtinę jau įsileido ir Maskva, kur ji turbūt turės nemažą pasisekimą diplomatų ir užsieniečių laikraštininkų eilėse.

Hamiltono McMaster universiteto bibiloteka įsteigė vienintelį visoje Kanadoje radikaliųjų grupių archyvą, surinkusi nemažą skaičių atsišaukimų, brošiūrų, laiškų ir net reklaminių sagų. Medžiagos rinkimui vadovavusio D. Morrow teigimu, Kanadoje yra apie 100 kairiųjų radikalų įvairių grupių, pradedant studentais, baigiant trockininkais, maoistais ir komunistais. Dešiniesiems radikalams archyve atstovauja medžiaga, liečianti nacius ir Edmund Burke Draugiją. D. Morrow nusiskundžia, kad dešinieji radikalai savo veiklai naudoja žymiai mažiau literatūros, negu kairieji. Archyvo tikslas yra akademinio pobūdžio — juo galės pasinaudoti visi kanadiečiai, kurie domisi radikalų veikla ir tuo klausimu rašo straipsnius ar mokslinius darbus. Ateityje šis rinkinys gali turėti nemažos istorinės vertės.

Mano ir jūsų gimnazija

Nuotykiai Kauno "Aušros" gimnazijoj, kuri buvo tipiška Lietuvos mokykla

ANDRIUS MIRONAS

Kai pagalvoju, jog lygiai prieš 40 metų baigiau Kauno "Aušros" berniukų gimnaziją, mane šiurpas apima... Nejau šitaip greit prabėgo tiek metų!?! Ir iš tiekos metų perspektyvos žvelgiant atgal, visi tie moksleiviški rūpesčiai, vargai dabar tokie menki, tokie maži ir nesvarbūs, palyginus su pasaulio įvykiais ir mūsų tautos kančiomis.

Kiekvienam malonu sugrįžti į tuos jaunystės metus, kada ėjome mokslus. Žinoma, kiekvieno žmogaus pergyvenimai kiek skiriasi, bet mus, "aušrokus", jungia ne tik tie Laisvės alėjos ir Poškos gatvių sankryžoje buvę rūmai, ne tik gimnazijos vardas, imtas iš praeities kultūrinių kovų, bet visas tas švietimo ministerijos nustatytasis mokslas, bendri mokytojai, bendri rūpesčiai, pereinant iš klasės į klasę, o labiausiai toji lietuviškoji, tautinė dvasia, vyravusi mūsų dar jaunos nepriklausomos valstybės metais.

Jeigu būtų įmanoma kiekvienam buvusiam "aušrokui" papasakoti, ką jis pergyveno per tuos kelis mokymosi metus, tai atrastume ne tiktai daug skirtingų įvykių ar pergyvenimų, bet ypatingai daug bendrų bruožų. Todėl manau nesuklysiu pasirinkęs savo atsiminimų tema ne mokslo dėstymo, ne mokymosi pažangos statistiką, o kaip tik tą moksleiviško nerūpestingumo, nuotykių jieškojimo arba tiesiog išdykavimo, pokšto bei žaismo aspektą, kuris, manau, labiausiai mus visus riša.

* * *

Baigęs Šančių viduriniosios mokyklos dvi klases, į "Aušros" gimnazijos trečiąją klasę įstojau be egzaminų. Mano tėvai persikėlė gyventi į centrinio Kauno sritį, taigi, ir mokslavietė vaikams buvo parinkta miesto viduryje.

Buvau gerokai veržlus, priklausiau Lietuvos skautų organizacijai, bet mokslas ėjo sunkokai... Sekančių metų pavasarį pasižymėjau, kaip turbūt dar niekas iš "aušrokų", nes gavau tris pataisas ir vieną rašomąjį vasaros darbą. Anksčiau dar niekad tai nebuvo praktikuojama, nes mokiniai būdavo tiesiog paliekami antriesiems metams toje pačioje klasėje. Lotynų kalbos, istorijos bei muzikos pataisos ir aritmetikos vasaros rašomasis darbas man atėmė daug malonumų 1926 m. vasarą. Kartu tai buvo mano nesidomėjimo mokslu įrodymas, nes pataisų dalykai įvairūs. Žinoma, rudenį visus egzaminus sėkmingai išlaikiau. Mano klasės draugas **Antanas Kmitas,** norėdamas padėti išvengti muzikos teorijos pataisų, patarė man stoti į gimnazijos dūdų orkestrą, kurį tuo metu vedė senyvvas muzikos mokytojas **Vincas Bacevičius,** garsaus pianisto **Vytauto Bacevičiaus** ir smuikininkės **Gražinos Bacevičiūtės** tėvas. Pradžioje pūčiau altą, bet gana greit, pagal savo lūpų plonumą, ėmiau groti kornetu. Ir iš tiesų, pradėjus groti orkestre, stebuklingai pasikeitė muzikos pažymiai! Pradžioje, nors nieko iš teorijos negalėdavau atsakyti, bet senuko nuolaidumą labai jausdavau.

"Esi geras muzikantas... Sėskis! Penki!"

Iš tiesų, ilgainiui visa muzikos teorija paaiškėjo, benarpliojant akordus, beatrakinėjant įvairius raktus ir bespaudinėjant korneto tris klapanus... Nuo ketvirtosios klasės pasidariau nuolatiniu orkestro muzikantu.

* * *

Bet ir vėl kliūtys! Nepakęsdamas, jog Kauno bokso pirmenybes laimėjo "Makabi" klubas, nutariau įsijungti į šį sportą. Kai iš pat pirmojo išėjimo į ringą Lietuvos pirmenybėse prieš vienintelį varžovą taškais laimėjau prieš Kauno čempijoną makabieti Jozelitą, mano noras ir toliau išlaikyti Lietuvos bokso meisterystę vėl gerokai kliude bendrajam išsilavinimui. Todėl visą laiką "Aušros" gimnazijoje variausi tarytum šlubuodamas, vis nelyginėse klasėse gaudamas po pataisą. Penkta klasę baigiau su pataisa iš istorijos, o septintąją — su pataisa iš trigonometrijos. Dažnai klasėje pasirodydavau su laimėjimo medaliu ant juodo uniforminio švarko, o kartais ir mėlyne po akim...

Šeštoje klasėje būdamas, sumaniau įsteigti vadinamą "informacijos biurą". Besiknaisiodamas gaidų ir dūdų sandėly, užtikau keletą senų, nebevartojamų mokytojų žurnalų. Pasigriebęs vieną, išplėšiau visus prirašytus lapus, palikdamas geroką pluoštą išgrafuotų puslapių. Kiekvienam dėstomajam dalykui paskyriau pakankamai vietos. Beliko tik žymėti ties klasės draugų pavardėmis mokytojų rašomus pažymius. Daugumas mokytojų savo rašomų pažymių neslėpdavo, bet labai sunku būdavo sekti matematikos mokytojo **Jono Mašioto** pažymius. Per pamokas neįmanoma būdavo pažvelgti į žurnalą, o be to, jis savotiškai šifruodavo pažymius. Mokiniui gerai atsakius pamoką, Mašiotas žymėdavo kuolą arba dvejetuką su trimis minusais!... Tiktai trimestro pabaigoje paaiškėdavo tikrieji Mašioto išvesti pažymiai, dažnai jau netokie blogi.

Kitų mokytojų pažymius nesunku būdavo išžvalgyti, ypač kad visa klasė talkino "informacijos biurui", pranešdama net iš kelių šaltinių, ką kuris mokytojas įrašė žurnale.

Lengviausia būdavo registruoti lotynų kalbos mokytojo **Kazio Kepalo** rašomus pažymius, nes jis vadovaudavosi nesudėtingiausia sistema — šaukdavo atsakinėti iš eilės — nuo sąrašo pradžios ir vėl iš naujo. Žurnale pasidarydavo įstrižos pažymių linijos. Tiesą pasakius, mano "informacijos biuras" labiausiai pasitarnaudavo tik lotynų kalbos pamokoms. Šitaip mokytojui Kepalui sistemingai rašant pažymius, labai lengva būdavo apskaičiuoti, kada ir kurį mokinį jis iššauks atsakinėti pamoką! Aišku — kuriems galams gi visą laiką "zubrinti" pamokas, jeigu galima išmokti tik tai dienai, kai "informacijos biuras" išpranašauja atsakinėjimą!

Iš tiessų, mano "biuras" mokytojo Kepalo iššaukimus tvarkingai ir tiksliai atspėdavo! Vėliau net išsipraktikavau pranašauti kurias Cezario ar Ovidijaus skirsnelio eilutes teks iššauktajam skaityti, versti ir nagrinėti! Šitaip, "informacijos biuro" dėka, visa mūsų klasė gaudavo gana gerus pažymius — labai retai pasitaikydavo kam nors įsipainioti į dvejetuką! Žinoma, mokytojas Kepalas buvo labai patenkintas ir net vieną kartą prasitarė, jog mūsų klasę laiko geriausia lotynistų klase.

Žinoma, neapsieidavo ir be apsivylimų... Padrąsinti "informacijos biuro" spėliojimų, silpnesnieji mokiniai išmokdavo tik specialiai išpranašautas eilutes. Tačiau nekartą įvykdavo "tragedijos", kai mokytojas Kepalas liepdavo staiga peršokti keletą teksto eilučių ir versti visai nepasiruoštą vietą! Jei tatai atsitikdavo gabesniem ir nusivokiantiem lotynų kalbos dalykuose mokiniam, kaip **Aleksui Churginui, Petrui Baubliui, Kęstučiui Vokietaičiui** ar **Vosyliui Tiščiauskui,** tai būdavo dar pusė bėdos, ir visas reikalas baigdavosi nenumatyta trimestre trejuke... Bet jeigu toksai manevras užklupdavo silpną mokinį, tai visas prakaitavimas, linksnių ar asmenuočių spėliojimas pasibaigdavo giliu Kepalo atodūsiu ir, berašant pažymį, garsiu nuosprendžiu:

"Dū su pliūsu!"

Tokią negerovę mokiniai turėdavo apeiti, pasiruošdami ne vien dvi pranašaujamas eilutes. O kiek daugiau... Dažnai prieš lotynų kalbos pamoką Churginas duodavo silpnesniem paaiškinimų, o visi kiti numatytieji stropiai kartodavo savo eilutes..

* * *

Nebeatsimenu, kiek klasių galėjo būti iš viso, bet trijuose pastato augštuose buvo pakankamai erdvių klasių ar kitokių mokymuisi patalpų. Deja, "Aušros" gimnazija visada stigo erdvės. Nedidelis kiemas, patvoriais užstatytas kapotų bei nekapotų malkų stirtų ir rietuvių, turėjo būtiniausius lauko gimnastikos įrankius, bet pati aikštė visai nedidelė. Dažniausiai gimnastikos pamokų metu vykdavo futbolo rungtynės.

Nuo penktosios klasės, kai dalis mokinių pasirinko mokytis prancūzų kalbą, o mažesnioji dalis — anglų, vykdavo nuolatinės futbolo žaidimo varžybos tarp vadinamųjų "anglų" ir "prancūzų" komandų. Jėgos buvo apylygės, todėl laimėdavo pakaitomis tai vieni, tai kiti... Žinau, kad panašios "anglų-prancūzų" varžybos buvo ir kitose klasėse...

* * *

Grojimas gimnazijos orkestre man buvo ne tik naudingas mokslui, ginantis nuo muzikos pataisų, bet ir įdomus, nes muziką labai pamėgau. Mat, dėl savo pramuštgalviškumo aš vienintelis mūsų šeimoje nemokėjau skambinti pianinu... Užtat buvau neblogas kornetistas. Vėliau bandžiau visiems orkestro istrumentams pritaikyti žinomas melodijas, kurioms stigo gaidų, o porą valsų aš pats net sukūriau. Žinoma, orkestras grojo ne tik koncertuose per gimnazijos mokinių ruošiamus vakarus, bet ir kas sekmadieni, vedant melstis į vadinamąją studentų bažnyčią senamiestyje. Tai buvo domininkonų bažnyčia. Tada nuo Kauno pasažo iki senamiesčio skambėdavo maršai "Seni draugai", "Vašingtono", "Slavaitės atsisveikinimas" ir kiti. Prieky eidavo orkestras, dažnai paties V. Bacevičiaus vadovaujamas, po to — skirtas mokytojas ir ilga virtinė uniformuotų moksleivių, tik nedidelei augštesnio ūgio berniukų grupei uždarant eisenos ariergardą...

(Bus daugiau)

PADĖKA

1971 m. kovo 19 d. Windsore mirė

A. A. AGOTA STANKUVIENĖ.

Norime nuoširdžiai padėkoti visiems lankiusiems mūsų mamytę ligos metu Šv. Juozapo ligoninėje Hamiltone ir namuose. Ypatingą padėką reiškiame St. V. Paulaičiams ir p.p. Lukavičiams už prižiūrėjimą mūsų mamytės ligos metu namuose. Dėkojame Windsoro lietuvių parapijos klebonui kun. D. Lengvinui už lankymą mūsų mamytės ligoninėje Windsore ir suteiktus paskutinius patarnavimus. Reiškiame nuoširdžiausią padėką didžiai gerbiamajam mons. dr. J. Tadarauskui už atlaikymą gedulingų pamaldų, palydėjimą velionės į amžiną poilsio vietą — lietuvių kapines Port Credit ir atsisveikinimo žodį. Taip pat dėkojame kun. A. Sabui ir kun. D. Lengvinui už atlaikytas šv. Mišias. Nuoširdi padėka draugams, pažįstamiems ir visiems taip gausiai lankiusiems velionę laidotuvių koplyčioje Hamiltone, dalyvavusiems gedulingose pamaldose ir palydėjusiems į kapus. Lietuviškas ačiū visiems, kurie užprašė šv. Mišias, atsiuntė velionei pagerbti gėlių ir pareiškė užuojautas žodžiu bei raštu mūsų liūdesio valandoje. Taipgi esame dėkingi nešusiems karstą: L. Bacevičiui, A. ir K. Gontams, P. Jankui, J. Lekučiui ir V. Paulaičiui. Laidotuvių metu patyrėm daug nuoširdumo iš mielų hamiltoniečių St. A. Jankauskų, E. G. Jasevičių, A. D. Kochankų, p.p. Lukavičių, St. V. Paulaičių ir sudburiečių A. F. Albrechtų, J. P. Gurklių. Už tai esame Jums visiems labai dėkingi. Ypatingai dėkojame A. D. Kochankoms, kurie savo namuose leido suruošti priėmimą po laidotuvių. Dar kartą visiems nuoširdus ačiū už visokeriopą paramą mūsų liūdesyje —

Nuliūdę: dukros Stasė ir Tonė su šeimomis, Harrow, Ont.,
sūnus Albinas su šeima, Callander, Ont.,
sūnus Justinas su šeima, Sudbury, Ont.

A†A

brangiai Mamytei

mirus, JUSTĄ LAURECKĄ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

A. B. Arūnai **A. B. Stonkai**
H. S. Kairiai **T. A. Žebertavičiai**

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

LIETUVOS GYVENTOJAI

Š.m. balandžio 17 d. laidoj "Tiesa" paskelbė iš Maskvos gautus 1970 m. sausio 15 d. gyventojų surašymo duomenis. Tą dieną Lietuvoje buvo užregistruota 3.128.000 gyventojų, kurių 2.507.000 buvo lietuviai, 268.000 — rusai, 240.000 — lenkai, 45.000 — gudai, 25.000 — ukrainiečiai, 24.000 — žydai, 19.000 — kitų tautybių. Iš bendro 3.128.000 gyventojų skaičiaus lietuviai sudarė 80,1%, rusai — 8,6%, lenkai — 7,7%, gudai — 1,5%, ukrainiečiai — 0,8%, žydai — 0,8%. Palyginimui skelbiami 1959 m. surašymo duomenys, kai bendrame Lietuvos gyventojų 2.711.000 skaičiuje lietuvių buvo 79,3%, rusų — 8,5%, lenkų — 8,5%, gudų — 1,1%, ukrainiečių — 0,7%, žydų — 0,9%, kitų tautybių — 1%.

Kadangi 1970 m. sausio 15 d. visoje Sovietų Sąjungoje lietuvių buvo rasta 2.665.000, o Lietuvoje jų tebuvo 2.507.000, tai 158.000 lietuvių gyveno už Lietuvos ribų. Šį skaičių greičiausiai sudaro Lietuvon negrįžę Sibiro tremtiniai, jų vaikai, galbūt ir dabar prievarta išsiųsti ar savo noru išvykę asmenys. Būdinga, kad šis už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių skaičius yra gerokai didesnis, negu latvių ir estų. Tokių latvių yra 88.000, o estų — 82.000. Iš kitos pusės, jeigu tikėsime sovietine statistika, rusinimo problema yra gerokai rimtesnė Latvijoje ir Estijoje. 1970 m. sausio 15 d. surašyme Latvija turėjo 2.364.000 gyventojų, kurių tik 56,8% buvo latviai, o rusų — net 29,8%. Iš Estijoje tada užregistruotų 1.356.000 gyventojų estų buvo 68,2%, rusų — 24,7%. Lyginant su 1959 m. surašymu, latvių ir estų skaičius paaugo labai nežymiai ir bendroje tautybių lentelėje krito: Latvijoje — 5,2%, Estijoje — 6,4%. Tame pačiame laikotarpyje rusai savo proporciją padidino: Latvijoje — 3,2%, Estijoje — 4,6%. Lietuvoje šiuo atžvilgiu reikalai geresni: konstatuojamas lietuvių padidėjimas 0,8%, o rusų — tik 0,1%. Taip atrodo sovietinės statistikos duomenys, už kurių tikrumą, žinoma, negalima guldyti galvos.

LEIPCIGO MUGĖJE

Šiemetiniame Leipcigo tarptautinės mugės šokių konkurse dalyvavo Dalia ir Vidas Kamaičiai, antroji geriausiųjų šokėjų pora Lietuvoje. Klasikiniuose šokiuose jie laimėjo I vietą, P. Amerikos šokiuose — III vietą. Už padarytą pažangą D. V. Kamaičiai yra dėkingi trenerio ir teisėjo W. Puritz draugiškoms pastaboms. Dalyvių eilėse buvo šokėjų iš abiejų Vokietijų, Olandijos, Prancūzijos, Danijos, Austrijos, Čekoslovakijos, Vengrijos ir Lenkijos. Susidaro įspūdis, jog stiprių varžovų nebuvo, nes už D.V. Kamaičius gerokai pranašesni kauniečiai gydytojai Jūratė ir Česlovas Norvaišos kituose tarptautiniuose konkursuose turėdavo tenkintis žymiai prastesnėmis vietomis.

NAFTA MAŽEIKIUOSE

Liudo Povilaičio pranešimu "Tiesos" 86 nr., Mažeikiuose lankėsi Sovietų Sąjungos naftos pramonės ministerijos atstovas A. Meseris. Naujoji naftos perdirbimo įmonė Mažeikiuose darbą pradės 1974 m. Pagal naujausią technikos žodį planuojamas kombinuotas įrenginys, kuris atliks ne tik pirminį, bet ir antrinį naftos valymo procesą. Mažeikiuose bus gaminamas augštos kokybės benzinas, dizelinis kuras, aviacinis žibalas ir kiti naftos produktai. Projektą paruošė leningradiečių "Lengiprogaz" institutas, bendradarbiaudamas su Kauno pramoninės statybos projektavimo institutu ir jo skyriumi Vilniuje. Žaliava į Mažeikius atkeliaus naftotiekiu. Pasak A. Meserio, projektuotojai ir statybininkai stengiasi apsaugoti orą ir vandenį nuo taršos. Įmonės statybos darbai patikėti Vilniuje veikiančiai statybos ministerijai, įrenginiai bus pagaminti Sovietų Sąjungoje.

ATVIRŲ DURŲ DIENA

Kauno politechnikos institutas, vadinamas Lietuvos inžinierių kalve, buvo paskelbęs atvirų durų dieną, kurios metu institute viešėjo apie 500 būsimųjų abiturientų. Jiems buvo sudaryta proga susipažinti su studentais, jų tradicijomis, lankytis inžinerinės ekonomikos, mechanikos, mašinų gamybos, automatikos, radioelektronikos bei kituose fakultetuose. Buvo parodytas studijas institute propaguojantis filmas "KPI ... Kur stoti?"

NAVIGACIJA NEMUNE

Nemuno laivininkystės laivai šiemet darbą pradėjo kovo pabaigoje. Sezono metu numatoma pervežti pusantro milijono krovinių. Senieji laivai pakeičiami naujais, kurie yra ekonomiškesni. Per penkerius metus metinis krovinių pervežimas bus padidintas iki pustrečio milijono tonų.

IŠGELBĖJO VAIKUS

"Valstiečių Laikraščio" pranešimu kovo 30 d. laidoj, medaliais "Už narsumą gaisro" metu buvo atžymėta Pasvalio rajono Vaškų maisto prekių parduotuvės vedėja Genė Butvilienė ir Vaškų kolchozo statybininkas Pranas Janušonis. Apie jų žygdarbį rašoma: "Tą dieną Vaškų miestelio gyventojai pamatė iš Petro Preibergio namo besiverčiančius dūmų kamuolius. Subėgo žmonės. Parskubėjusi motina šaukė vaikus. Bet jų kaip nebūta. Gesinti gaisro atskubėjo ir Pranas Janušonis. Puolė prie durų, bet kelią užtvėrė liepsnos siena. Pagaliau pro langą įsiveržė kambarin. Gerokai paieškojęs, iš palovio ištraukė trimetį Sauliuką. O kur Algiukas? Jį, sukniubusį už spintos, surado G. Butvilienė. Šie žmonės, neišsigandę ugnies, pamiršę save, sugrąžino tėvams brangiausią turtą — vaikus. O kas šito liūdno įvykio kaltininkas? Kaip ir daugeliu atvejų ... Tėvai išėjo. Pasilikę vieni vaikai brūkštelėjo degtuką. Ir štai nelaimė".

KAUNO "GIRSTUPIS"

Kauno naujajame Dainavos rajone darbą pradėjo "Girstupis", didžiausias prekybos centras Pabaltijyje, pastatytas pagal architekto V. Dičiaus projektą. Prekybinių salių plotas — daugiau kaip 2.000 kv. metrų, sandėlių ir pagalbinių patalpų — beveik 2.500 kv. metrų. Rūsyje įrengta didžiulė maisto gaminių parduotuvė, vestibiulyje pardavinėjami rūkalai, karštos dešrelės, kava, vaisvandeniai ištroškusiem ir išalkusiem lankytojam. Prie vestibiulio esanti salė skirta galenterijai, parfumerijai, suvenyrams, trikotažui, sporto reikmenims, žaislams ir avalynei. Pakilus laiptais, pasiekiamas pasiūtų drabužių skyrius. Visame "Girstupyje" įvesta pilna savitarna. Už visas prekes galima bus sumokėti kiekvieno skyriaus kasose, kurių yra dešimt. Lig šiol Lietuvos parduotuvėse, veikiančiose savitarnos principu, atskiriems gaminiams būdavo atskiros kasos, prie kurių susidarydavo bereikalingos laiką gaištančių pirkėjų eilės. Kaip liudija užsienio korespondentų pranešimai, tokiu būdu prekiaujama dar ir Maskvos krautuvėse. Įrengiant "Girstupį", atrodo, buvo sekta JAV ir Kanados didžiųjų parduotuvių pavyzdžiu.

V. Kst.

Okupuotoj Lietuvoj, Kauno Karmelitų šventovėje pamaldos gegužės mėnesį

EDMONTON, ALTA

JĖZUITAS-MISIJONIERIUS kun. J. Venckus iš Čikagos balandžio 18 d. lankėsi Edmontone. Lietuvių Namų koplyčioje atlaikė koncelebracines Mišias kartu su Edmontono parapijos klebonu kunigu Iz. Grigaičiu ir pasakė turiningą pamokslą. Pamokslo mintys ir žodžiai ilgai pasiliks dalyvių atmintyje. Kun. Venckus, SJ, jausmingai ir vaizdžiai kalbėjo ne tik apie artimo meilę, bet taip pat su palyginimais apie meilę ir pareigas mūsų tėvynei. Svečiui buvo malonu sutikti čia, Edmontone, apsigyvenusius kelis savo buvusius mokinius iš Kauno jėzuitų gimnazijos dienų. Edmontono lietuviai dėkoja kun. J. Venckui, SJ, už atsilankymą ir linki jam ilgų ir sveikatingų metų.

PRANO IR ALGIRDO BRAZINSKŲ bylos reikalu Edmontono lietuviai pasiuntė telegramas Turkijos min. pirmininkui, teisingumo ir užsienių reikalų ministeriams, prašydami neišduoti rusams.

MOTINOS DIENOS minėjimas įvyks šeštadienį, gegužės 1, Edmontono Lietuvių Namuose. Tam pobūviui stropiai ruošiasi Dalios Mitalienės vadovaujama jaunimo grupė. Mergaičių oktetas, gražiai pasirodęs Vasario Šešioliktosios proga, mokosi naujų dainų, o dvi šokėjų grupės mokosi tautinių šokių. Pagarba ir padėka p. Mitalienei, kuri ne tik jaunimą moko šokių bei dainų, bet ir dažnai po repeticijų kaikuriuos šokėjus savo automobiliu išvežioja į namus. J. P.

Kanados stalo teniso rinktinės žaidėjai Kinijos sostinėje Pekinge. Iš kairės pirmosios dvi žaidėjos — V. Nešukaitytė ir E. Sabaliauskaitė-Simerl

HAMILTON, ONT.

VYSK. VALANČIAUS ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA mokslo metus užbaigs sekančia tvarka: gegužės 1, šeštadienį, užbaigiamos pamokos mokyklos patalpose; gegužės 8, šeštadienį, 9.30 v.r., Aušros Vartų bažnyčioje pamaldos; Jaunimo Centre užbaigimo aktas. Visi mokiniai prie bažnyčios susirenka 15 minučių anksčiau. Pamaldose ir užbaigimo akte kviečiami dalyvauti visi tėveliai ir svečiai. Tėvai, kurie dar nėra sumokėję mokyklos išlaikymui mokesčio, prašomi nedelsti.

J. Mikšys,
mokyklos vedėjas

BENDRUOMENĖS VALDYBOS ir organizacijų atstovų posėdis šaukiamas š.m. gegužės 6 d., 7 v.v., Aušros Vartų parapijos salėje. Posėdyje kviečiami dalyvauti visų Hamiltono lietuviškų organizacijų pirmininkai arba jų įgalioti atstovai. Taip pat kviečiami dalyvauti ir Hamiltone gyvenantieji, naujai išrinkti krašto tarybos nariai. Valdyba

DR. M. RAMŪNIENĖ iš Otavos sutiko šiemet būti Motinos Dienos minėjimo kalbėtoja. Minėjimą rengia Bendruomenė gegužės 9, sekmadienį, Jaunimo Centro salėje. Meninę programą atliks šeštadieninė mokykla.

BENDRUOMENĖS VALDYBA nupirko ir per Lietuvių Studentų Sąjungos skyr. pirm. Andrių Gutauską įteikė McMaster universiteto bibliotekai prof. S. Vardžio knygą "Lithuania under the Soviets".

LIETUVIAI ŽADA DALYVAUTI Hamiltono miesto 125 m. sukakties paminėjime. Iškilmės truks visą vasarą ir mūsų meniniai vienetai jau yra pasirinkę savo pasirodymams datas. Gegužės 30 d. Scott Park auditorijoj mūsiškiai duos kanadiečių publikai koncertą. Koncerte dalyvauja "Gyvataro" šokėjai, mergaičių choras "Aidas" ir svečiai iš Čikagos su Jaunimo Centro ansambliu. "Aukuras" tą pačią auditoriją turi išnuomojęs rugpjūčio 29 d. Čia bus statomas J. Marcinkevičiaus dviejų veiksmų istorinė poema "Mindaugas", kurią į anglų kalbą išvertė O. Čerškutė-Spidell. Bendruomenės v-ba rūpinasi lietuvių dalyvavimu didžiajame miesto parade, kuris įvyks liepos 1 d.

NIUJORKE Velykų dieną nuo širdies priepuolio mirė čia buvęs AV vikaras kun. dr. St. Valiušaitis.

VELYKŲ RYTĄ par. klebonas mons. dr. J. Tadarauskas po Prisikėlimo pamaldų visus pakvietė į parapijos salę, kur prie puošniai parengtų stalų ir pintinių išmargintų margučių žmonės galėjo pasivaišinti ir pasidalinti švenčių linkėjimais.

ANT. E. LIAUKAI, J. K. Rudaičiai ir R. Žilinskai per šventes pakrikštijo savo pirmuosius naujagimius, visi — sūnus.

MŪSŲ MERGAIČIŲ KREPŠINIO komanda balandžio 17 d. geriausių Ontario krepšinio komandų varžybose 40:29 rezultatu įveikė labai stiprias Toronto "Blessed Sacrament" gimnazijos krepšininkes ir laimėjo meisterystę.

"TĖVYNĖS PRISIMINIMŲ" liet. radijo programos ved. J. R. Simanavičius, savo darbo 20 metų sukakties proga, buvo pasveikintas ir KLB Hamiltono apyl. v-bos, kuri su sveikinimu pasiuntė paramai ir simbolinį čekį. Iš Toronto radijo stoties CHIN banga 101 FM programa labai gerai girdima ir Hamiltone. Pusės valandos programos duodamos 10 v.r. pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, o šeštadieniais vienos val. programa 3-4 v. p.p.

FLORIDOS SAULE gražiai nudegus grįžo ten praleidus dvi savaites savo atostogų G. Breichmanienė.

BRONIUS MILAŠIUS yra parašęs jau antrą savo gyvenimo atsiminimų knygą.

J. B. SADAUSKAMS netikėtai suruoštu pas A. K. Žilvičius pobūviu buvo priminta 20 m. jų vedybinė sukaktis. Visų svečių vardu sukaktuvininkus pasveikino J. Mikšys.

JAUNASIS GEDAS BLEKAITIS yra išvykęs ilgesnių atostogų į Europą. Žada aplankyti daugumą Europos valstybių. Paskutiniu laiku važinėjo po Jugoslaviją, o iš Austrijos rašo motinai, kad labai esąs sužavėtas to krašto grožiu ir kultūros įstaigų didybe.

R. ROŽANSKAS nuoširdžiai talkino Bendruomenės ižd. O. Stasiuliui važinėjant po Burlingtoną ir bandant iš ten gyvenančių išrinkti dar nesumokėtus solidarumo įnašus. Sąrašai rodo, kad dar daug yra gerų lietuvių, kurie praeitais metais neatsiliepė į pasiųstus Bendruomenės laiškus solidarumo įnašo reikalu. Galime palengvinti Bendruomenės v-bos darbą patys paštu pasiųsdami tuos $4 už 1970 ir 1971 metusižd. O. Stasiuliui, 300 Robert St., Hamilton, Ont. K. M.

PADĖKA

Praeitų metų lapkričio 6 dieną fabrike, kur aš dirbu, įvyko didelė nelaimė: sprogus karšto cinko krosniai, skystas cinkas apipurkštė mane ir dar du bendradarbius. Iš mūsų trijų, modernių mediciniškų priemonių dėka, išlikau gyvas tik aš vienas, nors buvo nudegę 60% viso kūno odos. Kiti du kančių neišlaikė, nes buvo apdegę dar daugiau. Ligoninėje išgulėjau 4½ mėnesio. Per šį ilgą laiką patyriau, kiek daug nuoširdžių draugų ir pažįstamų turiu!

Nuoširdžiausią padėką reiškiu savo žmonai Janinai, kuri, nepraleisdama nė vienos dienos, ištisai lankė mane ligoninėje ir kuo atidžiausiai prižiūrėjo mane! Reiškiu gilią padėką mons. dr. J. Tadarauskui, nuolatos mane lankiusiam, ypač kritiškais momentais, ligoninėje ir tėviškai mane globojusiam. Atskirą ir tikrai didelę padėką tariu O. Bakšienei, St. Bakšiui, J. Kažemėkui ir O. Stasiuliui, surinkusiem Kalėdų proga iš mano kaimynų ir pažįstamų ir man įteikusiems stambią piniginę dovaną. Taipogi nuoširdžiausiai dėkoju visiems Tamstoms, kurie asmeniškai prie šios piniginės dovanos prisidėjote.

Esant man ligoninėje, labai daug tautiečių aplankė, dalis net po kelis kartus ir įteikė daug dovanų. Giliu lietuvišku nuoširdumu reiškiu padėką šiems mano bičiuliams: šeimos gydytojui A. Gailiui, V. ir P. Pranckevičiams, E. ir V. Sakams, A. ir G. Palmeriams, R. Rimkevičienei, B. Rimkevičiūtei, M. ir C. Choromanskiams, J. ir J. Budnikams, A. Lukui ir jo žmonai, O. ir V. Orlickams, S. Rževuckui, Mrs. Elas, M. Lazdučiui, J. Bajoraičiui, E. ir Vl. Stabingiams, O. ir K. Čeliauskams, V. Jasinevičiui, Ant. ir J. Mikšiams, Kat. Mot. Dr-jos Hamiltono sk. atstovėms S. Rakštienei ir p. Ramanauskienei, Ald. Piliponienei, S. ir K. Kačiuliams iš Toronto, p. Simanavičiui, A. Kaminskui, DLK Algirdo šaulių kuopos pirm. P. Kanopai, A. Aušrotui, J. Lesčiui, F. ir J. Butkevičiams, St. ir Pr. Ročiams, O. ir Vl. Česnoms, A. Godeliui, L. ir D. Stukams, J. Stukui iš Toronto, O. ir Ant. Bugailiškiams, p. Deksniams, M. Tenikaičiui, E. Kybartienei, A. Kybartui, D. ir A. Žemaičiams, p. Masiui, O. Kačinskienei, A. Kaušpėdui, K. ir J. Rudaičiams, A. Buiniui, D. ir Ant. Kamaičiams, V. ir St. Burdinavičiams, Pr. Enskaitienei, p. Milkeraičiams, J. Zhivko, p. Vrubliauskienei, Ald. ir Vyt. Babeckams, Pr. ir E. Rakauskams.

Tamstų visų visokeriopa moralinė ir materialinė pagalba ir Tamstų maldos padėjo man sugrįžti į gyvųjų tarpą ir vėl džiaugtis mano šeimos laime bei gražiuoju Kanados gyvenimu. Jei kartais, kovodamas su mirtim, kam nors užmiršau padėkoti, prašau man atleisti. Visada Tamstoms dėkingas — Pranas Vizbaras

Hamilton, 1971 m. bal. 15 d.

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

St. Catharines, Ont.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA netrukus baigs šiuos mokslo metus. Ji veikia virš 15 metų su mažom pertraukom. Kad ir mažytė mokinių skaičiumi, bet neatsilieka nuo didžiųjų savo programoje. Mokyklai talkina Tėvai pranciškonai, Bendruomenė, organizacijos ir paskiri asmenys. Šeima ir mokykla buvo ir bus svarbiausia atrama lietuvybės ugdyme. Jos negali pakeisti kad ir geriausios tautinių šokių grupės bei sporto vienetai. Šeštadieninei mokyklai visi privalome padėti, jeigu norime, kad mūsų jaunimas neatitrūktų nuo savo kamieno. — Šeštadieninės mokyklos mokytojai V. Alonderienei dėkojame už atstovavimą mūsų kolonijai mokytojų suvažiavime, padarytą mums pranešimą iš mokytojų suvažiavimo tėvų susirinkime ir už supratimą mūsų gerų norų apylinkės. Taip pat ačiū visiems!

Mokyklos tėvų komitetas

NIAGAROS PUSIASALIO "Žalgirio" vietininkija š. m. kovo 14 d. gražiai paminėjo šv. Kazimierą. Paskaitėlę skaitė Vaidilutė Šetikaitė. Programą atliko skautės, vadovaujamos N. Gverzdytės. Buvo montažas, dainos, eilėraščiai. Publikai patiko — nepagailėjo plojimų. Po iškilmingosios dalies įvyko Kaziuko mugė. Ją parėmė skautų tėvai bei rėmėjai. Skautės vikriai sukosi prie stalų, pardavinėdamos skanumynus. Ta proga Paulė ir Jonas Skeivelai paaukojo $20 skautų reikalams. Tokio nuoširdumo iš p. p. Skeivelų skautai susilaukia gana dažnai. Jie remia skautus ir pinigu ir darbu. Beveik nė vienas skautų parengimas neapsieina be jų talkos. Jonas Skeivelas daug kartų yra buvęs ir skautų rėmėjų valdyboje. Yra ir daugiau asmenų, kurie nuoširdžiai remia skautus ir niekad neatsisako prašomi padėti. Kaziuko mugė praėjo su dideliu pasisekimu. Lankytojai, privalgę virtinių, kugelio, balandėlių ir kitų skanumynų, patenkinti skirstėsi namo.

S. B.

Šviežia mėsa — Dešros — Skanumynai
R. Denninger Limited
HAMILTON — ONTARIO — CANADA
284-288 KING STREET EAST — 528-8468
740 UPPER JAMES STREET — 389-4113
Nemokama autoaikštė prie abiejų krautuvių

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES & SERVICE
168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Tel. 522-5028
ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS
Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.
Liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Mokame už:
depozitus ... 5%
šėrus ir sutaupas ... 6½%
už vienų metų terminuotus indėlius ... 7%
ir virš $10.000 - 3 metams 7½%
Duodame:
asmenines paskolas iš ... 10%
nekiln. turto paskolas iš 8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $2.200.000

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

SELIGENSTADTO D. P. STOVYKLOS lietuvių suvažiavimą organizuoja iniciatorių būrelis. Visus šiai idėjai pritariančius seligenstadtiečius prašoma siųsti pasiūlymus dėl suvažiavimo laiko ir vietos buvusiam stovyklos seniūnui Povilui Motiejūnui, 1863 Grantham Rd., Cleveland, Ohio 44112, USA.

LOS ANGELES GYVENANTYS aušrokai ir aušrokės ruošiasi dalyvauti gegužės 29-30 d.d. Toronte rengiamame sąskrydyje ir "Aušros" penkiasdešimtmečio minėjime. Planuojama kelionė automobilių vilkstine arba bus stengiamasi gauti papigintus bilietus skrydžiui lėktuvu.

SCHEINFELDO GIMNAZIJOS bubusius mokinius, mokytojus ir stovyklos gyventojus Čikagoj liepos 3 d. numatomam suvažiavimui iki š.m. gegužės 15 d. registruoja Al. Andriušaitytė-Likanderienė, 6556 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Kiekvienas prašomas atsiųsti po $5. Registruotis turi ir tie, kurie gyvena pačioje Čikagoje ar jos apylinkėse.

ČIKAGOS ŠV. KRYŽIAUS ligoninėje po ilgos ir sunkios ligos mirė agronomas-zootechnikas a. a. Paulius Šalčius, gimęs 1901 m. Marijampolės apskrities Čiudiškių kaime. Velionis buvo baigęs Prienų "Žiburio" gimnaziją ir Dotnuvos žemės ūkio akademiją, kurioje 1934-41 m. dirbo vyr. asistentu. Buvo atsargos karininkas, ateitininkas, krikščionis demokratas ir veiklus kooperatininkas.

SU DR. ANTANO LIPSKIO antrąja nediplomuota specialybe — tapyba skaitytojus supažindino vakariniams Čikagos priemiesčiams skiriamas laikraštis "The Citizen", surengęs jo spalvingų tapybos darbų parodą savo vestibiulyje balandžio mėnesį. Dr. A. Lipskis medicinos studijas yra baigęs Heidelberge pokario metais, o dabar gydytojo praktika verčiasi North Riverside ir dirba La Grange ligoninėje, kur taip pat yra turėjęs savo darbų parodą. Meno jam neteko studijuoti, bet jau yra priartėjęs prie profesionalų dailininkų, kaip teigia minėtasis laikraštis. Didžiąją darbų dalį sudaro natiurmortai, atostogų metu Meksikoje ir P. Amerikoje aptikti indėnų charakteriai bei šių kraštų gyventojai. Tai liudija paveikslų pavadinimai —"Ekvadoro indėnai", "Indėnų turgus Tiente", "Muchacho ant asilo" ir kt.

Argentina

PRANAS OŽINSKAS, "Argentinos Lietuvių Balso" leidėjas, ruošiasi kelionei į JAV. Gegužės pradžioj jis lankysis San Diego mieste, mėnesio vidury — Cicero, Ill., mėnesio pabaigoj — Brooklyne, N.Y. Viešnagės tikslas — susipažinti su lietuvių gyvenimu, laikraščių redakcijomis, susitikti su "ALB" bendradarbiais ir seniai matytais bičiuliais.

IŠ EUROPOS Į BUENOS AIRES grįžo seserys Jolanda Tamošiūnaitė-Aramen ir Zuzana Tamošiūnaitė, kelias savaites praleidusios Prancūzijoj, Ispanijoj, Vokietijoj, Britanijoj, Olandijoj, Belgijoj ir Italijoj, kur turėjo progą susipažinti su kultūros ir meno centrais.

ADOLFAS MUŠKETAS Buenos Aires išlaikė paskutinius egzaminus ir gavo architekto diplomą. Architektūros srityje jis jau dirba ketverius metus ir 1968 m. su savo grupe yra laimėjęs III premiją už Santa Cruz provincijos banko projektą. Šiuo metu jaunasis architektas yra įsijungęs į dideles statybas projektuojančią Natalio Hoijamn firmą.

Brazilija

ŠV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJA Sao Paulo mieste gegužės mėnesį švęs veiklos trisdešimtmetį. Ji turi daugiau kaip 30 narių, kurie talkina Lietuvių Bendruomenei jos renginiuose, remia lietuvių parapiją, kasmet finansuoja "Mūsų Lietuvos" vieno numerio išleidimą.

Australija

MELBURNO LIETUVIŲ NAMŲ koncertų salėje Vasario 16 proga buvo atidengta paminklinė lenta kovojusiems ir žuvusiems dėl Lietuvos laisvės, sukurta jauno skulptoriaus Rimgaudo Beleišio. Gedimino stulpų fone matyti Rūpintojėlis ir sielvarte suklupusi motina. Lentos apačioje yra urna su sauja Lietuvos žemės ir gintaru. Paminklą atidengė kūrėjai-savanoriai, Vyčio Kryžiaus kavalieriai Bronius Paškevičius, A. Tamulevičius ir J. Giedraitis, šventinimo apeigas atliko Melburno lietuvių kapelionas kun. Pr. Vaseris. Lydimi mažų mergaičių su žvakutėmis rankose, vainikus padėjo ramovėnai, sportininkai ir tautinių šokių grupės "Gintaras" atstovai. Paminklo iniciatoriai — lietuvių karių veteranų "Ramovės" Melburno skyrius, vadovaujamas pirm. Vyt. Šalkūno. Juos sveikino kapelionas kun. Pr. Vaseris, Lietuvių Katalikų Federacijos pirm. J. Petraitis ir Lietuvių Namų tarybos pirm. A. Bladzevičius. Melburno lietuviai paminklo projektui įgyvendinti per porą savaičių suaukojo 1.000 australiškų dolerių. Vasario 16 skirtą paskaitą skaitė jaunosios kartos atstovas Rimas Šarkis, eilėraščius deklamavo Brigita Szentimery, Verutė Sidabraitė ir Birutė Prašmutaitė. Programoje taipgi dalyvavo jaunoji pianistė Zita Prašmutaitė, p. Šilienės išraiškos šokio grupė iš Morningtono, H. Stankuvienės vadovaujamo Melburno "Gintaro" trys tautinių šokių grupės.

ADELAIDĖS LIETUVIŲ TEATRAS "Vaidila" savo narių susirinkime apžvelgė 1970 m. veiklą — Melburne ir Sidnėjuje turėtas gastroles, kuriose buvo suvaidintas V. Mykolaičio-Putino "Valdovas" ir A. Rūko "Bubulis ir Dundulis". Dėl šių gastrolių, pareikalavusių daug darbo ir išlaidų, "Vaidila" 1970 m. neįstengė paruošti premjeros, bet jo nariai dalyvavo lietuvių kultūriniuose renginiuose. Porą naujų veikalų premjerų šiemet yra numatę "Vaidilos" režisoriai J. Neverauskas ir J. Venslovavičius. Šie spektakliai bus parodyti ir kitose lietuvių kolonijose. Teatro administratorium vėl išrinktas V. Baltutis, scenovaizdžių reikalams — A. Mačiukas.

Prancūzija

PARYŽIUJE VEIKIANTI žmogaus teisėms ginti sąjunga "Ligue Francaise pour la defense des droits de l'homme et du citoyen" pasiuntė laišką Turkijos ambasadoriui. Sąjungos pirm. Daniel Mayer prašo ambasadorių imtis priemonių, kad Turkijos vyriausybė suteiktų politinę globą Pranui ir Algirdui Brazinskams.

RIČARDAS BAČKIS, Unilever bendrovės pareigūnas, šalia savo tiesioginio darbo buvo pakviestas profesoriauti Paryžiaus institute "Institute superieur du marketing". Paskaitas jis pradėjo skaityti vasario 1 dieną.

Vokietija

LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ dvi dienas trukusiame suvažiavime dalyvavo keliolika narių. Buvo pakeistas statutas, atsisakant tarybos ir įvedant revizijos komisiją. Suvažiavimo dalyviai pasisakė už dalyvavimą lietuviškoje veikloje su kitomis lietuvių organizacijomis, nors buvo nusiskundimų, kad socialdemokratų veiklą silpnina jų narių aktyvus dalyvavimas Vokietijos Lietuvių Bendruomenėje. Nemažas dėmesys buvo skirtas VLB krašto tarybos rinkimams šį rudenį, nes jie ir vėl vykdomi korespondenciniu būdu. Gresia pavojus, kad balsavimų lapeliai pasieks nevisus narius ar galbūt įvyks kitų nesklandumų, kaip ir 1967 m. rinkimuose. Tada savo išvadas turėjo padaryti net garbės teismas, konstatavęs rinkimų netvarkingumą. Planuotas statuto pakeitimas tebėra nepriimtas ir nepatvirtintas. Suvažiavime dalyvavę socialdemokratai nutarė VLB krašto tarybos rinkimuose dalyvauti ir tartis su kitomis liberalinėmis grupėmis dėl kandidatų sąrašo.

REKOLEKCIJOS VASARIO 16 GIMNAZIJOS mokiniams buvo kovo 19-20 d.d. Katalikams jas vedė kun. prof. dr. J. Jūraitis iš Šveicarijos, evangelikams — kun. J. Urdzė. Velykų atostogas mokiniai turėjo balandžio 3-19 d.d.

"BERLINER ZEITUNG" kovo 9 d. laidoje skaitytojus supažindino su jaunąja šlagerių dainininke Lena Valaitis (Anele Valaityte), atžymėdamas jos laimėjimus "Deutsche Hitparade" televizijos programoje ir įsidėdamas net tris jos nuotraukas. Anelė skaitytojams pristatoma kaip lietuvaitė, dirbusi federaciniame pašte, turėjusi stipendiją dainavimo studijoms, bet pasirinkusi estradinės dainininkės kelią, patirtį įsigijusi gastrolėse Prancūzijoje, Italijoje ir Olandijoje. Konkursinėje "Deutsche Hitparade" programoje ji daugiausia susilaukia vyrų paramos dėl savo gražios išvaizdos, kuri yra nemažiau svarbi už balsą. Grakščiąją lietuvaitę jos rėmėjai vadina paštininke Lena. Ji pati betgi pabrėžia, kad jai pirmiausia rūpi ne vyro grožis, o jo inteligentiškumas.

Kolumbijos sostinėj Bogotoj lietuvių būrelis, susirinkęs lietuviškų pamaldų progą

SCENA SAVIEM IR SVETIMIEM

AL. GIMANTAS

Turime keletą muzikinių vaidinimų (gal tik montažų), kuriuose lietuviškojo sodžiaus fone įpinta ir mūsų daina, ir tautinis šokis, ir papročiai, tautiniai drabužiai, liaudies žaidimai. Paprastai tokių pastatymų žodinė dalis būna gerokai ilgesnė už muzikinę veikalo pusę. Savųjų auditorijai tai nesudaro nesklandumų, bet turint vis daugiau pretenzijų ir pagrįstos ambicijos visa tai parodyti ir nelietuviui žiūrovui, susiduriama su kaikuriomis problemomis, pirmoje eilėje ištęsimas, gyvo veiksmo stoka ir perilgas žodinis balastas. Perilgas, nes svetimtautis nesupranta lietuviškai ir ilgoki jam nepažįstama kalba pinami monologai ar dialogai sukelia nuobodulį ir menkėjantį dėmesį visam pastatymui. Net ir liaudinis, žaismingas humoras svetimajam yra visai nepagaunantis, neaiškus. Tad ir kyla reikalas paruošti lietuviško pobūdžio muzikinį vaidinimą anglų kalba. Jei jis bus geras ir patrauklus, dėmesio sulauks ir iš šio kontinento teatrų, statančių panašaus žanro "musicals". Kas seka tokį repertuarą, pastebi, kad paskutiniu metu jų nėra daug, gal net trūksta.

Jau eilę metų nuo mažosios scenos teatrų nenueina "Fidler on the Roof". Jis vis pakartotinai rodomas didmiesčių teatruose. Kas gi jame patrauklu? Juk tai grynai žydų istorija, bet pajėgusi išsiveržti iš izraelitiškojo ghetto rėmų. Ji rodoma Amerikoje, Europoje, pasiekė ir Vilniaus žydų teatrą. Nei siužetas, nei visi rėmai neturi nieko didingo, užburiančio ar kerėjančio. Tad kur jieškoti to "Fidlerio" stiprybės ir patrauklumo? Lengvoje, masėms suprantamoje, žaismingoje muzikoje, veiksmo dinamiškume ir tempe. O viso to centre, lyg riešuto kevale, prasikiša ir žiūrovo lengvai "perkamas" žydų tautos žodis nežydiškajai auditorijai. Čia rasime pabrėžimą žydų tautos išlikimui būtinos tradicijos, religinio elemento, jų tautinių papročių, iškėlimą mišrių vedybų problemos, pogromų, džiaugsmingų ir liūdnų įvykių. Šokis, daina, humoras, spartus dialogas, besikeičiančios scenos, intriga daro veikalą priimtiną lengvos pramogos norinčiam žiūrovui. Pastarasis nejučiomis išeis iš teatro jau kiek ir indoktrinuotas — žydiškasis žodis vis jau turės likti bent pasąmonėje. Per juoką ir džiaugsmą žydai sugebėjo parodyti ir savąjį skundą bei ašaras. Tai išbandytas ir gerai veikiantis metodas. Ar nederėtų sekti juo ir išeivijos lietuviams?

JANINA DEGUTYTĖ

* * *

Ilgiausią metų naktį
Ji pasirišo baltą skarelę, ištraukus iš skrynios,
Ir nuėjo į tvartą,
Ir pasikalbėjo su gyvuliais,
Kiekvienam davus po saują šieno.
O paskui sugrįžo į trobą,
Pastatė ant stalo keturias pilnas lėkštes
Ir keturis šaukštus,
Pataisė žiburį, kad degtų šviesiau,
Ir, sunėrusi sausas rankas,
Atsistojo prie juodo lango.

* * *

Vėjas kalbasi su debesiu,
Medis kalbasi su paukščiu.
Senas galulaukės kryžius — su akmeniu.
Mažas tėviškės langas kalbasi su saulėlydžiu.
Slenkstis su žingsniais nutolusiais.
Aš kalbuosi su peršautu paltu,
kurį man tėvas paliko.

* * *

(Iš rinkinio "Šviečia sniegas")

Kalifornietis Marius Galiūnas, 14 metų amžiaus, gabiai reiškiasi piešime. Jo piešinių parodos buvo surengtos Los Angeles ir Toronte. Nuotraukoje pavaizduotas senovės lietuvis

JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės rengiama

IV Dainų šventė

įvyks š. m. liepos 4 dieną

Amfiteatro salėje Čikagoje.

Bilietai gaunami "Marginiuose" 2511 West 69th Street, Chicago, Ill., 60629, tel. 778-4585.

Bilietų kainos: $3.00, $4.00, $5.00, $6.00 ir $7.00.

Užsakant bilietus telefonu ar laiškais nurodyti kurių kainų ir kiek bilietų užsakoma. Užsakyti bilietai bus rezervuoti. **Neatsiėmus užsakytų bilietų iki š.m. birželio 15 d., jie bus parduoti kitiems.** Kas norėtų, kad bilietai būtų pasiųsti paštu, tam bilietai bus pasiųsti gavus už bilietus pinigus. Tuo atveju bilietų užsakytojas turi atsiųsti kartu su pinigais ir sau pačiam adresuotą voką su pašto ženklu. Siųsti čekius ar pašto perlaidas, ant kurių užrašyti: **Pay to the order of Lithuanian Song Festival Committee.** ADRESAS: **2511 West 69th St., Chicago, Ill. 60629, USA. Tel. 778-4585**

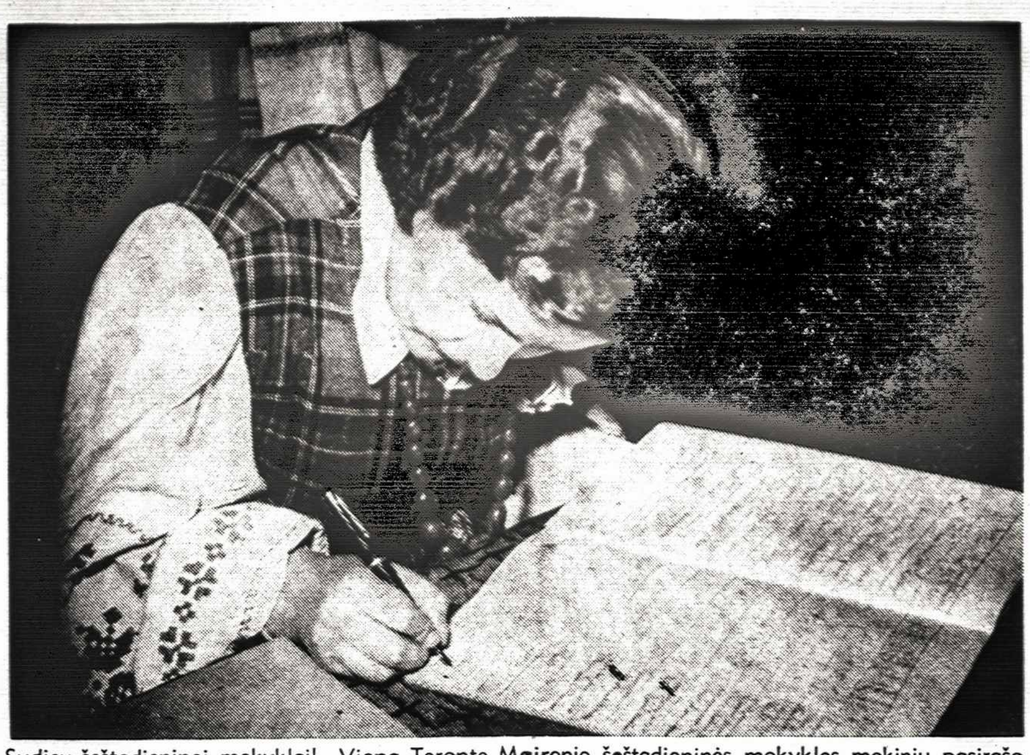

Sudiev šeštadieninei mokyklai! Viena Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos mokinių pasirašo knygoj gaudama baigimo pažymėjimą. Tai buvo prieš keletą metų Nuotr. S. Dabkaus

Lietuvė rašo apie slavus

Londono "Times" literatūros priede Thames and Hudson leidykla paskelbė, kad bal. 5 d. išleido profesorės Marijos Gimbutienės veikalą "The Slavs", parašytą anglų kalba tos leidyklos "Ancient Peoples and Places" serijai. Yra 75 paveikslai, 48 piešiniai ir 15 žemėlapių. Įdomu, kad pakviestas ne slavas, bet lietuvė apie slavus rašyti. Jų kilmė ir istorija, atrodo, domina anglų-amerikiečių šviesuomenę, nes 1969 m. Harpers and Row leidykla Niujorke išleido vertimą prancūzo Roger Portal veikalo "The Slavs — A Cultural and Historical Survey of Slavonic People". Tai 508 puslapių knyga, su 16 paveikslų, 40 brėžinių ir 27 žemėlapiais.

M. Gimbutienė tai pačiai leidyklai ir serijai 1963 m. parūpino 286 psl. veikalą "The Balts" su 79 paveikslais, 47 brėžiniais ir 27 žemėlapiais.

Kiek anksčiau (1962 m.) Rutgers un-to leidykla, New Brunswick, N. J., išleido žymaus slavų istoriko Francis Dvornik platų, 698 puslapių, veikalą "The Slavs in European History and Civilization".

Apie slavus rašydami, autoriai neišvengiamai pasižiūri ir į lietuvius. Apie vokiečių brovimąsi į Baltijos slavų kraštus kalbėdamas, Dvornikas nušviečia ir jų įsibrovimą į prūsų, kuršių ir lyvių žemes (p. 1—20). Devintame knygos skyriuje (p. 212 — 232) svarsto "Rusų kunigaikštystes, Lietuvos ir Maskvos iškilimą, Jogailaičių federaciją, Vytautui progą apjungti rusų žemes prie Vilniaus, jo siekimus tikybos srityje, jo trumpalaikį pasisekimą."

Lietuviškos temos prasikiša ir kituose Dvorniko veikalo skyriuose. Dešimtas skyrius (p. 232 —244) pavadintas "Jogailaičių dinastijos valstybė ir turkų pavojus; Habsburgai paveržia Jogailaičių vietą Čekijoj ir Vengrijoj". Vienuoliktame skyriuje (p. 247—259) autorius svarsto "Lenkija — Lietuva ir Baltija, Liublino unija, lenkų ir lietuvių neveikli politika Prūsijoj". Lietuviai (ir lenkai) paliečiami ir kituose skyriuose, kai kalba eina apie Maskvos kunigaikštystę, tampančia rusų carų imperija.

Įžangos žodyje Dvornikas sako: "Painiausias vidurio ir rytų Europos istorijos laikotarpis yra vėlesnieji Viduramžiai (1200 — 1700 m.). Nors slavai, bent Rytų Europoje, buvo gausiausi, tačiau ir daugelis neslavų prisidėjo prie šios Europos srities politinės, kultūrinės ir ekonominės istorijos, būtent: vokiečiai, vengrai, lietuviai, baltai(?), turkai, rumunai ir kiti" (p. XXI).

Prancūzas Portal apie slavų kilmę sako: "Turime pripažinti, kad iki VIII šimtmečio apie slavus mažai težinome. Todėl vis dar eina smarkūs ginčai, kur buvo jų tėviškė, kaip jie plito tūkstantį metų prieš krikščionybę ir kelis šimtus metų po jos" (p. 21). Jis primena, kad istorikas Jordanes (VI š.) išvardina Vyslos žemupyje iki Dansko gyvenusius venetus, kaip slavėnus ir antus, o istorikas Prokopius (mires 562 m.) pasakojo, kad antai buvo tirštai apsigyvene į šiaurę nuo Azovo jūros (dabartinėje Ukrainoje). Su šiais istorikais slavai įžengia Europos istorijon ir pradeda savo trijų šimtų metų plitimą po rytų Europą ir Balkanuose, kurio metu išstūmė ir baltų gentis iš Maskvą supančių sričių.

Lietuviai rašytinėn istorijon įeina dar vėliau. Pirma kartą 1009 m. lotynų kalba Quedlinburgo vienuolyne. Vokietiioj, rašyta kronika mini misijonieriaus Bruno mirti Rusės ir Lietuvos (Litua) pasienyje (snėjama, lotvingių krašte). Rusų 1093 m. rašyta kronika Kieve taip pat jau žino "Litvą".

Prof. M. Gimbutienė yra linkusi atkelti slavų įsikūrimą baltų apgyventose žemėse kelis šimtmečius anksčiau. Veikale "The Balts" ji rašo: "Archeologinės iškasenos rodo gana vienodą kultūrą Okos, Dniepro ir Nemuno augštupiuose. Čia kalneliuose, augštuose upių krantuose, ežerų iškyšuliuose ir upių santakose rasta šimtai pilių-kaimelių. Piliakalniai pastebimi Okos augštupiuose ir pakrantėse į ją įtekančių upių: Žizdros, Ugros, Upos, Naros. Tyčiomis jas išvardinu, nes pavadinimai, sakoma, baltų kilmės. Piliakalniai pastebimi Protvos paupiuose, į pietvakarius nuo Maskvos, apie Smolenską, Vitebską, Minską, Gomelį ir kitas Gudijos vietas, kur randama baltų kilmės upių vardų. Daug piliakalnių taipgi yra Lietuvoj ir Latvijoj" (p. 102).

Toliau autorė pasakoja: "Ramų baltų genčių gyvenima Dniepro paupiuose II š. prieš Kr. apardė pasirodymas vadinamų 'zarubincų', kurie, spėjama, buvo slavai (vardas iš 1889 m. kasinėtų kapų Zarubince, į pietus nuo Kievo). Zarubincai buvo žemdirbiai su kultūra, panašia į rytų baltus, bet jų archeologinės liekanos skiriasi net smulkmenose nuo senesniųjų vietos gyventojų" (p. 107—108). Todėl prof. Gimbutienės nuomone, "Zarubincų įsibrovimą tenka skaityti pirmuoju slavų plitimu į šiaurę iš gretimos kaimynystės. Trečiame šimtmetyje po Kr. zarubincų liekanos išnyksta. Jas kiek vėliau pakeičia kitos slavų genties brovimasis augštyn Dniepru".

Portal sako: "Vienintelis kraštas, į kurį slavai nagų nesuleido, buvo šiaurrytinis Baltijos pajūrys, stipriai apgyvendintas baltų ir suomių (lyvių)" (p. 24).

Šis autorius trumpiau nei Dvornikas apžvelgia senosios Lietuvos istoriją. Jis nurodo, kad totoriai nevisą Kievo Rusiją 1240 m. užkariavo. Nemaža dalis vėliau teko Lietuvos didiesiems kunigaikščiams, ypač Gediminui (1316—1341) ir Algirdui (1345 — 1377). Jų valdymo laikotarpyje atsirado gudų ir ukrainiečių kalbos (p. 54—56). Lietuviams apsikrikštijus katalikais ir su lenkais sudarius Liublino uniją, senosios Lietuvos "rusiškas" sluogsnis pasijuto nedraugiškai spaudžiamas ir pradėjo linkti tuo metu augančios Maskvos galybės pusėn. (p. 76—77 ir 199).

Ipolitas

DVIEJŲ MOTERŲ KOVA

Sonės Tomarienės naujoji pasaka "Ugnies žirgas"

"Ugnies žirgas" — tai Sonės Tomarienės fantastinio pobūdžio pasaka. Ji suskirstyta į 7 dalis — pasakas, kurių "Aitvaro vaisiai" eiliuota.

Pasaka prasideda karaliumi, kuris jieškojo laimės. Užburto, balto paukščio patariamas, jis išsirenka žmoną, gražiausiai dainuojančią karalaitę Giedrę. Karalaitė Žaibonė, ugnies žirgo valdovė, nelaimėjusi karaliaus rankos, žada atkeršyti Giedrei. Pastaroji laiminga augina vaikučius — Linelį ir Žibutę. Žaibonė nepamiršta keršto — jos ugnies žirgas apdegina baltam paukščiui plunksnas, o žirgo narsumu ji suvilioja patį karalių. Šis įmeta Giedrę į rūsį, vaikus išvaro su tarnais dirbti, o Žaibonė su žirgu tampa pilies valdove. Vaikai iškeliauja į mišką jieškoti baltojo paukščio, kur pergyvena daug nuotykių. Pakliuvę į užburtą girią, kurioj užmigę gali daugiau neatsibusti, ištisą naktį klauso girios draugų pasakų. Vaikai pasiekia tikslą, suranda užburtą paukštį, bet Žaibonė ugnies žirgo galybe nori sunaikinti vaikus. Linas išgelbsti ugnies žirgą nuo Žaibonės durklo, bet Žaibonė suanglėja. Vaikai su užburtu paukščiu grįžta į pilį. Karalius pamato savo žiaurumą ir maldauja Giedrę atleidimo. Išsipildo girios draugų troškimas — karaliaus šeima vėl laimingai gyveno, o užburtas paukštis ir toliau giedojo laimės ir meilės giesmes.

"Ugnies žirgas" — tai intriguojanti, pilna nuotykių pasaka, kurios turinys aiškiai suprantamas vaikams. Vertinga pasakos idėja meniniuose vaizduose sukels vaikams gyvenimo tikrovės pajutimą. Jie pajus koks blogas dalykas Žaibonės išdidumas ir kerštas, koks žalingas karaliaus lengvapėdiškumas, įsijaus į Giedrės grožį ir gerumą. Lino ir Žibutės santykiai su aplinka, gyvulėliais, paukščiais ir vabzdžiais nepaprastai šilti, nuoširdūs — vieni kitiems padeda, užjaučia, supranta. Tai teigiamai paveiks vaikų jausmus, pažadins jų fantaziją, meilę ir jautrumą aplinkai, miško gyviams. Pasaka turi daug pamokomojo elemento. Ją skaitydami vaikai praplės savo akiratį.

Autorės kalba turtinga, žodinga, joje daug palyginimų. Deja, ji nėra pritaikyta išeivijos vaikų kalbos mokėjimo lygiui — reikės vyresniųjų paaiškinimo. Kaikur autorė sumaniai paaiškina žodžių sąvokas veikėjų lūpomis. Be to, pasaka perdaug ištęsia ir komplikuoja įvykius. Tai apsunkina jų atsiminimą. Pvz. vaikai įkeičia net 7 dalykus, gelbėdami miško gyvius. Liaudies pasakose užtinkame daugiausia tik 3 dalykus. Tai palengvina vaikams juos atsiminti.

Knygos apipavidalinimas atliktas meniškai. Danutės Švedienės iliustracijos, subtilios, spalvingos, sukonkretina turinį ir padeda išryškinti veikėjus. Estetiškos iliustracijos ugdys vaikų meninį skonį.

Sonė Tomarienė, UGNIES ŽIRGAS. Iliustravo Danutė Švedienė. Jaunimo bibliotekos leidinys R. N. 24. Spausdino saleziečių spaustuvė, Roma 1970 m. Knygos formatas 17,5 x 23 cm., 104 psl. Tiražas 1.000 egz. Kieti viršeliai. Kaina $4.

A. Abr.

Atsiųsta paminėti

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS METRAŠTIS, V tomas, redaguotas A. Liuimos, SJ. 624 psl. minkštais viršeliais, tiražas — 1.000 egz. Šio tomo mecenatas — kleb. kun. Vincas Puidokas. Roma, 1970 m. Kaina — $8. Gaunamas LK Mokslo Akademijoje, Piazza della Pilota 4, 00187 Roma, Italy.

Pasaulio Lietuvis nr. 15(51), kovas. PLB valdybos biuletenis, redaguojamas Stasio Barzduko. Metinė prenumerata — $2. Čekius siųsti Antanui Gailiušiui, 17516 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119, USA.

Ateitis nr. 3, kovas. Moksleivių Ateitininkų Sąjungos leidžiamas lietuvių katalikiškojo jaunimo žurnalas. Gaunamas pas administratorių J. Polikaitį, 7235 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Canadian Ethnic Studies. Bulletin of the Research Centre For Canadian Ethnic Studies, vol. I, no. 2. The University of Calgary. December, 1969. Edited by Clive H. Cardinal.

Šaltinis. Tikybinės ir tautinės minties žurnalas. 1971 m. 1 nr. Leidžia Šv. Kazimiero Sąjunga ir marijonai. Redaguoja S. Matulis, MIC. Metinė prenumerata $3. Adersas: 16 Hound Rd., W. Brigford, Nottingham NG2 6AH, England.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DAIL. A. TAMOŠAIČIO tapybos parodą surengė "The Arts Club" Montrealy balandžio 24— gegužės 14 dienomis. Dail. A. Tamošaitį Kanados valstybinis muzėjus Otavoje yra pakvietęs talkinti rengiant lietuvių tautodailės parodą — atrinkti eksponatus, paruošti katalogą ir pan. Tikimasi, kad ši paroda įvyks 1972 ar 1973 m. Galimas dalykas, kad su lietuvių tautodaile parodoje bus jungiama ir ukrainiečių.

DAIL. IRENA PACEVIČIŪTĖ, gyvenanti Romoje, turėjo savo dailės darbų parodą Palazzo delle Esposizioni vasario 5—24 dienomis. Jos motina dail. Sofija Pacevičienė dalyvavo tarptautinėj parodoj ir už paveikslą "Gimimas" gavo Burkhardt akademijos aukso medalį bei diplomą.

ĮSPŪDINGĄ RELIGINĖS MUZIKOS koncertą Bostone, Šv. Petro bažnyčioje, surengė kompoz. J. Kačinsko vadovaujamas šios parapijos choras, pasikvietęs talkon vargonų virtuozą Zenoną Nomeiką, solistus Daivą Mongirdaitę, Benediktą Povilavičių, Arlingtono filharmonijos chorą ir Berklee muzikos kolegijos simfoninį orkestrą. Koncertą pradėjo Z. Nomeika J. S. Bacho preliudu ir fuga, C. Francko choralu, J. Kačinsko improvizacija vargonams. Antroje koncerto dalyje galingai nuskambėjo A. Dvožako oratorija "Te Deum laudamus", diriguojama J. Kačinsko, atlikta visų šio koncerto dalyvių bendromis jėgomis.

"MUZIKOS ŽINIŲ" ŽURNALAS paskelbė kasdieninių ir gedulingų Mišių konkursą. Kompozitoriam bus skiriamos dvi premijos po $300. Mišios turi būti sukurtos lietuviškam tekstui pagal naująją liturgiją, dviem balsam (pritaikytu giedojimu vienam balsui), C-1 — E-2 apimtyje. Slapyvardžiu pasirašytas Mišias su kompozitoriaus pavarde atskirame užklijuotame voke siųsti iki š. m. rugsėjo 8 d. "Muzikos Žinioms", 209 Clark Place, Elizabeth, N. J. 07206, USA.

VIOLONČELISTAS MYKOLAS SAULIUS (Saulevičius) po sunkios ligos mirė balandžio 6 d. Denverio mieste, Colorado valstijoje. Velionis buvo gimęs 1902 m. Aviliuose, Zarasų apskr., baigęs Kauno konservatorijos violončelės klasę 1933 m. Dvejus metus tobulinosi Paryžiaus "Ecole Normale de Musique". Grįžęs Lietuvon, grojo Kauno operos ir radiofono orkestruose, styginiame kvartete, buvo J. Kačinsko vadovautos Vilniaus filharmonijos solistų grupės koncertmeisteriu. Pokarinėje Vokietijoje su pianistu Vl. Ružickiu rengė sonatų vakarus, dalyvavo tremtinių simfoniniame orkestre ir lietuvių styginiame kvartete. Velionis, atvykęs į JAV, ryžosi tęsti muziko kelią. Įveikęs 30 varžovų konkurse, jis buvo priimtas čelistu į Denverio simfoninį orkestrą. Čia jis turėjo suorganizavęs "Denver Trio" grupę, kurią, be jo, sudarė smuikininkas ir pianistas. A. a. M. Sauliaus mirtis sutapo su kompoz. I. Stravinskio mirtimi. Tą vakarą įvykusiame Denverio simfoninio orkestro koncerte dirigentas suminėjo abu iš žemiškojo gyvenimo pasitraukusius muzikus, ypač a. a. M. Sauliaus nuopelnus šiam orkestrui, ir visą koncertą dedikavo lietuvio muziko atminimui.

RAŠINIO KONKURSĄ PASKELBĖ lietuvių veteranų sąjungos "Ramovė" Niujorko skyrius, kviesdamas dalyvauti visus lietuvius iki 35 metų amžiaus imtinai. Konkursinio rašinio tema — "Nauji keliai ir būdai kovoje už nepriklausomos Lietuvos atstatymą". Mašinėle parašyti rašiniai turi būti netrumpesni kaip 1.500 žodžių. Vertintojų komisijos atrinktam laimėtojui skiriama $150 premija. "Ramovė" rezervuojasi teisę be atskiro autorių leidimo ir honoraro skelbti visus konkursui atsiųstus rašinius. Slapyvardžiu pasirašytus rašinius su autoriaus pavarde ir adresu atskirame užklijuotame voke prašoma siųsti iki š. m. spalio 15 d. šiuo adresu: Mr. J. Kliveckas, 76-1385 Rd., Woohaven, N. Y. 11421, USA.

VYTAUTO DIDŽIOJO šaulių kuopos meno sekcija, vadovaujama Juozo Petrausko, Čikagos Jaunimo Centre suvaidino savo vadovo pjesę "Čia mano žemė", kurioje vaizduojamas tėvynėj likusių lietuvių patriotizmas dabartinėje sovietų okupacijoje. Spektaklį režisavo Alf. Brinka, scenovaizdžius sukūrė pats pjesės autorius J. Petrauskas.

BALTIEČIŲ DRAUGIJA Bostone surengė pianisto Manigirdo Motekaičio koncertą Jordan salėje. Svečias iš Čikagos programon buvo įtraukęs eilę Bacho, Mocarto, Beethoveno, Šopeno, Paganinio ir Liszto kūrinių. Lietuviškai daliai atstovavo Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės, J. Kačinsko ir J. Gruodžio kompozicijos.

ČIKAGOS LENKŲ KAPINIŲ mauzolėjų jau puošia dvi didelės skulptoriaus Ramojaus Mozoliausko skulptūros — "Prisikėlimas" ir "Nukryžiavimas". Užsakymą jis laimėjo uždaro pobūdžio konkurse, kuriame dalyvavo keli žinomi skulptoriai. Projekto įgyvendinimas užtruko porą metų. Skulptūros yra taip didelės, kad vien tik prisikeliančio Kristaus krūtinės detalė sveria 14 tonų. R. Mozoliauskas yra gimęs 1925 m. Lietuvoje, skulptūros studijas baigęs 1950 m. V. Vokietijoje, Freiburgo "Ecole des Arts et Metier". Gyvena ir kuria Čikagoje.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VILNIAUS DAILĖS MUZĖJAUS neperiodinis leidinys "Muziejai ir paminklai — 70" pradedamas Lenino pagarbinimu, bet jame netrūksta ir vertingos medžiagos. K. Kairiukštytė rašo apie liaudies meno parodas Kauno M. K. Čiurlionio muzėjuje, liaudies meno dirbinių rinkimo atgaivinimą pokaryje, O. Mackevičienė — apie kraitinius baldus Rokiškio muzėjuje, A. Mikėnaitė — apie kraitines skrynias ir kuparus Sudeikių apylinkėje XIX š. pabaigoj ir XX š. pradžioj, Z. Žemaitytė — apie Ukmergės rajono liaudies memorialinius paminklus ir jų kūrėjus, B. Mikuckis — apie Žemaitijos dievdirbį K. Mockų ir jo darbus Telšių muzėjuje. P. Juozapavičius supažindina skaitytojus su pedagoginiais muzėjais Lietuvoj 1902-44 m., jų įnašu į lietuvių kultūrą, G. Aleksienė — su Lietuvos teatro ir muzikos muzėjum, V. Stanikūnas — su steigiamu buities muzėjum. Leidnį papildo S. Dauknio "Žuvininkų kaimo grytelninkių Inikaičių inventorius", J. Šliavo Žeimelio apylinkės malūnų aprašymas, Z. Duksos straipsnis apie Lietuvoj 1958-68 m. rastus XVII-XVIII š. monetų lobius, R. Gučo — apie Lietuvos vargonus ir žymiausius jų meistrus. S. Ramanauskienė pasakoja apie B. Sruogos, K. Būgos, K. Borutos, A. Žmuidžinavičiaus, V. Mykolaičio-Putino, P. Kalpoko tėviškės ir jų ateitį.

SUOMIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS tarptautiniame folkloristų leidinyje "Proverbium" K. Grigas pateikia pluoštą lietuviškų atitikmenų germanų-romanų tautų patarlėms, L. Sauka apžvelgia lietuvių patarlių ir priežodžių ritmines struktūras bei jų eilėdaros pagrindinius bruožus. Šis "Proverbium" 11 nr. yra skirtas žymiajam smulkiosios tautosakos tyrinėtojui A. Taylor.

R. VOKIETIJOS DAILININKŲ Sąjungos žurnalas "Bildende Kunst" paskelbė ilgoką H. Schirtz rašinį apie lietuvių grafiką "Grafik aus Litauen", iliustruotą S. Krasausko, P. Repšio, E. Jurėno, D. Tarabildienės, J. Kuzminskio, A. Skirutytės, R. Gibavičiaus, V. Jurkūno ir S. Valiuvienės kūrinių reprodukcijomis.

PIRMASIS SAVIVEIKLINIŲ satyrinių-humoristinių filmų festivalis buvo surengtas Panevėžyje. Vertintojų komisijai 40 filmų pristatė Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Panevėžio kino mėgėjai. Pagrindinis pereinamasis "Didžiosios pypkės" prizas teko geriausiam šio festivalio filmui "Anekdotas išėjo pasivaikščioti", sukurtam kėdainiečio V. Laumakio. Vaidybinių ir žanrinių filmų grupėje premijas laimėjo kauniečių kūriniai "Sargas augštalipis" ir "Perpetuum mobile", dokumentinių — panevėžiečių "Vasaros kontrastai".

ŠIAURĖS VAKARŲ AUGŠTŲJŲ MOKYKLŲ studentų III archeologinė etnografinė konferencija buvo surengta Rygoje. Pranešimus skaitė 27 būsimieji archeologai ir 8 etnografai. Diplomais buvo atžymėti Vilniaus universiteto studentai archeologai: I laipsnio — ketvirtakursis J. Markelevičius už "Biržų pilies tyrinėjimus", III laipsnio — penktakursė E. Rušaitė už "Pietvakarių Lietuvos piliakalnių keramiką" ir antrakursė E. Lukėnaitė už "Gintarinius dirbinius Šventosios stovykloje". Pastarajai buvo paskirtas ir specialus prizas už iliustracinę medžiagą.

VACIO REIMERIO vienuolikos eilėraščių rinkinėlis "Indiška melodija" išleistas Bombėjuje, Indijoje. Eilėraščius iš rusų kalbos išvertė ir įvadą parašė D. Jošis. V. Reimeris yra laimėjęs J. Nehru premiją už poeziją Indijos temomis.

VACYS DAUNORAS, Vilniaus operos bosas, surengė klasikinių dainų ir operų arijų vakarą Vilniaus filharmonijoje. Pirmoji koncerto dalis buvo skirta rusų klasikai — M. Glinkos romansui "Abejonė", baladei "Nakties sargybos patikrinimas", P. Čaikovskio romansui "Laiminu jus, miškai", S. Rachmaninovo "Aleko" operos arijoms bei kitiems šių kompozitorių kūriniams, antroji — L. Beethoveno arijetei "Po antkapiu", G. F. Haendelio, G. Verdi, V. Bellini ir G. Rossini operų arijoms. Dainininkui talkino pianistas G. Trinkūnas.

RAŠYTOJAS JUOZAS PAUKŠTELIS, sulaukęs 73 metų amžiaus, tebegyvena Kėdainiuose. Gimtadienio proga Kėdainių vidurinės mokyklos literatai jam padovanojo albumą, kurio nuotraukos atskleidžia 20 metų trukusį J. Paukštelio darbą šioje gimnazijoje. Pagrindinį dėmesį jis dabar skiria atsiminimams. Jau yra aprašęs susitikimus su P. Cvirka, S. Nėrimi, Maironiu, G. Petkevičaite - Bitė, M. Pečkauskaitė - Šatrijos Ragana, ruošiasi rašyti apie J. Tumą-Vaižgantą, V. Mykolaitį-Putiną, A. Vienuolį-Žukauską, P. Vaičiūną, J. Miliauską-Miglovarą, J. Tysliavą ir dr. J. Šliūpą. Atsiminimų knygą numato užbaigti šiemet, o po to planuoja romaną apie Lietuvso kaimą, kuriam parašyti reikės kelerių metų.

VYTAUTĖS ŽILINSKAITĖS humoreskų knygą "Žydrasis jonvabalis" išleido R. Vokietijos leidykla "Eulenspiegel Verlag". Humoreskas į vokiečių kalbą išvertė Irena Breving, iliustravo dail. Gerhardas Bleseris (pavardės sulietuvintos).

V. Kst.

UNITED TRUST REALTOR

BLOOR - RUNNYMEDE, 8 kambariai per du augštus, atskiras, mūrinis namas, garažas ir įvažiavimas. Dvi virtuvės ir modernios prausyklos. Viena skola. Netoli nuo požeminio.

BLOOR — WINDERMERE, $27,-900, 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas, garažas ir įvažiavimas. Didelis sklypas. Namas reikalingas mažų pataisymų. Tuojau galima užimti. Palikimas.

JANE — ANNETTE, $26,500, vienaaugštis, mūrinis 5 kambarių namas. Garažas ir patogus įvažiavimas. Moderni virtuvė ir prausykla. Tuojau galima užimti. Palikimas.

INDIAN RD. — ANNETTE, $6,-900 įmokėti, atskiras, mūrinis, 12 kambarių namas su įvažiavimu ir garažu. 3 virtuvės ir prausyklos. Patogus nuomojimas — 3 atskiri butai. Dideli kambariai.

SCARLETT RD., dvibutis (duplex), 12 kambarių. Kiekvienas butas po 3 miegamuosius. Dvigubas garažas ir privatus įvažiavimas. 9 metų senumo. Arti krautuvių ir susisiekimo.

BATHURST — LAWRENCE, 8 butai po 2 miegamuosius su balkonais. Garažai ir privatus įvažiavimas. Metinės pajamos virš $16,000. Viena skola 7%. Įmokėti reikėtų apie $50,000.

BLOOR — DUNDAS, $2,500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, garažas ir įvažiavimas, 2 virtuvės, gražiai įrengtas rūsys. Arti visų patogumų. Tuojau galima užimti.

RIVERWOOD PARKWAY, 4-rių miegamųjų vienaaugštis (bungalow), gražių plytų namas su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavimu. Pilnai išbaigtas rūsys su atviru židiniu. Tuojau galima užimti. 6½% skola. Prašo $43,900.

Reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS
2320 BLOOR ST. WEST

Namų telef. 766-8479
TEL. 762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:
Pirmad. 10-3
Antrad. 10-3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. ...10-3 ir 4.30-7
Penktad. .....10-3 ir 4.30-8
Šeštad. 9-12
Sekmad. 9.30-1

MOKA:
už term. indėlius 2 metam.....7%
už term. indėlius 1 metam.....6½%
už taupomąsias s-tas (savings) 6%
už depozitus-čekių s-tas.....5½%

DUODA PASKOLAS:
asmenines — iki $10.000....8½%
nekiln. turto — iki $30.000....8¼%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų — iki $10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas.
MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS
REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

DUNDAS ST. W. — RONCESVALLES, 6 kambariai, mūrinis, vieta dviejų automobilių garažui. Arti puikaus susisiekimo ir krautuvių. Įmokėti $5.000.
HOWARD PARK AVE. — RONCESVALLES. Atskiras, 9 kambariai, 2 prausyklos, gilus sklypas. Didelis garažas ir dirbtuvė, tinkama amatininkui. Namas be skolų; įmokėti $8.000.
BLOOR — JANE, 7 gražūs kambariai, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos. Du įrengti kambariai rūsyje. Šoninis įvažiavimas, garažas. Namas arti požeminio susisiekimo ir apsipirkimo. Prašo įmokėti apie $10.000.
ANNETTE — DURIE ST., 10 kambarių dvibutis. Viskas įrengta dviem šeimom. Šoninis privažiavimas, du garažai. Namas be skolų, įmokėti $10.000.
MIMICO — LAKESHORE RD., naujos statybos 14 kambarių, 3 atskiri butai (triplex) vandeniu-alyva šildomas, dvigubas garažas. Atvira skola 7½%. Įmokėti apie $15.000.
JANE — BLOOR. Originalus 10 kambarių dvibutis (duplex). Idealus dviejų šeimų namas. Įmokėti $10.000. Viena skola. Puikus pirkinys.

S. JOKUBAITIS
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMAŠINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir sutaisymas, greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Bloor Autorite Garage 296 BROCK Ave. (tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)
5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)
Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuotai naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.
Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas,
oficialiai pripažinti mechanikai
Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

EXTRA REALTY LTD.
758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

BLOOR — JANE, $6.000 įmokėti, mūro, atskiras, 2 miegamųjų, vienaaugštis (bungalow), naujai ir skoningai atremontuotas, rūsys visai baigtas, gražus kiemas, garažas; prašoma kaina $29.500. Skubus pardavimas.
JANE — ANNETTE, $15,000 įmokėti, mūro, atskiras, 3 butų po 2 miegamuosius apartamentas. 14 metų senumo, garažas, privatus įvažiavimas. Prašoma kaina $50,500.00.

J. KUDABA Namų tel. 783-2105

SUKAKTUVINĖS SPORTO ŽAIDYNĖS

Trys šimtai sportininkų, 27 krepšinio komandos, vyravo Čikagos Neris

Balandžio 24-25 dienomis Toronte įvyko dvidešimt pirmosios Š. Amerikos lietuvių sportinės žaidynės. Sportininkai, pradėdami antrąjį dvidešimtmetį, gali džiaugtis ir didžiuotis nuveiktu darbu. Šiose žaidynėse dalyvavo 27 krepšinio, 7 t i n k l i n i o komandos ir 300 sportininkų. Pirmose žaidynėse 1951 m. Toronte iš viso dalyvavo apie 10 komandų.

Žaidynės prasidėjo šeštadienį, tačiau oficialiai jos buvo atidarytos sekmadienį. Jas atidarė Š. A. L. F. A. S. S-gos pirm. S. Krašauskas, pasveikindamas visus dalyvius. Į išsirikiavusius sportininkds taip pat prabilo gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas ir PLB švietimo tarybos pirm. A. Rinkūnas. Atidarymo iškilmei sklandžiai vadovavo H. Stepaitis.

Laimi Neris

Šeštadienio varžybos buvo vykdomos net keturiose salėse. Augščiausioje vyrų klasėje tesivaržė 3 komandos. Pirmose rungtynėse Čikagos Neris nesunkiai įveikė Čikagos Lituaniką 115:69. Antrose rungtynėse Lituanika netikėtai nugalėjo praeitų metų meisterį Detroito Kovą 95:87. Pirmąją vietą laimėjo Neris, sekmadienio rungtynėse nugalėjusi Kovą 118:101. Šioje grupėje naujų veidų nebuvo. Meisterio komandoje žaidė: Kinčinas 7, Varnas 22, Dagys 6, Galinaitis 14, Jesevičius 30, Šonas 10, Underys 5, Grigaitis 6, Miknaitis 21, Kovo komandoje geriausiai mėtė Dzikas 36, Čekauskas 27 ir Majauskas 14. Laimėtojams buvo įteikta pereinamoji taurė, skirta detroitiškio P. Misiūno prisiminimui.

Gausiausia grupė

Vyrų B klasė buvo gausiausia. Čia varžėsi net 10 komandų. Pirmą vietą laimėjo Čikagos Neris, baigmėje nugalėjusi Toronto Vytį 99:83. Neryje žaidė: Dagys 10, Sadauskas 9, Panaras 3, Underys 26, Kinčinas 40, Karšas 8, Jonkaitis, Urbutis. Vyčio komandoje žaidė: Duliūnas, Juzėnas 8, Vitkus 4, Sodonis 5, Ignatavičius 23, Eižinas 4, Klimas 32, Akelaitis 7. Kovoje dėl trečios vietos Cicero Ateitis įveikė Hamiltono Kovą 89:80. Kitose šios grupės varžybose Klevelando Žaibas nugalėjo iš toliausiai atvykusį Vašingtono sporto klubą 92:76; Cicero Ateitis įveikė Žaibą 77:74. Toronto Vytis, netikėtai įveikęs Toronto Aušrą 96:88 ir Ateitį 72:65, pateko į baigmę. Kitos pasekmės: Hamiltono Kovas — Čikagos Lituanika 66:64, Londono Tauras — Čikagos Tauras 90:86, Neris — L. Tauras 106:63 ir Neris — Kovas 91:78. Šioje grupėje visos komandos žaidė apylygiai ir parodė savo grupės lygio neblogą žaidimą. Grupės nugalėtojui atiteko Š.A.L.F.A.S.S-gos taurė.

Laimi Aušra

Gausi dalyvių skaičiumi buvo ir jaunių A klasė. Nugalėtojo taurę laimėjo Toronto Aušra, baigmėje po greitos ir permainingos kovos nugalėjusi Čikagos Nerį 76:75. Neris visą laiką nežymia persvara vedė žaidimą, tačiau Aušra žaidimo pabaigoje pasispaudė, privertė priešininką prarasti kamuolį ir paskutinėse sekundėse pasekmę persvėrė savo naudai. Abi komandos žaidė gana įdomiai. Aušros komandoje žaidė: Nekrošius 1, Kaknevičius 15, Norkus J. 4, Rautinšas 38, Norkus E., Stravinskas, Plačiakis 8, Bartusevičius. Neries komandoje geriausiai mėtė Vaitkus 25, Puidokas 23 ir Butkus 15. Laimėtojai iškovojo Toronto inžinierių pereinamąją taurę. Trečią vietą laimėjo Ateitis, įveikusi Lituaniką 61:49. Kitos pasekmės: Neris — Vytis 70:45, Neris — Ateitis 80:71, Ateitis — Kovas 69:56, Lituanika — Detroito Kovas 51:43, Aušra — Žaibas 81:64, Aušra — Lituanika 93:58. Paguodos rato pasekmės: Žaibas — D. Kovas 87:53, H. Kovas — Vytis 54:47, Žaibas — H. Kovas 87:51. Jauniai — mūsų ateitis. Atrodo, netolimoje ateityje turėsime gerų pakaitų vyresniesiems. (Pabaiga — sekantį kartą.) A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Golfo sekcijos susirinkime bal. 21 nutarta įvesti USGA išlyginamų smūgių sistemą, kurią jau vartoja Čikagos lietuvių golfo klubas ir kurią golfo komitetas nori įvesti visose Š. Amerikos varžybose. Visi klubo nariai prašomi savo rezultatų korteles, pasirašytas liudininko, siųsti pas naują golfo sekcijos vadovą Algį Simanavičių, 664 Netherton Cres., Mississauga, Ont. Norima nustatyti vadinamą "handicap" prieš Aušros turnyrą gegužės 15 Streetsville aikštėje. Sezono atidarymo golfo turnyras įvyks gegužės 2 d. Hornby Towers aikštėje 11.30 v.

Jau atspausdintas Aušros klubo 15 metų jubiliejinis laidinys. Jį galima gauti parapijos raštinėj ar pas klubo valdybos narius. Klubas dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie šio leidinio darbu ir aukomis.

KOVO ŽINIOS

Mergaičių B krepšinio komanda, kaip viena pajėgiausių ligi 16 m. amžiaus grupėje, buvo pakviesta atstovauti Hamiltonui vadinamam Ontario Invitation turnyre. Lengvai laimėjusios pirmus susitikimus, jos pusbaigmyje sunkioje kovoje įveikė Wellando Holy Trinity 29:26, o baigmėje nugalėjo Blessed Sacrament 40:29 ir tapo šio turnyro nugalėtojom. Kovui atstovavo: Zubaitė, Rickutė, Lukošiūtė, Furk, Salovjovaitė, Stukaitė, L. Kareckaitė, R. Kareckaitė, Grajauskaitė, Keršytė.

Kovo rėmėjams J. Mikšiui, J. Kažemėkui ir Alf. Kybartui valdyba nuoširdžiai dėkoja. A. G.

METINĖ JAUNIMO ŠVENTĖ

Balandžio 24-25 dienomis Toronto ateitininkų jaunimas, talkinamas sendraugių ir tėvų komiteto, surengė tradicinę metinę šventę, kuri drauge buvo skirta paminėti ir ateitininkų moksleivių dvidešimtmečiui. Šeštadienį Lietuvių Vaikų Namuose buvo surengtas simpoziumas, kuriame dalyvavo šeši pirmosios kuopos nariai ir vienas — dabartinės kuopos. Vadovaujant K. Manglicui, simpoziumas metė žvilgsnį praeitin, ateitin ir konstatavo tai, ką ateitininkų organizacija jiems davė, ypač moksleivių amžiuje. Simpoziumą gyvai sekė dabartinės moksleivių kuopos nariai.

Metinės šventės proga Prisikėlimo Parodų salėje buvo surengta jaunųjų talentų paroda, kurioje savo darbais visus stebino MARIUS GALIŪNAS, 14 m. amžiaus jaunuolis, atvykęs su savo tėvu iš Kalifornijos. Pusę visos parodos sudarė jo darbai, pilni nuostabiai lakios fantazijos, humoro, dinamiško braižo, originalaus pastabumo. Šalia jo, savo kūrybą parodė torontiškiai — Eglė Asevičiūtė, Vaida Jurevičiūtė, Audrys Geras, Daiva Mikšytė, Ramona Siminkevičiūtė, Algis Kairys, Snaigė Valiūnaitė.

Nuo jaunimo neatsiliko ir vyresnieji ateitininkai, vadinami sendraugiais. Jie šeštadienį surengė atskirą pobūvį-susirinkimą, kuriame dalyvavo gana gausus būrys ateitininkų. Jiems kalbėjo kun. prof. St. Yla — papasakojo savo įspūdžius iš kelionės po Kolumbiją ir Venecuelą. Tarp kitų dalykų kalbėtojas ilgiau sustojo ties lietuvių veikla, jaunimo rūpesčiais, iškilusiais lietuviais ekonominėje ir kitose srityse.

Sekmadienį jaunimas organizuotai, su vėliavomis, dalyvavo 10 v. pamaldose Prisikėlimo šventovėje. Pamaldas laikė kun. prof. St. Yla ir kun. A. Prakapas, OFM. Pamokslą pasakė kun. Pr. Gaida, lekciją skaitė Linas Čepas, giedojo patys dalyviai.

Centrinis šventės aktas buvo iškilmingas susirinkimas didžiojoj Prisikėlimo salėj. Pranešėja V. Kuprevičiūtė pakvietė visus atsistoti įnešant vėliavas. Invokaciją skaitė kun. P. Ažubalis. Įspūdingos buvo įžodžio apeigos scenoje. Apie 20 mergaičių ir berniukų, vėliavų akivaizdoje, iškilmingai pasižadėjo būti gerais ateitininkais. Jų tarpe buvo ir šie studentai: A. Kuolas, E. Krikščiūnas, Kojelytė iš Los Angeles ir Krokytė iš Ročesterio. Įžodį davusių vardu padėkojo R. Vaičiūnaitė. Ateitininkus sveikino: MAS pirm. E. Girdauskas, skautų atstovai — Saplytė ir Baltakis, pirmosios Toronto kuopos vardu — kun. J. Staškevičius ir visos eilės kuopų atstovai iš JAV. Raštu sveikino prof. J. Pikūnas, ateitininkų federacijos vadas, gen. kons. dr. J. Žmuidzinas, A. Stankus iš Vokietijos, motina Aloyza iš Putnamo. Pagrindinį žodį tarė kun. prof. St. Yla, vaizdžiai išdėstydamas ateitininkų užduotį-misiją dabartyje.

Scenėje dalyje kun. J. Staškevičius paskaitė feljetoną apie pirmosios kuopos nuotykius prieš 20 metų, pianinu paskambino E. Krikščiūnas, grupė moksleivių suvaidino humoristinę Pelenę, o Renata Bubelytė puikiai padeklamavo B. Brazdžionio "Šiaurės pašvaistę". Ilgo publikos plojimo susilaukė talentingasis Marius Galiūnas, surengęs Toronte savo parodą. Iškilmė baigta kuopos koordinatoriaus V. Kolyčiaus padėkos žodžiu ir Lietuvos himnu. Ypač garsios padėkos susilaukė tėvų komitetas, paruošęs vaišes visiems šventės dalyviams, kurių buvo pilna didžioji salė. Dalyviai taipgi džiaugėsi šventės proga išleistu laikraštėliu "Pirmyn Jaunime". B.

Lietuviška baldų dirbtuvė
P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

VIRŠŪNIŲ PASITARIMAS

Balandžio 24 d. Niujorke įvyko veiksnių atstovų pasitarimas kaikuriems opiems klausimams išsiaiškinti. Iš VLIKo dalyvavo: pirm. dr. J. K. Valiūnas, J. Audėnas, dr. B. Nemickas, Valaitis, R. Kezys, V. Vaitiekūnas; iš P. L. B. valdybos: pirm. St. Barzdukas, dr. H. Brazaitis; iš Lietuvos pasiuntinybės — J. Kajeckas; iš JAV L. Bendruomenės c. valdybos — Gečas, Gaila; iš ALTos — pirm. dr. K. Bobelis, T. Blinstrubas; iš Kanados LB krašto valdybos — pirm. dr. S. Čepas ir visuomeninės komisijos pirm. B. Sakalas; iš Lietuvos Laisvės K-to — V. Sidzikauskas. Taipgi dalyvavo kons. A. Simutis ir K. Miklas. Daugiausia laiko užėmė diskusijos apie JAV Bendruomenės ir ALTos santykius. Pasikeitus nuomonėmis, sutarta, kad JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdyba pradės pasitarimus su ALTa ir tai nevėliau kaip gegužės mėnesį. Taip pat nusistatyta šaukti veiksnių konferenciją galbūt sekančiais metais.

Ateitininkų žinios

Tradicinis kepinių išpardavimas, organizuojamas tėvų komiteto, bus sekmadienį, gegužės 9, Motinos Dienos proga Prisikėlimo kavinėje nuo 9.30 v.r.

Vasaros stovykla Wasagoje bus nuo liepos 25 iki rugpjūčio 8 d. Sudaromos atskiros programos jauniesiems ir vyresniesiems stovyklautojams. Stovyklos ūkiniais reikalais rūpinasi tėvų komitetas.

Nuoširdi padėka visiems, kurie prisidėjo prie metinės šventės pasisekimo. Ypatinga padėka kun. St. Ylai, federacijos dvasios vadui, kurio dalyvavimas ir pasidalinimas mintimis sendraugių susirinkime ir iškilmingo posėdžio metu praturtino mūsų šventę. Dėkojame Tėvams pranciškonams už patalpas ir tėvų komitetui už įdėtą darbą bei vaišes. Ačiū visiems, kurie konkrečiai prisidėjo prie tų kilnių žodžių "visa atnaujinti Kristuje".

Skautų veikla

● Pasaulio skautų globėjo šv. Jurgio šventės proga sekmadienį, gegužės 2 d., 3 v. p.p., Prisikėlimo salėje bus iškilminga "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų sueiga su svečiais skautais iš Hamiltono ir Niagaros. Programoje — oficialioji dalis, skautorama ir vaišės. Visi kviečiami dalyvauti.

● Kanadiečių organizuotoj obuolių dienoj bal. 24 d. dalyvavo virš 30 "Rambyno" skautų, kurie sėkmingai pardavinėjo obuolius miesto centre. Vadovavo j. b. vl. E. Birgiolas, talkinant s. v. v. sl. M. Rusinui ir s. v. sl. L. Sapliui. Užkandžiais būstinėje rūpinosi G. Tarvydienė, S. Ciplijauskienė, L. Matulevičienė, E. Kišonienė ir A. Sokolovienė. Į postus skautus padėjo išvežioti P. Stauskas ir A. Ciplijauskas. Visiems nuoširdus ačiū.

● Mindaugo dr-vės sueiga — pirmadienį, geg. 3 d., 7 v.v., skautų būkle.

● IX-oji Romuvos stovykla prasidės liepos 17 d. ir truks 2 savaites. Pirmoji skirta jaun. skautams-tėms ir skautams-tėms. Vadovai prašomi nedelsiant sužinoti vykstančių stovyklon skaičių.

● Gauta tiekimo skyriaus siunta jaun. skautėm kregždučių, skautėm rūtelių, skydelių, vėliavėlių. Kreiptis į "Šatrijos" tuntininkę ps. P. Saplienę tel. 537-1503. Č. S.

LIETUVIS GUBERNATORIUS SAVO TĖVIŠKĖJE

(Atkelta iš 3 psl.)

tybę. Kaizeris klydo. Lietuvos mokslo vyrai užėmė augštas vietas Amerikoj ir Rusijoj. Jie mokėjo prikelti Lietuvą iš griuvėsių ir kariauti su priešais ne tik kardu, bet ir diplomatijos ginklu.

Prieš porą metų Toronto lietuvių kapinėse buvo supiltas kapas velionies Juozo sesutės Viktorijos Paulionienės, o 1970 m. lapkričio 2 d. — a. a. Juozo Kriaučiūno. Tebūnie jiems lengva svetinga Kanados žemelė. **Vyt. Liesūnaitis**

Red. pastaba. Atsakomybę už faktus paliekame autoriui. Apie Joną Kriaučiūną, Tambovo gubernatorių, nieko nerašo Lietuvių Enciklopedija. Apie Kazį Kriaučiūną joje sakoma, kad jis 1890 m. atvyko į JAV, buvo imigracijos inspektorium, baigė teisę, buvo advokatu ir pagaliau augščiausio teismo teisėju. Jis 1926 m. pakeitė savo pavardę į Kay.

2½ MYLIOS NUO WASAGA BEACH — 200 akrų lygios molio žemės, Sunnidale apylinkėj, 160 akrų dirbamos žemės, likusioji dalis — krūmai ir pievos. Neišdžiūvantis upelis, 8 kambarių modernus, plytinis namas, daržinė su sandėliu stoge. Geležiniai ramsčiai, vandens loviai, padargų sandėlys, garažas. ½ mylios išpilto kelio. Mokyklos autobusai. Skambinkite Everett Lougheed tel. 705-728-2130. #472

STAYNER APYLINKĖJ — 170 akrų lygios derlingos žemės su neišdžiūstančiu upeliu. Gera ūkinė bendruomenė. 8 kambarių modernus namas. Daržinė su sandėliu stoge, 36 x 50, ir 36 x 50 cementinis tvartas, įvestas vanduo, išpiltas kelias, padargams sandėlys 26 x 50, išdažyti pastatai, prie išpilto kelio. Tai vieta tikram ūkininkui. Įkainuota greitam pardavimui. Puikios pirkimo sąlygos — pirmojo mortgičio atveju. Skambinti Everett Lougheed tel. 705-728-2130. #413

GREITAI KREIPKITĖS, NES ŽEMA KAINA — 150 akrų tik $27.900. Pardavėjas priims pirmąjį mortgičių 8%. Mažas vasarnamis, 2 sandėliukai ir upelis per nuosavybę. Smulkesnių informacijų teiraukitės A. Viau tel. 705-726-1603 #565 MLS.

J. H. WILSON Real Estate
119 DUNLOP STREET EAST, BARRIE, ONTARIO
Skambinkite tel. 705-726-1938 ar tiesiogine Toronto linija 364-6636

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.
Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

INDIAN RD. — BLOOR, 12 kambarių dvibutis, 3 virtuvės, vandens šildymas, arti Bloor, puiki vieta nuomojimui, apie $10.000 įmokėti, nuosavybė be skolų. Pilna kaina $38.900.

HIGH PARK — RONCESVALLES, 9 kambarių per du augštus atskiras mūrinis namas, garažas su plačiu įvažiavimu, 2 virtuvės, 1 atvira skola 10-čiai metų.

SWANSEA, atskiras 6 kambarių namas, kvadratinis planas, moderniai įrengtas, pilna kaina $32.900, arti Bloor.

BLOOR — SIX POINT gražus 6 kambarių vienaaugštis, pilnai užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, apie $10.000 įmokėti ir viena skola 10-čiai metų.

ROYAL YORK — BLOOR, puikus 6 kambarių vienaaugštis su dviem užbaigtais kambariais rūsyje, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, apie $10.000 įmokėti ir viena skola 10-čiai metų.

ANNETTE — INDIAN RD., apie $10.000 įmokėti, atskiras 10 kambarių namas, 3 virtuvės, gera vieta, viena atvira skola 10-čiai metų.

Al. Garbenis, arba **Pr. Kerberis,**
namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus
SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA	IMA
5½% už depozitus	
6% už šėrus (numatoma)	8% už asm. paskolas
6% už taupymo s-tas	
6½% už 1 m. term, dep.	8½% už mortgičius
7% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS
REAL ESTATE & MORTAGE BROKER
PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

QUEBEC — DUNDAS, $2.500 įmokėti, 6 kambarių, per visą namą koridorius, 2 modernios virtuvės, nauja krosnis, rūsys, įvažiavimas; prašoma $18.000.
BLOOR — WINDERMERE, atskiras plytinis 6 kambarių namas, moderni virtuvė, moderni krosnis, platus įvažiavimas su garažu; prašoma $29.900.
PRINCESS MARGARET — MARTIN GROVE apylinkėje, $10.000 įmokėti, vienaaugštis (bungalow), plytinis, atskiras, 4 miegamųjų, garažas, didelis poilsio kambarys, pilnai užbaigtas, labai švarus.
$5.000 ĮMOKĖTI, dvibutis (duplex) 10 kambarių, 2 virtuvės, 2 prausyklos, 2 saulės kambariai, šiltu vandeniu šildomas, 2 garažai, mortgičius 8%; prašoma $38.900.
10 KELIAS — ROSEWOOD AVE., $5.000 įmokėti, atskiras plytinis, 6 šviesūs kambariai su saulės kambariu, nauja krosnis, privatus įvažiavimas, garažas, vienas mortgičius 9%.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,
Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų — mortgičių.
VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą
Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltone skyrius:
293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005
Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

Kalbant apie ligas

Pertraukos metu darbininkas skundžiasi draugui:

— Mane baigia užkamuoti ligos: galvos skausmas, silpnumas, rankų drebėjimas, slogus abejingumas, nevirškinimas ir t. t.

— O aš manau, jei pats nesirgtum nenumalšinamu troškuliu, kurio nepaminėjai, tai ir visomis kitomis ligomis nesiskųstum...

* * *

Šeši draugai po išgertuvių įgriūva automobilin ir vienas jų sako kitam: "Tu vairuok, nes tu pergirtas dainuoti..."

ČESNAKAS — geras vaistas

Česnakas (garlic) yra natūralus kraują valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugoja nuo nešvarumų, nuo puvimo bakterijų bei jas sunaikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per ištisus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydomąja bei stiprinamąja galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios česnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

Nereikės knygų

Jonukas, grįžęs iš mokyklos, džiaugiasi:

— Mamyte, kokie mes laimingi!

— Kodėl, sūneli?

— Aš likau antriem metam— tau nebereikės pirkti naujų knygų! Parinko Pr. Alš.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIŽIKAS **ALFA RADIO & TV**

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIJO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

672 Lansdowne Ave., Tel. 531-6165, Dirbtuvė

295 Roncesvalles Ave., Tel. 536-1373, Atidaryta: Kasdien 9—6 v., Ket. ir penkt. 9—9 v.

DIDŽIAUSIA IR GRAŽIAUSIA KANADOJ SPECIALI EUROPIETIŠKŲ SKANĖSTŲ KRAUTUVĖ, TURINTI PUIKIAUSIOS KOKYBĖS IR DIDŽIAUSIO PASIRINKIMO KONKURENCINĖMIS KAINOMIS GAMINIUS

tip-top MEATS

delicatessen

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)

YORKDALE SHOPPING CENTRE

Fairview Mall, Sheppard Ave. / Don Valley Parkway

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION T V - Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T. V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T. V. ANTENAS

532-7733

1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo apartai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

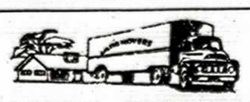

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 DEWSON St., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.
PRIE GORE VALE
TEL. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Mėniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

VANCOUVER, B.C.

ETNINIŲ GRUPIŲ vasaros stovykla buvo surengta praėjusiais metais Gabriola saloje (dviejų valandų kelionė laivu). Jos pradininkas buvo John Smithson, krikščionių ir žydų tarybos narys. Stovykloje dalyvavo įvairių tautybių ir tikybų jaunimas 15—19 m. amžiaus. Ji buvo pavadinta "Camp Brotherhood". Tokio pat pobūdžio tik platesnės apimties stovykla rengiama ir šiemet. Informacijas teikia Leslie Ross, Secretary of the Youth Council, 736 Granville St., Vancouver, B. C.

KARŠTŲ ŠALTINIŲ VASARVIEČIŲ Br. Kolumbijoj yra net kelios. Labiausiai žinoma jų—Harrison Hot Springs, 78 mylios į rytus nuo Vankuverio Fraser slėnyje. — Fairmont Hot Springs yra 187 mylios nuo Kalgario arba 80 mylių nuo Cranbrook prie Br. Kolumbijos — JAV sienos. Ten yra įrengti net 4 baseinai karšto mineralinio vendens. Jo temperatūra — nuo 85 iki 118 laipsnių. — Radium Hot Springs yra Kootenay National Park, 22 mylios į šiaurę nuo 93 plento. Vandens temperatūra — nuo 110 iki 114 laipsnių. Yra ir 82 laipsnių baseinas. Daug kas atvyksta į tas vasarvietes gydytis. Jose yra įrengti viešbučiai, moteliai, aikštės traileriams. **Kor.**

VELYKOS ir Vankuverin atėjo. Netikėtai čia atskrido jėzuitas kun. Juozas Venckus iš Čikagos. Telefonu susiskambinta, kad bus laikomos rekolekcijos, o po to ir velykinės Mišios Šv. Vincento koplytėlėj. Kiekvieną vakarą visa eilė lietuvių susiburdavo į koplytėlę išgirsti dvasiškio žodžio. Kalbėta apie lietuvius Čikagoje, Toronte, San Paulo, Arizonoj, Winnipege ir t.t. Minėta koncertai, parengimai, minėjimai... Mes pasijutome esą nariai labai didelės lietuvių bendruomenės ir jau nebeužmiršti pasaulio kampelyje. Kaip tas vaidila ošiančių Lietuvos girių pavėsyje prie degančio aukuro kun. Venckus, SJ, kalbėjo apie dorybę, grožį, kėlė mus dvasia augštyn... "Neturime teisės nuliūdinti savo artimo", "Dievas mums, lietuviams, labai reikalingas. Jis nori kad mes Juo pasinaudotume" ir t.t. — dar vis skamba atmintyje. Kunigas čia rado daug senų pažįstamų, net savo buvusių mokinių iš Lietuvos. Jis susipažino su visais dalyviais, draugiškai paspausdamas ranką, pritraukdamas prie krūtinės, kaip brolį senai besimačiusį. — Sekmadienį 12 v. įvyko velykinės Mišios. Kvepiančiomis baltomis lelijomis papuošta koplytėlė prisipildė lietuvių. Dalyvavo, kas galėjo: valdybos nariai, Bendruomenės bei liet. klubų nariai, naujieji bei senieji ateiviai, U.B.C. profesorius ir kt. Pasigedome tų, kurie dėl atstumo bei pareigų negalėjo dalyvauti, pasigedome ir anoniminių laiškų rašytojų. Danguolės Radzevičienės grojami vargonai ir Z. Kaulienės vedamos giesmės sudarė velykinę nuotaiką koplytėlėje. Mes ilgai atsiminsime tas Velykas ir šį kilnų kunigą jėzuitą, atvežusį daug vilčių ir džiaugsmo užmirštiems. — Po pamaldų kunigas mus visus surinko į būrį nuotraukai. Visų veiduose matėsi didelė pagarba ir padėka tam Lietuvos girių ąžuolui, optimistui-mokytojui. — Kun. Venckus, SJ, lankėsi ir pas lietuvius, kiek laikas leido. Diskutuota, išklausyta daug patarimų, sumanymų. Buvo pabrėžtas winnipegiečių, šalia kun. Grigaičio, pasisekimas, kurių dėka iškilo lietuviška šventovė, daug studijų pareikalavusi iš kontinento architektų.

Dėkojame jėzuitui Virgilijui Kauliui už pastangas surasti kunigą; Danguolei Radzevičienei už paslaugą, apgyvendinimą kunigo savo namuose ir suruoštas vaišes po apeigų. Dėkui taip pat Baliui Radzevičiui už transportą ir už patarimus organizuojant panašius suvažiavimus. Taip pat ačiū Viktorui Kauliui už patarnavimą Mišiose. **Dalyvis**

Rodney, Ontario

APYLINKĖS VALDYBA rengia Motinos Dienos minėjimą gegužės 21 d. 4 v. p. p. Rodney miestelio salėje. Paskaitai pakviesta Hamiltono "Aukuro" vadovė E. Kudabienė. Be to, jos vadovaujami vaidintojai pasirodys su Balio Sruogos komedija "Dobilėlis penkialapis". Programoje taip pat dalyvauja ir vietos šeštad. dr. V. Kudirkos mokyklos mokiniai. Mokykla baigia savo mokslo metus.

Rengėjai kviečia visus artimesnių apylinkių, kaip London, Delhi, lietuvius atvykti į šį minėjimą. Po minėjimo — bendros vaišės. **Rengėjai**

BARRIE, ONT.

A. A. MYKOLAS KEVLIČIUS, 44 metų amžiaus lietuvis, mirė balandžio 13 d. Barrie Royal Victoria ligoninėje. Velionis buvo pašarvotas Jennett Funeral Home, 152 Bradford g-vėje, iš kur balandžio 16 d. palydėtas į amžiną poilsio vietą Interment Barrie Union kapinėse. Velionis paliko žmoną Hildą, 3 dukteris ir 2 sūnus. Vaikai dar mokyklinio amžiaus. Velionis ilgesnį laiką sirguliavo. Kanadoje išgyveno virš 20 metų. Gyveno Angus miestelio apylinkėje, 11 mylių nuo Barrie m., kur turėjo tabako ūkį. **Kor.**

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

"LITUANIKOS" FUTBOLININKAI balandžio 17 — 18 d. d. pirmą kartą šiemet rungtyniavo aikštėje. Pasirodė visos 5 komandos — žaidė pirmenybių rungtynes. Daugiausia susidomėjimo kėlė vyrų I-sios komandos susitikimas Marquette Parko aikštėje. Susirinko apie 300 asmenų, tačiau nedaug galėjo pasidžiaugti. "Lituanika" pralaimėjo prieš "Real F. C." 2:3. Lietuviai žaidė gana blankiai, ir tai labiau jaudino, negu pralaimėjimas. Pirmame kėlinyje per 35 minutes "Lituanika" gavo net 3 įvarčius, iš kurių du buvo aiškios gynimo ir vartininko klaidos. Kaikurie gynikai žaidė kaip pirmokai ir darė elementarias klaidas. Tik kėliniui baigiantis V. Pikšrys stipriu šūviu pasiekė įvartį. Prasidėjus antram kėliniui, tas pats V. Pikšrys dar kartą nuginklavo priešininkų vartininką. Tai buvo viskas, ką lietuviai sugebėjo padaryti. Šiaipjau dauguma puolėjų demonstravo savo gabumus kamuolio vedžiojime, bet ne įvarčiuose. Taip pat pylos gavo ir rezervinė komanda, kuri pralaimėjo 0:3. Neblogai užsirekomendavo jaunimas: jaunieji ir mažyliai įveikė savo varžovus.

VIDURIO VAKARŲ SPORTO APYGARDOS jaunių krepšinio pirmenybėse jaunių A klasėje rungtyniavo tik 3 komandos: Čikagos "Lituanika", Čikagos "Neris" ir Cicero "Ateitis". Buvo žadėjęs atvykti Klevelando "Žaibas", bet nepasirodė. Laimėjo "Neris", kuri įveikė "Lituaniką" 63:56 ir "Ateitį" — 81:78. Jaunių B klasėje rungėsi irgi tik 3 penketukai. Čia taurę nusinešė taip pat "Neris", kuri nugalėjo "Ateitį" 45:40 ir "Lituaniką" 67:47. Jaunių C klasėje rungtyniavo 4 komandos, viena jų buvo iš Klevelando. Baigmė čia suvedė "Neries" ir "Žaibo" jaunuosius. Laimėjo čikagiečiai 49:16. Gaila, kad jau nerengiamos apygardinės vyrų krepšinio pirmenybės. Anksčiau nepritrūkdavo komandų Čikagos miesto lietuvių pirmenybėms, o dabar jau nėra kam apygardinėse pirmenybėse žaisti.

• • •

CICERO AUGŠTESNIOJI lituanistinė mokykla surengė 15 metų sukakties minėjimą, kuris truko 2 dienas. Balandžio 17 d. parapijos salėje įvyko puota su menine dalimi. Joje pasirodė garsioji Čikagos taut. šokių grupė "Grandis", kuriai vadovauja Irena Smieliauskienė. Taip pat dalį programos atliko vietinės pajėgos: dainavo studentų ir moksleivių choras, diriguojamas muz. A. Skridulio. Po vakarienės buvo šokiai, kuriems grojo A. Markausko orkestras. Sekmadienį įvyko iškilmingas aktas Šv. Antano parapijos salėje. Jį atidarė abiturientė J. Kisieliūtė. Žodžiu ir raštu sveikino daug tautiečių. Kalbėjo LB švietimo tarybos atstovas J. Tamulis, LB Vid. Vakarų apyg. švietimo reikalų vadovas A. Juškevičius, buvęs mokyklos direktorius kun. P. Patlaba ir dabartinis direktorius kun. dr. A. Juška, LB Cicero apyl. pirm. V. Zalatorius, Cicero jūros šaulių kuopos "Klaipėda" pirm. K. Klinauskas ir kt. Raštu sveikino pirmasis mokyklos direkt. kun. prof. P. Dambrauskas, buv. direktorius Č. Grincevičius, daugelis mokytojų ir mokinių. Kaikurie sveikintojai įteikė ir dovanų — knygomis bei pinigais. Pvz. jūros šauliai mokyklai perdavė pirmąjį enciklopedijos anglų kalba tomą ir paminėjo, kad mokyklai užsakė ir kitus šios enciklopedijos tomus. Sveikinimus raštu perskaitė: S. Kuprys, R. Olšauskaitė, A. Pračkailaitė, J. Sakalauskaitė, R. Šulaitytė, R. Skorubskaitė. Įdomi buvo meninė dalis. Viena pirmaujančių Čikagos aktorių E. Petrokaitė-Rukuižienė padeklamavo B. Buivydaitės poemą (su A. Skridulio muzikine palyda). Žiūrovai buvo maloniai nuteikti mergaičių ansamblio "Aidutės" pasirodymo. 15 merginų grupė, kurioje dauguma merginų yra dainavimo studentės, beveik profesionaliai atliko 6 kūrinius, kuriuos publika sutiko šiltai. Merginoms vadovavo dirigentė A. Steponavičienė. Po programos buvo užkandžiai ir kava. Minėjime, šalia kitų svečių, dalyvavo pas savo tėvus į Cicero atvykęs tarptautinio garso mokslininkas dr. Arvydas Kliorė, kurio motina A. Kliorienė yra Cicero augšt. lit. mokyklos inspektorė.

• • •

ARNOLDO GIEDRAIČIO iniciatyva buvo įsteigtas ir keli metai veikia Čikagos "Playhouse" teatras, kuris surengė dėmesio vertų pastatymų anglų kalba. Šiuo metu tame teatre (315 W. North Ave.) yra vaidinamas "Tango", kurio autorius lenkų dramaturgas S. Mrožek dėl politinių priežasčių 1968 m. paliko Lenkiją ir gyvena Italijoje. Šiame veikale vieną iš pagrindinių vaidmenų atlieka lietuvaitė Dalia Juknevičiūtė. Programoje ji įrašyta Dalia Mackus — pagal mirusio vyro pavardę. Šiame teatre vaidinimai būna 3 kartus savaitėje: penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.

• • •

LIETUVIŲ KALBA Čikagoje vis įgauna daugiau populiarumo. Dabar ji dėstoma trijose Čikagos mokslo įstaigose. Viena mažiausiai garsinamų mokyklų su lietuvių kalbos kursu yra Central YMCA Community College, kuri yra pačiame Čikagos miesto centre — 211 W. Wacker Drive. Čia naujas 8 savaičių lietuvių kalbos kursas buvo pradėtas balandžio 22 d. Lietuvių kalbą čia dėsto L. Buivydaitė-Ambrosini.

• • •

VIENAME DIDŽIAUSIŲ Čikagoje prekybos centrų "Ford City", kur žmonių minios vaikšto kiekvieną dieną, įvyko lietuvių festivalis. Buvo surengta lietuviškų parodų ir meniškų pasirodymų. Viena pagrindinių atrakcijų buvo tautžudystės paroda, kuri anksčiau jau buvo rodyta keliose kitose Čikagos dalyse ir kitur. Taip pat žmonės matė ir lietuvių tautodailės pašto ženklų, kalėdinių papuošalų "šiaudinukų", knygų, dailės darbų ir kt. Kiekvieną dieną buvo lietuviškos programos, kuriose pasirodė: "Grandies" šokėjai, kanklininkai, moterų trijulė, žymantų dainuojanti šeima ir kt. Tai buvo vienas stambesnių lietuvių pasirodymų kitataučių publikai šiais metais.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ont.

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

BEST ELECTRIC

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIŽIO! VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

LONDON, ONTARIO

ŠOKIŲ VAKARAS įvyks parapijos salėje, 1414 Dundas St., šeštadienį, gegužės 8 d., 8 v. v. Rengia sportuojantis jaunimas. Atvykę nuotaikingai praleisite vakarą ir paremsite lietuviškąjį jaunimą. Visi nuoširdžiai kviečiami. **D. E.**

"BALTIJOS" ANSAMBLIO KONCERTE — šokių vakare nebuvo jokios spragos tarp kartų. Jauni, suaugę ir senesnio amžiaus žmonės kartu labai maloniai praleido laiką. Programą atliko Montrealio "Gintaras". Gražios dainos, tautiniai šokiai, kaimo idilija, muzika nukėlė publiką ten toli, kur gintaras žėri ant Baltijos krantų, kur mūsų gimtoji žemė kvepia duona ir medum. Iš toli atvykusiam "Gintarui" publika nesigailėjo katučių. Daug ovacijų buvo sukelta ansamblio jaunimui, vadovui Z. Lapinui ir vadovo pagalbininkėms H. Lapinienei ir I. Kličienei. Po koncerto — šokiai. Nuotaika buvo labai puiki, publikos labai daug, bet Centennial salės erdvumas leido visiems laisvai judėti. Būtų sunku išvardinti visus, kurie taip daug dirbo ir finansiškai prisidėjo prie šio koncerto — šokių vakaro. Tebūna išreikštas visiems geradariams nuoširdus lietuviškas ačiū mūsų jaunos "Baltijos" vardu. Neužmirškime taip pat, kad visas įdėtas triūsas būtų nuėjęs veltui, jeigu nebūtų susirinkę tiek daug žiūrovų. Pastarieji atvyko iš toli ir iš arti, parėmė "Baltiją" materialiai ir moraliai ir pagerbė Montrealio "Gintarą". Pagarba ir padėka visiems. **B. K.**

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

DELHI - TILLSONBURG, ONT.

DLK GEDIMINO ŠAULIŲ KUOPOS visuotinis, metinis susirinkimas įvyks šaulio A. Rudoko ūkyje, apie 3 mylios į rytus nuo Edeno, R. R. 6. Tillsonburg, Ont. Telefonas: 866-5840 Strafordville. Visų šaulių dalyvavimas būtinas. **Kuopos valdyba**

MOTINOS DIENOS minėjimas įvyks gegužės antrąjį sekmadienį, gegužės 9 d., 5 v. p. p., Delhi savivaldybės salėje. Paskaitą skaitys jauna ir gabi mūsų studentė Birutė Norkutė, pasirodys mūsų šeštadieninės mokyklos mokiniai, jaunimo choras ir tautinių šokių grupė. Visi prašomi gausiai dalyvauti mūsų motinų pagerbime ir mūsų Tėvynės Motinos prisiminime. **KLB Delhi apyl. valdyba**

MIRĖ LEOKADIJA LAURECKIENĖ, 82 m. amž., kilusi iš Mosėdžio valsč., Kretingos apskr.; palaidota šv. Jono lietuvių kapinėse, Port Credit, Ont. Prieš kelis metus velionė panoro atvykti Kanadon pas savo vienturtį sūnų Justiną L. Sūnus ir marti patenkino jos norą ir prieš penkerius metus atsikvietė pas save. Leokadija, keliaudama Kanadon, išgyveno savotišką odisėją: vieton Toronto buvo nuskraidinta net į... Manitobą. Laimė, kad ji pateko pas savo buvusios parapijos tautietį — dabartinį Winnipego lietuvių parapijos kleboną kun. J. Bertašių, kuris pasirūpino, kad ji pasiektų sūnaus gyvenamą vietą Delhi, Ont. Ji ypač pasižymėjo pamaldumu: per visą savo gyvenimą kasdien kalbėdavo Rožinį, nė vienos dienos nepraleisdama! Kun. dr. J. Gutauskas savo pamokslė pavadino ją "mokytoja, kaip reikia Dievą mylėti". Vietos lietuviai ir svečiai užpildė erdvią laidotuvių namų salę, norėdami su ja atsisveikinti. Aplink karstą — gėlės, o ant jos rankų — Rožinis, kurį ji atsivežė iš Lietuvos, išsaugojusi nuo pat jaunystės dienų. Jis su ja iškeliavo ir paskutinėn kelionėn. Taip pat ten iškeliavo gyvos gėlės žiedas, marčios įdėtas karstan atsisveikinant savo, velionės sūnaus ir vaikaitės vardu. Leokadija mirė D. ketvirtadienį, o palaidota D. Šeštadienį. Abu Justino Laurecko tėveliai ir jo žmonos tėvelis mirė D. Ketvirtadienį tik skirtingais metais. Tegul tas kartu paimtas Rožinis pražysta amžinybės žiedais ir sušvinta jai dangiška ramybe. **D. E.**

LIETUVIŠKAS AČIŪ

visiems, kurie lankė mūsų brangią mamytę — uošvę — senelę ligoninėje, ypač nuolatiniam jos lankytojui kun. dr. J. Gutauskui, visiems, kurie vienu ar kitu būdu pareiškė mums užuojautą ar atsiuntė gėlių; visiems, kurie užprašė šv. Mišias; karstanešiams — J. Adomauskui, Daniliūnui, J. Jurgučiui, M. Norkui, M. Grincevičiui ir P. Vindašiui, tai pat visiems, atvykusiems į laidotuvių namus ir ją palydėjusiems į amžino poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapinėse, Port Credit, Ont.

Jūsų geros širdies niekada neužmiršime —

Petrė ir Justinas Laureckai ir dukra Danutė

WINDSOR, ONT.

A. A. KUN. VIKTORO KALECKIO atminimui įamžinti Windsoro lietuviai suaukojo $150 Kanados Lietuvių Fondui, kurie bus įrašyti velionies vardu. Beveik visas aukas surinko Feliksas ir Morta Švabauskai. Aukojusių sąrašas bus paskelbtas vėliau. Kun. V. Kaleckis buvo iniciatorius ir įsteigėjas Šv. Kazimiero lietuvių parapijos Windsore. Gaila, kad nebuvo lemta jam ilgiau čia pasilikti. Išvyko į Vokietiją ir ten mirė nuo širdies smūgio.

VERSLININKAS VINCAS ČERŠKUS kūrėjo - savanorio Petro Kraniausko vardui įamžinti Lietuvių Fondui paskyrė $100.

WINDSORO APYLINKĖ yra ne tik išpildžiusi nustatytą Lietuvių Fondui kvotą, bet ir ją žymiai perviršijusi. Dar daug yra užkietėjusių dolerio sargų, kurie be jokios skriaudos savo kišenei galėtų paskirti nevieną šimtinę Fondui.

MOTINOS DIENA numatyta gegužės 9 d., tuoj po 11 v. sekmadienio pamaldų, Slovenian Hall, 1367 Droullard Rd. Programą atliks Windsoro jaunimas, o po programos visos motinos bus pavaišintos. Tam stropiai ruošiasi Windsoro lietuvės skautės. **B. B.**

PRANO BARAUSKO ĮSTAIGA 231-2661

REAL ESTATE-APDRAUDA

3828 BLOOR W., ISLINGTON (6-POINTS PLAZA)

RYAN & ODETTE

LAIDOTUVIŲ NAMAI

Telefonas LE 2-5965

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO

• MODERNIAI ĮRENGTI • VĖSINIMO SISTEMA •

• RŪPESTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •

Lawrence G. Odette, Morley D. Hogle — Directors

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

421 Roncesvalles Ave.

(Toronto Dominion Bank II augštas)

Telefonai: įstaigos 537-1708, namų 279-7980

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APŠILDYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

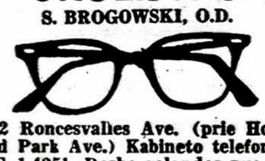

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 College St. Toronto

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

MEDUS — reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas

Induose ar koriuose. Iš bityno:

Eagles Nest

30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Telefonas 534-0563

INSURANCE

DUDA 769-4612

2231 Bloor Street W.

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Ryšium su planais persikelti į naują vietą, bal. 20 d. klebonijoje įvyko visuomenės veikėjų ir statybininkų pasitarimas. Pageidauta, kad Šv. Jono Kr. parapija naujoje vietoje turėtų statyti lietuviško stiliaus bažnyčią su atitinkamais kitais pastatais, skirtais religiniams, kultūriniams ir socialiniams reikalams; kad kreiptų dėmesį ypač į jaunąją kartą ir pan. Visi pageidavimai bus perduoti parapijos tarybai.

— Inž. H. Lapas iš tarybos pirmininko pareigų atsisakė, pereidamas vadovauti parapijos statybos sekcijai. Padėka mielam inžinieriui už sutikimą naujajam projektui paruošti elektros įvedimo planus.

— Pirmosios Komunijos iškilmės įvyks sekmadienį, gegužės 9 d., 10 v. Tikybos pamokos sudažninamos — jos vyksta trečiadieniais 7 v.v. ir sekmadieniais po 10 v. pamaldų.

— Tradicinės pamaldos liet. kapinėse pavasarį — gegužės 30 d., 3 v.p.p., (ne 11 v.). Šiuo metu kapinėse vyksta pamatų paruošimas naujiems paminklams.

— Praėjusį savaitgalį jaukiai praėjo parapijos choro tradicinis pobūvis.

— Šį šeštadienį, 8 v.r. Mišios už a.a. Uršulę Žvirblytę; sekmadienį 10 v. už a.a. Petrą Traškevičių; 11 v. už a.a. Romualdą Benotą (užprašė šaulės moterys); 12 v. už a.a. Moniką Geležiūnienę, užprašė duktė p. Marcinėnienė.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Bal. 25 d. parapijoje lankėsi kun. senjoras Ansas Trakis, Čikagos "Tėviškės" liut. lietuvių parapijos klebonas, kuris pamaldose pasakė pamokslą gausiai atsilankiusiem svečiam bei parapijiečiam. Buvo svečių iš Londono, Ont., ir Ročesterio, N.Y. Po iškilmingų pamaldų sekė kun. senj. Trakio pranešimas apie 1970 m. vasaros Liuteronų Federacijos suvažiavimą. Savo pranešime kun. Trakis pabrėžė: egzilinių bažnyčių užduotis yra kelti pavergtųjų brolių bei sesių reikalą. Šiuo klausimu kun. Trakis aktyviai pasireiškė Pasaulio Liut. Federacijos susirinkime. Jis taip pat pabrėžė Federacijos pagrindinę mintį, kad trečdalį pasaulio sudaro krikščionija, kuri reiškiasi ir savo materialiniu turtingumu. Federacijos susirinkimas pabrėžė, kad šis trečdalis turi dalintis ne tik dvasiniais, bet ir materialiniais turtais. Vaišės buvo suruoštos parapijos moterų draugijos. Ta proga buvo prisimintas kun. A. Žilinsko 35 gimtadienis.

— Šeštadienį, gegužės 1 d., 1 v. p.p., bus konfirmandų pamokos.

— Sekmadienį pamaldos — 1.30 v.p.p., nes kun. Žilinskas 10.15 v. ryto sakys pamokslą Kristaus Karaliaus liuteronų bažnyčioje Agincourt.

— Gegužės 11 d. įvyks parapijos tarybos susirinkimas, o 15 d. 1 v.p.p. pamokos konfirmandams (jos bus ir geg. 22 bei 29 d.).

— Gegužės 16 ir 23 d.d. pamaldos bus 9.30 v.r.

— Šių metų konfirmacija įvyks Sekminių dieną 1 v.p.p. Ta proga remontuojama bažnyčia.

Prisikėlimo par. žinios

— Šį sekmadienį 9.30 v. — pirmoji vaikų Komunija. Vaikai salėn susirenka 9 v. Šiose Mišiose kviečiami dalyvauti susiję su iškilmėm. Bažnyčioje iškilmių metu privačiai nefilmuojama ir nefotografuojama. Vaikučių pusryčiai — par. namuose posėdžių kambaryje. Gegužės 9 d. per 10 v. Mišias vaikai priima Komuniją kartu su tėvais. Vaikai aprengiami panašiai, kaip ir pirmajai Komunijai, tik mergaitės nedėvi velionėlių. Pirmosios Komunijos repeticija bažnyčioje — šį trečiadienį, 6.30 v.v., o generalinė repeticija ir vaikų bei jų artimųjų išpažintis — šeštadienį, 3 v.p.p. Ryšium su pirmąja Komunija šį sekmadienį Mišių tvarka: 8, 9, 9.30, 11.15 ir 12.15 val.; 9.30 v. — už pirmosios Komunijos vaikus ir jų artimuosius; 11.15 v. — už a.a. Vincento ir Petronelės vėles, užpr. L. E. Norvaišų; 12.15 v. — tretininkų int.

— Religijos pamokų nuo šio sekmadienio nebebus.

— Per visą gegužės mėn. laikoma Motinos Dienos Mišių novena — šiokiadieniais 8 v.r., o šeštadieniais ir sekmadieniais — 9 v.r. Visus kviečiame įsijungti, prisiunčiant savo motinų vardus.

— Mėnesinė rinkliava parapijos skoloms sumažinti — šį sekmadienį.

— Tretininkų susirinkimas iš šio sekmadienio nukeltas vėl. laikui.

— Į J. A. Valstybes rekolekcijų atlikti yra išvykęs T. Benediktas, T. Augustinas ir Br. Hortulanas. Grįš savaitės gale.

— Pensininkų laisvavakaris — šį trečiadienį, 6 v.v. Parodų salėje.

— Bendra suaugusių choro ir "Dainuojančios jaunystės" repeticija — ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Lituanistikos seminaras — penktadienį, 7 v.v. par. namuose.

— Pietus par. kavinėje bus galima gauti kas sekmadienį iki atostogų meto.

— Kvietimai į par. vakarienę gegužės 16 d. gaunami pas par. tarybos sekcijų pirmininkus ir par. raštinėje. Auka už kvietimą įskaitoma kaip asmeninė auka par. skoloms sumažinti. Kviečiame šiuo būdu parapiją paremti ir kartu nuotaikingai praleisti vakarą. Visos vietos iš anksto rezervuojamos.

— Lankomos šeimos Aziel St., Medland St. ir Cres., Keele St.

— Sveikiname susituokusius Gerald S. Kapech ir Reginą V. Baibokaitę.

K. L. K. Moterų Dr-jos Prisikėlimo skyriaus susirinkimas įvyko balandžio 18 d. ateitininkų kambary. Dr. O. Gustainienė kalbėjo apie narkotikus. Esame labai dėkingos paskaitininkei už taip įdomią paskaitą. Po jos buvo trumpos diskusijos. Susidomėjimas paskaita buvo gana didelis — patalpa šiam susirinkimui pasirodė permaža. Socialinės sekcijos vadovė padėkojo ponioms už velykinį ligonių lankymą. Susirinkimas baigtas įprastine kavute.

Lietuvių Namų valdyba artėja prie galutinio naujojo pastato — buvusios United Church bažnyčios nupirkimo. Jau sutvarkyti alkoholinių gėralų leidimo ir autoaikštės reikalai. Dabar einama prie lėšų telkimo. Platesnis valdybos pranešimas bus paskelbtas vėliau.

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

WASAGOJE — SPRINGHURST BEACH parduodamas trijų miegamųjų su visais patogumais vasarnamis ir kabina. Netoli lietuvių bažnyčios, tik dvi minutės nuo ežero, geras vanduo. Tel. 429-5634, R. R. 3, Stayner, Ont.

IŠNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė moteriai. Skambinti tel. 763-1289.

IŠNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė moteriai. Skambinti po 6 v. v. tel. LE 6-1043.

IŠKERTAM IR APKARPOM medžius, gyvatvores ir t.t. Nemokamas įkainojimas. Pilnai apsidraudę. Skambinti tel. 489-8220, vakarais 699-1203.

MORTGIČIAI. Dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujus mortgičius prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronte.

ATLIEKU VISOKIOS RŪŠIES namų remonto darbus. Skambinti po 5 v. p.p. tel 537-3942. J. Banylis.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Danau virtuvėms spinteles ir įrengiu poliklo kambarius. Tel. 535-4724.

ADVOKATAS
G. Balčiūnas
praneša klientams, kad atidarė savo teisinę įstaigą
3828 Bloor Street W., Islington 678, Ont.
(Six Points — Bloor ir Kipling gatvių sankryžoje)
Prano Barausko patalpose.
TELEFONAS 233-9632.
Advokatui nesant įstaigoje, gerb. klientai prašomi palikti savo pavardę ir telefono numerį.

BARONESSA BEAUTY SALON
Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252
2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Prieinamos kainos

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258
Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršinkai, rūkyti ungurial, importuoti maisto gaminiai, baltvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

Sekmadienį, gegužės 2 d., 3 v.p.p.,
PRISIKĖLIMO SALĖJE
SKAUTORAMA
Programoje:
- IŠKILMINGA ŠV. JURGIO ŠVENTĖS SUEIGA
- ĮVAIRIŲ TAUTŲ ŠOKIAI
- VAIŠĖS

Visi maloniai kviečiami — "ŠATRIJOS" IR "RAMBYNO" TUNTAI

SEKANTYS LIETUVIAI GYDYTOJAI
PERKELIA SAVO KABINETUS
nuo š.m. gegužės 1 d. į
NAUJĄ MEDICINOS CENTRĄ
2299 DUNDAS STREET WEST
(Bloor St. W. — Dundas požeminio stotis):
Dr. A. Pacevičius, telefonas 534-4778
Dr. St. Pacevičius, telefonas 535-5752
Dr. A. Valadka, telefonas 531-2933
Dr. J. Yčas, telefonas 535-0161

Katalikų Centro iniciatyva buvo suorganizuota Tikinčiosios Lietuvos Diena Kanadoje ir padaryta rinkliava Lietuvos tikintiesiems remti. Surinktos lėšos pasiųstos Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai Niujorke. Iš vicepirmininko prel. J. Balkūno gautas padėkos laiškas. Jame rašoma: "Jūsų velykinis malonus laiškas pasiekė mus. Nuoširdžiai dėkoju aš ir visa LKRŠ valdyba už parodytą rūpestingumą organizuojant Tikinčiosios Lietuvos Dieną Kanadoje ir ta proga sutelktas aukas. Jūsų atsiųstas čekis $901.58 yra labai duosni dovana persekiojamai Bažnyčiai paremti Lietuvoje. Lietuviai kunigai ir išblaškytos seselės, kurie reikalingi pagalbos, bus labai dėkingi už paramą iš Jūsų atsiųstų aukų. Visoms aukojusioms parapijoms pagal atsiųstą sąrašą padėkosime."

Baltiečių Federacijos pirmininkas nuo š.m. balandžio 4 d. yra estas U. Petersoo, vicepirmininkai — J. R. Simanavičius, estas I. Heinsoo, latvis A. Kalinš, ižd. Arv. Kalendra. Ši valdyba paruošė specialų raštą Kanados premjerui P. E. Trudeau, vykstančiam į Maskvą. Išvežtųjų minėjimai birželio mėnesį bus rengiami savose parapijose ir St. Lawrence salėje birželio 14 d. specialiu koncertu. Dalyvaus smuikininkė Kuprevičiūtė ir kt.

ELEKTROS RANGOVAS
Fleet Electric Co. Ltd.
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Čeponis

TEAKWOOD
Salono, valgomojo ir miegamojo kambario baldai tiesiog iš importo sandėlio. Atidaryta 1—9 v. v.
EINAR CLAUSEN, Ltd.
Tel. 1-454-1388. Prie 7 kelio į rytus nuo 5 linijos, Bramalea

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety Lygos ir Board of Education. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Velykų bobutės karnavalas Atvelykio sekmadienį Prisikėlimo salėj buvo labai sėkmingas. Karnavalo palapinę, statytą p. Imbraso, puošė kylantys balionai ir dailios vėliavos. Seselių rėmėjų valdyba tvarkė žaidimus, įjungdamos studentus bei gimnazistus kiškių bei juokdarių vaidmenyse. Lėlių teatras, vadovaujamas p. Biškevičienės, traukte traukė žiūrovų dėmesį. Velykų bobutės (p. Nakrošienės) apsilankymas vyresniesiems priminė Lietuvos laikus. Nedrąsius mažuosius ji bandė kalbinti. Stalai buvo pilni ponių pagamintų pyragų. Iš viso tai buvo originalus parengimas, sudominęs torontiečių visuomenę. Karnavalo dalyviai yra dėkingi rengėjoms — N. Pr. Marijos seserims ir jų rėmėjoms.

P A D Ė K A

Su dideliu nuolankumu dėkojame visai mūsų rėmėjų valdybai: p. Aušrotienei, p. Banelienei, p. Levišauskienei, p. Laurinavičienei, p. Manglicienei, p. Žemaitienei, p. Vingelienei už jų pasiaukojimą ir rūpestį ruošiant Velykų bobutės karnavalą. Taip pat sunkų virtuvės darbą dvi dienas dirbo p. Puterienė, p. Karasiejienė, p. Kaknevičienė ir p. Valatkienė. Žinome, kad įvairūs parengimai kolonijai padeda suburti žmones parapijoj bei lietuviškume, tačiau vien savo jėgom didelių kalnų neįmanoma pajudinti. Yra džiugus bei jaudinantis dalykas patirti žmonių gerumą, pasiaukojimą ir sunku atitinkamai išreikšti tokiem asmenim padėką bei pagarbą. Didelis ačiū visai valdybai, ponių vyrams ir visiems, kurie prisijungė prie planavimo bei planų įvykdymo. Sunku išvardinti visus, tačiau būkite tikri, kad mintimis perbėgdamos karnavalo gražų pasisekimą, į jį įjungiam kiekvieną, kuris parodė kokį nors susidomėjimą ir atskubėjo talkon. Dėkingos —

Nek. Pr. Marijos seserys

SKY'S WALLPAPER and PAINT CO.
praneša, kad persikėlė į
910 Dundas St. W.
Tel. 364-2715
TURI PAPIGINTOMIS KAINOMIS ĮVAIRIŲ NAMAMS IŠ LAUKO IR VIDAUS DAŽŲ, ŠEPETĖLIŲ, TARPENTINO, SIENOMS POPIERIAUS, TEPALO IR T. T.

Rinkimuose į KLB krašto tarybą balandžio 25 d. Toronte balsavo 614 asmenų. Neoficialiais duomenimis, į krašto tarybą išrinkti daugiausia balsų gavę šie asmenys:

1. A. Rinkūnas 394, 2. A. Pacevičius 393, 3. P. Barius 382, 4. J. Staškevičius 371, 5. M. Arštikaitytė-Uleckienė 367, 6. S. Čepas 361, 7. E. Čuplinskas 357, 8. A. Žilinskas 340, 9. J. Čeponkutė 330, 10 J. R. Simanavičius 325, 11. G. Šernas 306, 12. K. Batūra 301, 13. Aug. Kuolas 295, 14. B. Sakalas 277, 15. A. Kuolienė 259, 16. J. Govėdas 243, 17. L. Gvildienė 237, 18. V. Gruodis 216. KANDIDATAI: A. Šileika 213, O. Delkus 205, Br. Saplys 204, A. Kalendra 202, V. Skrinskas 202, O. Gailiūnaitė 191, St. Grigaliūnas 191, L. Tamošauskas 190, P. Lelis 182, St. Jokūbaitis 179, A. Nausėdas 149, J. Varanavičius 135.

J. R. Simanavičius, "Tėvynės prisiminimų" programos vedėjas, radijo stoties CHIN (banga 1540 AM) yra pakviestas kas antrą trečiadienį komentuoti aktualius klausimus anglų kalba. Penkių minučių komentarai bus girdimi kas antrą trečiadienį 8.30 v.r. Anksčiau ši programa buvo girdima 9 v.r., tačiau klausytojų pageidavimu nukelta į 8.30, kad galėtų klausytis važiuojant į darbą. Panašios programos nereguliariai buvo ir anksčiau — Vasario 16 proga, Brazinskų reikalu ir šeimų sujungimo klausimu. Šį trečiadienį, balandžio 28, tema bus baltiečių pageidavimai min. pirm. P. E. Trudeau vykstant į Maskvą. Gegužės 12 d. tema — Kanados pašto sutrikęs patarnavimas.

Akademikų Draugijos rengiama paskaita — šį šeštadienį, gegužės 1 d., 7.30 v.v., Prisikėlimo Parodų salėje. Paskaitą apie literatūrines sroves skaitys Pr. Alšėnas. Valdyba kviečia visuomenę dalyvauti.

"Dainos" grupės susirinkimas — paskutinis prieš vasaros atostogas — įvyks šį sekmadienį, gegužės 2 d., 3 v.p.p., pas J. Kulikauskienę, 32 Statler Ave. Tel. BE 3-9692. Visos narės ir šalpai prijaučiančios kviečiamos atsilankyti, nes reiks nustatyti gaires šalpai vasaros atostogų metu. **M. F. Y.**

KLK Kultūros Draugijos "Žiburiai" metinis susirinkimas šaukiamas gegužės 6, ketvirtadienį, 7 v.v., salėje virš "TŽ" redakcijos. Valdyba prašo visus narius dalyvauti.

"Birbynės" vadovė Dalia Viskontienė kviečia gimnazijos amžiaus mergaites ir berniukus, norinčius įsijungti į "Birbynės" ansamblį, neatidėliojant registruotis telefonu 767-7111. Netrukus bus planuojama nauja programa sekančiam sezonui. Nuo ateinančio rudens tautinių šokių grupė "Gintaras" ir "Birbynė", kur reikės, sudarys jungtinį vienetą ir išvykose dalyvaus kartu. P. Paškauskai ir dr. J. Sungaila paaukojo "Birbynei" po $10. Vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

Vasaris Bersėnas šį pavasarį baigė teisę ir pradėjo advokatauti Toronto mieste. Prieš pradėdamas studijuoti teisę, adv. V. Bersėnas buvo baigęs inžineriją.

Priešvestuvinis pobūvis balandžio 25 d. buvo surengtas Šv. Jono Kr. par. salėje Daliai Bieliūnaitei, adv. H. Steponaičio sužadėtinei iš Čikagos. Jungtuvės įvyks Čikagoje birželio 12 d. Adv. Henrikas Steponaitis torontiškiams, ypač jaunimui, yra gerai pažįstamas. Šį pavasarį jis gavo advokato teises ir neseniai pradėjo dirbti Toronto vakarinėje dalyje. Jo sužieduotinė yra gimusi Toronte, bet prieš aštuonerius metus su tėvais persikėlusi gyventi į Čikagą.

Gintaras Karosas iš Bostono balandžio 24-25 d.d. lankėsi Toronte ir tarėsi su jaunimo veikėjais dėl informacijos centro ir kontinentinės jaunimo ekskursijos.

MONTREAL QUE

Aušros Vartų par. žinios

— Vysk. V. Brizgys balandžio 25 d. atnašavo 11 v. Mišias, teikė pirmąją Komuniją ir Sutvirtinimo sakramentą. Po pamaldų įvyko bendra agapė par. salėje. Pirmąją Komuniją priėmė 12, Sutvirtinimo sakramentą 23.

— Parapijos klebonas išvyko į Čikagą dalyvauti lietuvių jėzuitų posėdžiuose.

— Gegužinės pamaldos bus trečiadieniais ir penktadieniais 7.30 v.v.; sekmadieniais — tuoj po 11 val. Mišių.

— Šeštadieninė mokykla baigia mokslo metus gegužės 1 d. Vakare parapijos salėje bus užbaigtuvių pobūvis.

— Sekmadienį, gegužės 2, prisiminsime brangiąsias savo motinas. Vakare 5 v. bus Mišios už gyvas ir mirusias motinas. Po šių pamaldų Aušros Vartų parapijos salėje bus atitinkamas paminėjimas.

— Šeštadienį, gegužės 8, bus Aušros Vartų parapijos choro koncertas.

— Sekmadienį, gegužės 2, po 11 v. Mišių — Šv. Onos Dr-jos susirinkimas.

TORONTO, ONT.

Tautinių šokių grupė "Gintaras", vykstanti su skautų ekskursija š.m. liepos pradžioje į Europą, kviečia visuomenę neatsisakyti paremti piniginėmis aukomis, kai jų bus paprašyta. Dėkingi gintariečiai dr. A. Valadkai ir O. Indrelienei, kurie buvo vieni iš pirmųjų aukų vajaus metu, pradėtu prieš keletą savaičių ir tęsiamu toliau. Piniginė parama labai reikalinga.

"Naujienose" S. Pranckūnas ir toliau skleidžia klaidinančias žinias apie Šv. Jono Kr. parapiją. "N" 1971. II. 18 jis rašė apie nesamą kūrijos potvarkį — parapijų skirstymą rajonais ir kad "mažesnioji Šv. Jono parapija nutarta panaikinti", kad kun. P. Ažubalis "gali būti paskirtas į kurią vietinę parapiją". "N" 1971. IV. 19 S. Pranckūnas rašo: "... žinia apie Šv. Jono parapijos panaikinimą susilaukė viešo patikslinimo iš paties klebono. Velykų pamaldose pamokslo metu kun. P. Ažubalis pasakė, kad parapija ne tik panaikinta, bet bažnyčia bus nugriauta, plečiant ten pat esantį parką." Dalyvavusieji minėtose pamaldose aiškiai girdėjo klebono pranešimą, kad Šv. Jono Kr. parapijai duotas leidimas keltis į vakarinę miesto dalį, t.y. statyti naują bažnyčią, nes dabartinę vietą miestas ketina perimti parkui praplėsti. Ši parapija — religinė bendruomenė, nėra panaikinta — ji lieka ir toliau gyvuoti tuo pačiu Šv. Jono Krikštytojo vardu. Naujieji planai rodo jos užsimojimą netgi plėstis. Taigi, nėra nė kalbos apie parapijos panaikinimą. Perėjimas iš vienų pastatų į kitus tėra persikėlimas, kuris galės būti įvykdytas tik po kelerių metų. Tai labai aišku ir iš Šv. Jono Kr. parapijos vadovybės pranešimo "TŽ" š.m. 15 nr. minėtos parapijos žinių skyriuje. Tokios pat vertės yra Š. P. žinios ir apie kun. P. Ažubalio galimą perkėlimą į kurią vietinę, parapijų paskirstymą rajonais ir t.t..

— AV parapijos choras pasirodys bal. 30 d., 7.15 v.v. tarptautiniame festivalyje.

— Moterystės sakramentui ruošiasi Stasys Vaičekauskas su M. Lafrancois ir Alina Nijolė Išganaitytė su Andrew M. S. Archibald.

— Užpraėjusį sekmadienį surinkta $299.21.

Jaunimo ansamblio "Gintaras" metinis koncertas Montrealyje įvyks gegužės 15 d. Dalį programos atliks svečiai — Londono jaunimo ansamblis "Baltija" Gegužės mėnesį "Gintaras" koncertuos Ročesteryje. Po vasaros atostogų numatomos gastrolės Bostone ir Hartforde. Ansamblis Montrealio metiniam koncertui yra paruošęs visai naują repertuarą. Montrealiečiai turėtų vispusiškai remti "Gintarą", nes tai jaunimo reprezentacinis ansamblis, kokio Montrealis niekad neturėjo. Lietuviškų plokštelių leidykla "Krivūlė" ansambliui įteikė $100.

Vedybinę 25 metų sukaktį atšventė Zina ir Albinas Urbonai. Penktadienio vakare jų intencija buvo atlaikytos Mišios. Giedojo AV par. choras ir sol. A. Keblys. Ekumeninę nuotaiką sudarė visų svečių dalyvavimas pamaldose, kurių tarpe buvo izraelitų, anglikonų, kalvinų. Komunija buvo dalinama dviem pavidalais. Z. ir A. Urbonai žinomi kaip draugiški žmonės ir ilgamečiai choro nariai, todėl jų pagerbti susirinko pilnutėlė AV salė — lietuvių ir nelietuvių (darbo kolegų). Pokylį organizavo choras. Vaišėms buvo paruoštas "švediškas stalas" su įvairių patiekalų pasirinkimu. Baras buvo "Sheley" b-vės priežiūroje. Povestuvinei kelionei "jaunavedžiai" pasirinko "Ville de Brossard". Ilgiausių metų!

Dail. A. Tamošaičio tapybos paroda atidaryta balandžio 24 "The Arts Club", 3448 Stanley St. Atidarymo proga žodį tarė dr. H. Nagys. Atsilankiusiems lietuviams p.p. Tamošaičiai davė paaiškinimų apie savo kūrybą. Dail. A. Tamošaitis yra taikomojo meno ir tautodailės žinovas, todėl ir darbuose atsispindi lietuvių tautodailės motyvai. Jo tapyba originali, gera kompozicija ir neišsakomai gražiai suderina ramias spalvas. Jo darbai dvelkia dekoratyvine tapyba. Paskutiniuose dailininko darbuose jaučiamas naujas stilius. Atrodo, jieškoma kelių nauja linkme. Paroda bus atidaryta iki gegužės 14 d. Lankoma nuo 10 v.r. iki 6 v.v. **J. L.**

"Litas" kovo mėnesį paaugo $38,000 ir pasiekė du ir tris ketvirčius milijono dolerių. "Lito" balansas kovo 31 d. buvo $2,776,997. Svarbiausios aktyvo pozicijos: kasa banke $103,-181, asmeninės paskolos $416,-974, nekiln. turto paskolos $1,-830,468, investacijos $196,344, termin. indėliai $212,911, inventorius $10,094. Pasyve: šėrai $6,980, nepaskirst. pelnas $9,-827, taupomosios sąskaitos $1,-386,617, terminuoti indėliai $765,630, einamosios sąskaitos $490,101, atsargos kapitalas $44,841, šių metų pelnas $35,-737. **Pr. R.**

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
SAVISTOVUS AGENTAS
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
P. ADAMONIS
Chartered Insurance broker
Su teise dirbti Quebeco ir Ontario Provincijose
Tel. Off.: 722-3545 • 3907A Rosemont Blvd. • Res. 256-5355
Sekr. M. ARLAUSKAITĖ, tel. 722-3986

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.0%	Asmenines	8.5%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.75%
Term. ind. 1 metams	6.25%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	6.75%	Investacines	nuo 9.0% iki 12%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilgusius savaitgalius.